Anul al 50-lea 12 Pagini EXEMPLARUL In Ţară: 3 Lei In Străinătate: 6 Lei 12 Pagini Nr. 314 Joi 16 Noembrie 1933
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. No. 120223/932
P III

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI are numerele: 3-3010; 3-3011; 3-3012; 3-3013; 3-3014; 3-3015

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

ABONAMENTE „VEGHEA NAŢIONALĂ" „UNIVERSUL" ŞI AL „ADEVĂRUL" ZIARUL CALATORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Trebuie să asigurăm prestigiul statului

După război statul a pierdut mult din prestigiul şi autoritatea sa. Neîncrederea cetăţeanului în stat se accentuează.

Intre stat şi colectivitate, ca şi între stat şi individ, nu mai există o comunitate de interese; nici solidaritate şi raporturi normale. Anumite concepţii şi metode de guvernământ au îndepărtat statul de la adevărata sa misiune; l-au transformat într'un organism tentacular monstruos, cu numeroase funcţiuni şi atribuţiuni, rău definite, sau chiar nedefinite, acaparator şi amoral.

Am avut statul-providenţă pentru clientela partidelor politice, care a distribuit larg binefacerile sale bugetare şi a sporit considerabil numărul demnitarilor, al funcţionarilor şi al sinecuriştilor. Am avut apoi statul transformat într'o vastă întreprindere comercială; sau acaparator şi exploatator de bunuri publice. Acest tip de stat s'a dovedit rău administrator şi comerciant. Dar ceeace este mai grav decât confuzia în atribuţii şi misiuni, este incorectitudinea şi amoralitatea statului, care nu-şi respectă obligaţiunile sale faţă de cetăţenii ce-l servesc. De ani de zile statul nu-şi plăteşte furnizorii săi, nu face faţă angajamentelor şi obligaţiunilor ce le-a contractat. Totuşi, el, în calitate de perceptor, pretinde cetăţenilor să achite impozitele, destul de împovărătoare, la termenul fixat de legile fiscale şi aplică, cu o severitate împinsă până la cruzime, sancţiuni acelora cari nu pot plăti la timp dările ce i se cuvine, dar pe care le întrebuinţează atât de rău.

Sub guvernele trecute am văzut cum statul, cu finanţele sale în dezordine, n'a plătit la timp soldele ofiţerilor, salariile funcţionarilor şi pensiunile cuvenite văduvelor de război, invalizilor şi pensionarilor; dar a avut fonduri la dispoziţie pentru tot soiul de cheltueli somptuoase şi deci inutile. După cum am spus, anumite concepţii greşite şi metode de guvernământ condamnabile, au provocat această stare anormală şi deplorabilă de lucruri. Guvernul de mâine va trebui să redea statului atribuţiile sale normale, definindu-i misiunea ce are de îndeplinit, în acord cu interesele sale superioare şi cu interesele colective şi particulare. Numai aşa statul va recâştiga prestigiul şi autoritatea sa; iar cetăţenii vor avea încredere într'însul, făcând corp şi suflet cu el.

Cum a fost asasinat regele Afganistanului

— Asasinul este un servitor al Curţii —

Calcutta, 13 (Rador). — Ştirile sosite din sursă oficială, la New-Delhi, afirmă că regele Afganistanului, Nadir Shah, a fost asasinat cu trei focuri de revolver, în timpul unei ceremonii de distribuire a unor premii în palatul regal.

Asasinul este un om pe care regele tocmai îl iertase, nu de mult, pentru intrigile ce le urzise, intrigi aduse la cunoştinţa suveranului.

Numele asasinului este Ghulam Nabbi, fiul unui bătrân servitor al lui Nadir Shah.

El a fost imediat înconjurat de poliţie, care a trebuit să-l apere de furia mulţimii, decisă să-l linşeze.

Arhiducele Otto va fi proclamat rege al Ungariei?

Londra, 13 (Rador).— La Londra circulă svonul, lansat de anumite elemente, în legătură cu cercurile germane, că la 20 Noembrie legitimiştii maghiari ar plănui să proclame pe arhiducele Otto de Habsburg, ca rege al Ungariei.

Atentat împotriva lui Primo de Rivera junior

-Încăerare la o întrunire organizată de el-

Madrid, 13 (Rador). — *In cursul unei întruniri ţinută de organizaţia extremiştilor de dreapta, doi indivizi au tras mai multe focuri de revolver, voind să omoare pe Primo de Rivera, fiul fostului dictator, unul dintre iniţiatorii mişcării extremiste cu tendinţă fascistă.*

Nici unul dintre gloanţele trase n'a atins pe d. Primo de Rivera. A fost omorît însă alt asistent. Alte trei persoane au fost rănite. Printre răniţi este şi o femee.

Incăerarea a continuat şi în afara sălii de întrunire, cu care ocazie a fost grav rănită altă persoană.

xox

Succesul raidului Dakkar-Paris

Paris, 13 (Rador). — *Avionul „Emeraude" a aterisat la ora 16 la Le Bourget, înapoindu-se din raidul Paris-Dakar şi retur.*

Un grup de pensionari lângă grilajul palatului regal

D. I. Duca formează guvernul

— Cum a motivat d. Goga refuzul de a colabora cu d. Duca. — A doua audienţă a d-lui Duca la Palat —

Publicul staţionând în faţa palatului regal

In îndeplinirea mandatului dat de Suveran de a forma guvernul cu colaborarea d-lor Gh. Brătianu şi Oct. Goga, d. I. Gh. Duca a avut Luni întrevederi cu aceşti doi bărbaţi politici. Cum am arătat eri, refuzul d-lor Gh. Brătianu şi Goga a fost categoric.

Călcând peste multe consideraţiuni, dar ferm decis să aducă la îndeplinire bunele intenţii ale Suveranului, şeful partidului liberal s'a dus în persoană la locuinţa d-lui Gheorghe Brătianu, căruia i-a oferit nu numai o simplă colaborare de guvern, ci posibilitatea reîntregirii partidului liberal.

D. Gheorghe Brătianu nu s'a pătruns de însemnătatea momentului; n'a sesizat clipa unică, în care se juca soarta grupării d-sale şi poate viitorul d-sale politic; n'a urmat linia de conduită a marilor săi înaintaşi, a căror viaţă se confunda cu însăşi istoria partidului liberal.

Cu încrederea pe care numai un bogat trecut politic ar justifica-o, d. Gheorghe Brătianu a refuzat să dea ascultare dorinţei regale.

După câteva ore de gândire, d. Octavian Goga a refuzat şi d-sa propunerea de colaborare, invocând argumentul că nu înţelege să renunţe la principiile sale de intransigenţă naţională.

Această obiecţiune ridicată partidului naţional-liberal e nejustificată. Caracteristica însăşi a partidului de sub şefia d-lui Duca e naţionalismul. Dela bătrânul Ion Brătianu, care a dat partidului o închegare naţional-burgheză, n'a fost prilej în viaţa statului român ca liberalii să nu-şi afirme cu strălucire naţionalismul.

Independenţa economică şi acel des repetat „Prin noi înşine" n'a fost oare crezul permanent pe care Ionel şi Vintilă Brătianu l-au impus, nu numai partidului, dar şi tuturor iubitorilor de neam?

Dacă însă prin intransigenţă naţională, d. Goga a înţeles să se alăture mişcărilor extremiste, care tind să transforme pământul ţării într'un câmp de lupte confesionale, şeful partidului naţional-agrar bine a făcut că n'a dat viitorului guvern colaborarea sa, colaborare care ar fi imprimat conducerii cabinetului o îndreptăţită suspectare.

Un partid de ordine nu ar putea să se facă părtaşul unei astfel de ideologii!

Incredinţându-i-se sarcina de a conduce carul statului, partidul liberal trebue să vegheze ca sămânţa mincinoasei demagogii — de stânga ori de dreapta — să nu prindă rădăcini în sufletul unui neam paşnic, ce vrea să propăşească în linişte şi care a ştiut până acum să nu dea decât rar, ascultare amăgitorilor.

Regretând că nu s'a ajuns la o întregire a partidului liberal, recunoscând însemnătatea aportului pe care o personalitate cum e aceea a d-lui Goga ar fi putut s'o aducă unui guvern, noi rămânem convinşi că omogenitatea, disciplina, priceperea şi experienţa contează în primul rând la o guvernare grea, cum e aceia care începe astăzi.

Am arătat eri cum s'au desfăşurat evenimentele pe ziua de Luni, până la ora când d. Oct. Goga a fost primit în audienţă de Suveran.

*

La ora 5,10, d. Oct. Goga a eşit dela palat.

Ziariştilor le-a declarat:

„Mă duc să comunic răspunsul meu d-lui Duca.

Nu pot să spun altceva în acest moment, din înaltă condescendenţă.

In mod constituţional, vorbesc întâi cu cel însărcinat să formeze guvernul şi apoi cu opinia publică".

D. Oct. Goga s'a dus apoi la locuinţa d-lui Duca.

La eşire, d. Goga a declarat ziariştilor:

„Am respins oferta de colaborare a d-lui Duca, neînţelegând să renunţ la principiile mele de intransigenţă naţională şi nici la demnitatea partidului meu.

După rezolvirea crizei, voi face declaraţii amănunţite, cari vor interesa opinia publică a ţării".

D. Duca chemat din nou la Palat

La ora 5,50 d. Puiu Dumitrescu, secretarul particular al M. S. Regelui, a vizitat pe d. I. G. Duca, la locuinţa acestuia.

*

La ora 6,30, d. I. G. Duca s'a prezentat M. S. Regelui spre a-I comunica rezultatul însărcinării primite.

După audienţa de Luni a d-lui Duca

D. I. G. Duca s'a înapoiat dela palat la ora 8 la locuinţa d-sale, unde era aşteptat de toţi fruntaşii partidului.

Presei s'a dat această comunicare:

„M. S. Regele a luat cunoştinţă de comunicările d-lui I. G. Duca, relative la însărcinarea dată de a căuta să realizeze un guvern împreună cu d-nii Gh. Brătianu şi Oct. Goga; rămânând ca Suveranul să avizeze".

După aceea d-sa a pus în curent pe fruntaşii prezenţi cu felul cum a decurs audienţa la Suveran.

*

D. I. G. Duca a avut Luni seara o lungă întrevedere cu d. N. Titulescu, acasă la ministrul de externe.

D. Duca formează guvernul

M. S. Regele a primit în audienţă, eri Marţi, ora 12, pe d. I. G. Duca, şeful partidului naţional-liberal.

O imensă mare de oameni umplea piaţa Palatului, făcând imposibilă circulaţia.

La ora 12 şi 40 a sosit la Palat d. N. Titulescu, care a fost imediat primit de M. S. Regele şi reţinut la dejun la Palat.

La ora 1,15 minute, d. I. G. Duca a părăsit Palatul comunicând reprezentanţilor presei că a fost însărcinat de M. S. Regele să formeze un guvern al partidului naţional-liberal.

D. I. G. Duca a plecat la d. Dinu Brătianu spre a lucra împreună la formarea definitivă a listei ministeriale ce va fi supusă d. a. aprobării M. S. Regelui.

Decretele pentru numirea noilor miniştri vor apare într'o ediţie specială a „Monitorului Oficial" odată cu decretul pentru dizolvarea Parlamentului şi convocarea colegiilor electorale între 8 şi 15 Decembrie.

Citiţi:

la Ultima Oră

LISTA NOULUI GUVERN

Opinia d-lui N. Iorga

In legătură cu consultările şefilor de partide, socotim interesant să redăm integral — după „Neamul Românesc" — părerea d-lui N. Iorga, aşa cum a fost transmisă prin telefon dela Văleni:

„Părerea d-lui Iorga consistă în a chema pe d. Duca, dacă este vorba de partide; — în a chema pe un magistrat sau pe un general, dacă este vorba de alegeri libere; — pe un om adevărat, dacă Regele înţelege a lua tot riscul.

D. profesor Iorga a mulţumit Majestăţii Sale că s'a gândit la d-sa.

A crezut un moment că îl poate înlocui d. Argetoianu, şi cu această ocazie".

Şedinţa biroului naţional-ţărănist

Membrii biroului de conducere al partidului naţional-ţărănist, s'au întrunit Luni seară, la ora 9, la locuinţa d-lui G. G. Mironescu.

S'a reluat în discuţie propunerea d-lui Vaida — neimpărtăşită de ceilalţi fruntaşi — ca partidul să se abţină la viitoarele alegeri.

A rămas stabilit ca propunerea să fie adusă în discuţia comitetului executiv care, cu siguranţă o va respinge. In consecinţă, d-nii Ion Mihalache şi Armand Călinescu au fost însărcinaţi să redacteze un manifest în vederea campaniei electorale.

O consfătuire la d. Goga

Fruntaşii partidului naţional-agrar s'au adunat Luni seară la d. Goga acasă şi au discutat asupra viitoarelor alegeri.

S'au luat măsuri pentru depunerea candidaturilor.

Mâinile străine

— Contra Franţei —

Cu adevărată mâhnire am citit de multe ori în unele ziare româneşti, atacuri împotriva Franţei. Şi acum de curând, în ziare cu program naţionalist, precum şi altele cu program dubios sau fără de program, Franţa este nu numai atacată dar şi ofensată.

Franţa!?...

Dar de ce această furibundă pornire împotriva unei ţări care, dela 1789, a stat neîncetat în fruntea deşteptărilor de popoare, care este o lumină vie cu strălucire plină de viaţă eternă şi care astăzi este singura mare putere — singura — care în mod categoric şi constant, s'a declarat împotriva revizuirii tratatelor?

Dece?

Noi suntem, constant şi hotărît, împotriva atacurilor pornite împotriva oricărei alte naţiuni. Dacă ar fi atacată Anglia, am scrie la fel. Dacă ar fi atacată Italia, am grăi deasemenea. Dacă ar fi asaltată cu lovituri insăşi Germania, care ne-a fost duşmană în ultimul război, am protesta. Fiindcă nu ne este iertat să ne creăm duşmani prin nerozia noastră şi fiindcă nu putem primi ca să întrebuinţăm libertăţile noastre publice în aşa fel încât să facem dovada că nu suntem demni de ele.

Este atacată Franţa. Dece?

Mai ales dece o atacă o lume care se manifestă naţionalistă? Dece săgeţi înveninate contra unei ţări, care, alături de noi şi de Mica Inţelegere, de Belgia, de Polonia, ne garantează starea teritorială de astăzi?

Pentru opera de instrăinare a sentimentelor prietenesti ale Franţei, lucrează inconştient o lume care ar trebui să fie alături de Franţa. Dar să fii naţionalist român şi să fii dusmanul acelei Mari Puteri care luptă împotriva revizuirii tratatelor, deci pentru respectarea actualei întregiri a României, aceasta devine o problemă.

Vrea să zică, naţionaliştii români sunt de părere că trebue să ne despărţim şi de ultimii prieteni cari-i avem? Vrea să zică, România să fie aşezată în aşa frumoasă postură încât, într'o parte să aibă pe cei cari îşi aşteaptă ceasul pentru ca să-i smulgă din toate părţile teritoriile, şi din altă parte să aibă golul?...

Fiindcă este vădit, că instrăinarea prieteniei franceze va însemna sfărîmarea Micii Inţelegeri, pierderea prieteniei polone şi părăsirea noastră la discreţia viitoarei furtuni.

Cine inspiră în România această politică a dezastrului?

Un om pe care îl apreciază omenirea, d. Titulescu, aleargă din ţară în ţară ca să ne aducă cât mai multe prietenii, cel puţin ca să ne împuţineze duşmăniile, măcar ca să pune cât mai multă apă în paharele cu otrava destinată nouă, şi în timpul acesta, mâinile străine lucrează la dărîmarea clădirii, la fel ca la clădirea mânăstirii lui Neagoe Vodă.

Un tineret entuziast, cu suflet românesc, care înaintează în viaţă luminat de un sfânt ideal patriotic, este înşelat. I se spune, că Franţa este dusmana noastră, i se cântă că alţii ar fi prietenii nostri adevăraţi, i se ameţeşte înţelegerea că propagandiştii revizuirii ne-ar fi adevărati aliaţi.

Pentru ca România să nu se poată consolida spre a ajunge o Mare Putere la porţile Orientului, mâinile străine lucrează. Când faţiş, când pe furis, când în toate ţările străine, când pe pământul nostru chiar. Mâinile străine nu au odihnă.

Politica României, întemeiată pe interesele ei hotărite ca şi pe simţul şi înţelepciunea poporului ei leal şi inteleept, nu poate fi decât una şi totdeauna aceeaş: prietenă cu toate popoarele, dar mai întâi prietenă cu toţi prietenii.

CONSTANTIN BACALBAŞA

Scrisori din Belgrad

de VOICO

Belgrad, Noembrie

INSEMNATATEA ALEGERILOR MUNICIPALE IN IUGOSLAVIA

Rezultatul recentelor alegeri municipale în Iugoslavia capătă o însemnătate considerabilă din punctul de vedere al consolidării interne a ţării. Ideea iugoslavă, care reprezintă expresia supremă a spiritului naţional, a triumfat în toate regiunile ţării. Rezultatul acesta constitue o nouă dovadă a spiritului constructiv şi pozitiv al poporului iugoslav. Politica programului de unitate naţională sărbătoreşte astfel o izbândă strălucită la municipalităţi, aceste celule ale organismului de stat iugoslav. Cuvântul de ordine proclamând unitatea naţională ca o condiţie indispensabilă a unităţii de stat, a învins încercările neînsemnate ale unor anumiţi fruntaşi ai opoziţiei separatiste. Din acest punct de vedere, alegerile municipale actuale înfăţişează un pas însemnat pe drumul consolidării lăuntrice a ţării. După o perioadă de 15 ani trecută dela proclamarea Uniunii naţionale, una din misiunile cele mai importante ale vieţii naţionale se vede astfel înfăptuită. Aceste alegeri au fost efectuate în toate părţile ţării, pe baza noului legi municipale care stabilea o legislaţie municipală unică pentru toată ţara. Autonomia municipală, instaurată de noua lege şi inspirându-se dela un spirit liberal şi potrivit condiţiunilor democratice moderne, şi-a găsit cea mai completă expresie în transferarea funcţiunilor municipale în mâinile persoanelor cari se bucură de cea mai mare încredere a populaţiei.

După datele oficiale, participarea populaţiei la aceste alegeri a fost din cele mai mari şi a depăşit 2 milioane de suflete înregistrate. Peste 70 la sută de alegători au luat parte la vot, din care partidul naţional a obţinut 93 la sută din voturile exprimate. Faptul are o însemnătate cu atât mai mare, cu cât majoritatea tuturor cetăţenilor iugoslavi, având în virtutea constituţiei un vot în afacerile publice, se rostise pentru politica inaugurată la 6 Ianuarie 1929. Majoritatea populaţiei, datorită acestui fapt, şi-a manifestat devotamentul patriotic în slujba Suveranului şi a patriei, precum şi programului naţional expus în manifestul regal.

Alegerile municipale au avut o însemnătate istorică în regiunile unde anumiţi partizani ai mişcării separatiste lăsase să se prevadă un eşec al programului naţional. Insă, în toate aceste regiuni, conştiinţa naţională iugoslavă a triumfat, demonstrând astfel întreaga adsurditate a pretenţiilor cari voiau să oprească cursul istoriei şi să readucă într'o zi sentimentul naţional iugoslav la separatismul de trib. Astfel, după alegeri, afacerile municipale se găsesc în mâinile elementelor posedând o mentalitate pur iugoslavă. Iugoslavismul trebue aplicat în toate domeniile vieţii naţionale şi de stat — acesta e cuvântul de ordine adoptat de toţi alegătorii în cursul ultimelor alegeri municipale. In acest scop, se impune necesitatea de a înlătura din viaţa publică a Iugoslaviei toate elementele posedând o mentalitate opusă ideii unui stat unic.

BULGARIA LA RASPANTIE

In ultimul timp, observăm simptomele unei noui orientări ale politicii externe a Bulgariei, spre o colaborare efectivă

(Continuare în pag. 2-a)

Alţi curioşi să afle rezultatul

ASIGURAREA „FRANCO-ROMÂNĂ" BUCUREŞTI GRIVIŢEI 23

CUPON N-rul 1-15

15 cupoane, dimpreună cu lei 103 dau dreptul la o poliţă A. M. UNIVERSUL de lei 20.000 cu 8 numere de premii şi cu ratele

1-a, 4-a, 7-a, şi a 10-a GRATUITE

în condiţiunile publicate în ziar.

Începutul asigurării 1 Noembrie 1933

TRAGERILE din { 17 Noembrie 1933 / 15 Decembrie 1933

Înfiorătoarea crimă din Moreni

— Un chiriaş îşi omoară proprietarul —

Victima

Moreni, 12 Noembrie

O crimă fioroasă s'a petrecut aseară în localitatea noastră. Morarul Ioniţă D. Soare, de 57 de ani, a fost asasinat prin mai multe lovituri de cuţit de Constantin Boncea, gardian la „Petrolul românesc".

CRIMINALUL E RECIDIVIST

Criminalul Const. Boncea, de 57 ani, nu este la primul omor. Fiind căutăreţ la biserica din Urecheşti (R.Sărat), de unde este originar, el a omorît pe şeful

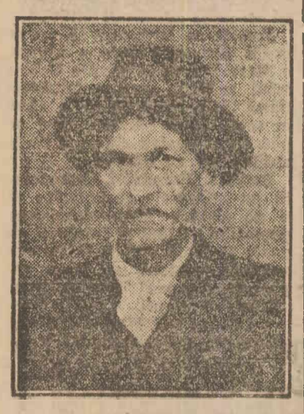

CRIMINALUL

său, preotul Zinculescu, pentru care isprăvă a fost condamnat la 10 ani închisoare, pedeapsă pe care a ispăşit-o în penitenciarul Doftana.

De şapte ani este stabilit în localitatea noastră, unde a fost căntăreţ de biserică, gardian la „Concordia" şi apoi la „Petrolul românesc".

Cu şase luni în urmă a fost luat de morarul Ioniţă Soare, să locuiască la dânsul la moară, ca om de încredere, spre a nu mai plăti chirie.

Prietenia aşa de strânsă la început a degenerat în ură, certuri şi bătăi. Asasinul a declarat în mai multe rânduri că-l va face bucăţi şi arunca în coşul morii.

In cele din urmă proprietarul l-a înştiinţat că nu-l mai poate ţine, şi i-a dat termen până la 1 Noembrie să părăsească casa, termen care a fost prelungit cu încă 8 zile.

Eri pe zi asasinul a înştiinţat pe proprietar că şi-a găsit casă şi i-a cerut să-i dea căruţa să ducă bagajul, şi ţeavă să-şi facă instalaţie de gaze la noua locuinţă. La refuzul proprietarului a declarat că nu se mai mută şi a plecat de acasă. Pentru a-l forţa să evacueze camera, victima a scos fereastra şi uşa dela locuinţă, încuindu-le în moară, iar soba de gătit a stricat-o.

CRIMA

Criminalul întorcându-se seara acasă şi fiind înştiinţat de fiul său de cele petrecute, a sărit gardul, căci poarta era încuiată, a mers la locuinţa proprietarului strigându-l afară. Când acesta a apărut în prag, în urma unui violent schimb de cuvinte, asasinul a scos cuţitul şi i-a aplicat 9 lovituri, în abdomen, piept şi spate.

Alarmată de ţipetele victimei, menajera Veta I. T. Cocoş l-a apucat de umeri şi tras înăuntru. Asasinul a dispărut. Şeful postului Moreni, înştiinţat, s'a prezentat la locul crimei unde victima a declarat că a fost atacată de C-tin Boncea, apoi a sucombat.

S'au luat măsuri pentru prinderea criminalului, se crede însă că el s'a predat parchetului.

A apărut revista şcolarilor

Universul copiilor şi al tineretului

de Miercuri, 15 Noembrie c., având următorul cuprins:

BALCANUL ŞI CARPATUL, puternica poezie şi azi de actualitate, a marelui Vasile Alecsandri.

ISVORUL CERBULUI, basm fermecător, românesc, de Euf. Palla.

TUDORICA ŞI ANDREI printre PIEILE ROŞII AMERICANE

FINUL SFANTULUI MIHAIL, legendă.

TRIBUNALE DE COPII (Femeile judecători; — Cum devin copiii delicvenţi).

NOEMBRIE, — poezie, de Martin Lodişkin.

ZANA FLORILOR, MAMA FLORILOR, — schită.

LEUL ŞI MAGARUL, — fabulă, de D. Vasilescu-Sever.

FUGA LUI DINU CU AZOR, — mare tablou in culori.

MATA ŞOAREI NU MAI PRINDE, — versuri, de N. Gherculescu.

JANO CEL CURAGIOS, — schită.

MINA, MINUTA ŞI MINUNEA (adaptare din franţuzeşte).

ILUSTRATIUNI de pictorul Pascal Rădulescu.

16 PAGINI MARI — 5 LEI

Impresionanta sinucidere din Constanţa

UN SOŢ INŞELAT IŞI PUNE CAPAT ZILELOR PRIN ASFIXIERE CU MANGAL

Constanţa, 13 Noembrie

In strada Cadrilater 14, a fost găsit mort prin asfixiere cu mangal astăzi de dimineaţă pensionarul Dumitru Stănculescu, în etate de 59 ani. Din primele cercetări făcute la faţa locului de primul procuror Moiseanu, doctorul legist şi comisarul de poliţie Gornac, rezultă că Stănculescu îşi bănuia soţia că-l înşeală cu un preot din localitate, pentru care fapt s'a şi sinucis. Cadavrul sinucigaşului a fost ridicat şi transportat la morgă. In cursul zilei de astăzi preotul a fost invitat la chestură unde i s'a luat un interogatoriu. De asemenea a fost citată la poliţie soţia lui Stănculescu.

Cazul a produs o impresie deosebită în oraş unde preotul în chestie este prea bine cunoscut.

Citiţi „Biblioteca agricolă a ziarului Universul"

Depe noptiera Dvs.

să nu lipsească nici odată DIANA FRANZBRANNTWEIN, remediul contra ţuturor bolilor provenite din răceală.
La dureri reumatice şi indispoziţie corporală generală, o fricţiune cu Diana Franzbranntwein, remediul probat şi recomandat de toată lumea, ajută imediat.

Diana Franzbranntwein nu este însă indicat numai contra răcelei. Fricţionându-vă trupul zilnic cu Franzbranntwein, preveniţi răceala şi vă menţineţi trupul sănătos şi proaspăt.

DIANA
FRANZBRANNTWEIN

Premiul Societăţii autorilor dramatici români

Se aminteşte d-lor scriitori că lucrările pentru concurare la premiul de 10.000 lei, instituit de Societatea autorilor dramatici români pentru cea mai bună **comedie într'un act, nereprezentată şi inedită**, în a cărei atmosferă să se răsfrângă **numai tipuri şi moravuri româneşti**, trebuesc depuse până, cel mai târziu, la 1 Decembrie 1933.

La acest memoriu pot concura atât membrii activi ai S. A. D. R., cât şi alţi autori jucaţi, sau nejucaţi încă.

Membrii comitetului S. A. D. R., precum şi alţi autori cărora li s'a atribuit acest premiu în trecut, nu pot participa la concurs.

Lucrările vor fi depuse până la data menţionată, la sediul S. A. D. R., str. Brezoianu 44.

Ele vor fi bătute la maşina de scris în două exemplare şi vor fi însoţite de un **„motto"** scris pe un plic închis, în care se va găsi adevăratul nume al autorilor; acelaş „motto" trebue să fie scris şi pe cele două exemplare depuse.

Piese istorice nu se primesc, nici ferii. Se va păstra cel mai strict anonimat. Autorii îşi vor trimite lucrările prin poştă, sau le vor trimite prin persoane discrete cărora le e interzis a declara pe autor.

Orice autor divulgat, va fi exclus dela premiu.

Comisiunea de premiere, compusă din membrii comitetului S. A. D. R. şi, eventual, un reprezentant al „Societăţii criticilor români", se va întruni cu începere dela 2 Decembrie spre a examina lucrările depuse până la acea dată şi spre a se pronunţa asupra premierei celei mai bune.

— Domnul care a trimis pentru concurs la premiu piesa **„Nae Ciucurel"**, este rugat să înainteze la sediul societăţii (Brezoianu 44) un al doilea exemplar bătut la maşină, cum şi un plic cu acelaş „motto" care se găseşte scris şi pe cele două exemplare, în care să fie închis numele său.

———xxx✱xxx———

Prinderea unui evadat

Galaţi, 13 Noembrie

Azi dimineaţă jandarmii din Tg.-Bujor (Covurlui), făcând o razie, au arestat pe Ivan Siderof, condamnat la 4 ani închisoare pentru dare de foc.

Siderof e şi dezertor din armată. Sub o puternică pază, a fost trimis autorităţilor din Galaţi.

———xox———

Dante în spiritul latinităţii

— Conferinţa d-lui Eugeniu Coselscki —

Luni d. a., la fundaţia „Carol I" d. Eugeniu Coselscki a ţinut o extrem de interesantă conferinţă în limba franceză, tratând despre „Dante în spiritul latinităţii".

D. Manzoni, directorul „Institutului de cultură italiană" din Bucureşti, sub ale cărui auspicii s'a ţinut conferinţa, a prezentat auditorului, schiţându-i personalitatea în câteva cuvinte rostite în limba italiană, pe distinsul oaspe.

D. Coselscki începe cuvântarea d-sale, arătând rostul ei, datorită faptului că poporul român a ştiut să-şi păstreze în decursul veacurilor sbuciumate, întreaga sa latinitate neştirbită.

Intr'adevăr, când Ion Heliade Rădulescu, marele cărturar român, a vrut să creeze o bibliotecă universală, locul de cinste l-a rezervat lui Dante.

Insuşi Iancu Văcărescu dându-şi seama de latinitatea românului, a spus că prosperitatea nu va reveni pe malurile Dunării, decât atunci când corbul valah va redeveni vultur roman. Or această latinitate este dominată şi sintetizată în măreaţa figură a lui Dante. Izvoarele operelor sale au fost marii gânditori latini pentru cari avea un entuziasm înflăcărat, deoarece imperiul roman simboliza pentru el strălucirea şi măreţia. Intreaga mişcare religioasă şi legendară creată în evul mediu asupra geniului latin se resfrânge în concepţia timpului său, din care Dante a ştiut să se descătuşeze, plasând în infernul Diviniei Comedii regi şi papi, fără să se atingă însă de prestigiul acvilei romane. Pe înşişi locuitorii Florenţei, pe cari i-a criticat cu asprime, îi împarte în două categorii, cei cu adevărat romani, meritoşi şi bravi, cei de origine străină, gazda tuturor vicilor şi vanităţilor.

In spiritul larg şi clarvăzător al lui Dante ideia de latinitate era bine definită, având ca centru Roma şi depăşind în spaţiu stavila frontierelor. Intregul său patriotism era bazat pe această măreaţă forţă spirituală şi legendară de care întotdeauna a fost profund convins.

D. Eugeniu Coselscki termină expunerea d-sale, făcând apel, în momentele grele prin care trece Europa de astăzi, la solidaritatea cea mai strânsă a latinităţii care a triumfat dealungul veacurilor, luminând calea civilizaţiei şi având menirea să înfrunte veacurile viitoare.

Au asistat la această conferinţă excelenţa sa d. Ugo Sola ministrul Italiei la Bucureşti, d. prof. dr. Gh. Marinescu, d. Gr. Trancu-Iaşi precum şi întreaga colonie italiană în frunte cu principe Sanseverin, col. Zanotti, consul Spolazli cav. Marini şi o numeroasă asistenţă.

———xox———

Grav accident de automobil la Constanţa

— TREI RANIŢI —

Constanţa, 13 Noembrie

Autobuzul de piaţă 503 Constanţa, care face curse la Brătianu, condus de şoferul Boris Ivanoff, venea azi spre oraş încărcat cu pasageri. Din cauza prea marei viteze cu care mergea, s'a răsturnat în şanţul şoselei, la eşirea din Brătianu. Şoferul din vina căruia s'a produs accidentul a dispărut.

Au fost grav răniţi pasagerii: C. Cristache, Anton Stelian şi Ion Ambrus, cari au fost transportaţi la spitalul Prof. Dr. Sion.

Circa V-a de poliţie a deschis anchetă.

Diplome false de învăţători

Lugoj, 13 Decembrie

Poliţia a arestat doi învăţători cu diplome false, cumpărate dela Constantin Gherea, zis Goia zis Polade Gherea Constantin care cu diplome false a reuşit să fie numit învăţător la Botiz, Hunedoara, Belobreasca, Timiş, Obresea, Caraş şi Temereşti-Severin. La trei din aceste posturi avea suplinitori plătiţi cu jumătate de salarii.

In Temereşti era suplinitor Petre Munteanu, care a fost arestat de poliţie fiind găsit cu carnet c. f. r. fals. El a declarat pe Ghera, spunând că e falsă şi diploma de învăţătoare a unei moaşe Maria Nau, din Botiz, pe numele Ibanea Catisel, pe baza căruia a fost numită.

Invăţătoarea a fost şi ea arestată.

Aseară jandarmii au arestat pe Gherea, în comuna Obresea Revizoratul spune că sunt multe diplome false de învăţător.

———xox———

Plecarea I. P. S. Patriarh din Târgovişte

13 Noembrie

I. P. S. Patriarh Miron Cristea a părăsit astăzi, oraşul nostru, cu trenul de ora 13, la care s'a ataşat un vagon special. I. P. S. a fost însoţit de I. P. S. S. episcopul Gherontie al Tomisului şi Noului Durostor. Au fost prezenţi, la gară, şefii autorităţilor locale, protoereul judeţului, preotul Toma Georgescu. Corul soc. „Cântarea României" a salutat pe Inaltul prelat cu un imn de slavă.

———xox———

Recepţie în onoarea prof. Mestre

LA INSTITUTUL FRANCEZ DE INALTE STUDII DIN ROMANIA

Duminică după amiază, cu prilejul plecării d-lui prof. Mestre, a fost o recepţie în saloanele „Institutului francez". Numeroase personalităţi s'au grăbit să aducă distinsului jurist, care şi-a arătat cu ocazia prea scurtei sale şederi în Bucureşti, calităţile de neintrecut profesor şi de strălucit „causeur", rând pe rând spiritual şi mişcător, o ultimă mărturie a simpatiei şi admiraţiei lor, arătând în acelaş timp şi Institutului francez recunoştinţa lor pentru această operă de apropiere intelectuală.

Alături de d. marchiz d'Ormesson, ministrul Franţei şi de d-na, au asistat d-nii şi-nele: Negulescu, Rarincescu, Djuvara, An. Theodorescu, Taşcă, preşed. Costin, procuror general Viforeanu, Sipsom, Petrescu Ercea, Hurmuzescu, Strat, Alexianu, Anghelescu, Vermeulen; d-nii: Ţiţeica, Densuşianu, dr. Lalu, Em. Bucuţa, Vâlsan, Oprescu, av. Cohen şi Pantazzi, Ion Pillat, Manzonne directorul Institutului de cultură italiană, Popescu-Necşeşti, Verglas, Tzigara-Samurcaş, etc.

Seara, d-na şi d. prof. Mestre au plecat spre Iaşi şi Cernăuţi, unde profesorul, înainte de a se îndrepta spre Franţa, va ţine patru conferinţe. Pe peron, au fost salutaţi de d. director al Institutului francez şi d-na Dupront, de d-nii Costin, prof. Rarincescu, Petrescu Ercea, Alexianu, Journet şi Ficheux.

———xox———

Ce-i cu convorbirile telefonice „întârziate"

Constanţa, 13 Noembrie

Telefonul automat de astăzi merge din ce în ce mai rău. Sunt zile când abonatul aşteaptă jumătate de oră ca să poată obţine o legătură cu Bucureştii. Aceasta din cauză că angajata dela interurban spune că postul cerut este ocupat sau trece convorbirea la „întârziate", spre a avea o scuză că nu a dat legătura imediat ce a fost cerută. Această procedare este o anomalie, pe care societatea de telefoane e datoare s'o remedieze. Nu e admis ca domnişoara dela oficiu Bucureşti să te treacă la index şi să te lase să aştepţi fără să ai dreptul să mai revii, până ce nu te cheamă ea, uitând de multe ori să te mai şi cheme.

———xox———

Scrisori din Belgrad

— Urmare din pagina I-a —

cu ţările vecine spre a aranja condiţiunile politice şi economice în Balcani. Presa bulgară subliniază adesea izolarea Bulgariei şi necesitatea de a eşi de aci, orientându-şi politica în altă direcţie. Totuş, nici factorii competenţi, nici presa bulgară nu menţionează pe faţă cauzele acestei izolări, nici motivele ce dictează această nouă orientare a politicii bulgare.

Bulgaria a fost totdeauna supusă influenţei unor ţări, cari nu erau de loc interesate să vadă domnind în Balcani pacea şi buna înţelegere. In virtutea acestui fapt, aspiraţiile ei naţionale n'au dat decât rezultate negative. Această influenţă nefastă a elementelor ce desfăşurau toate sforţările spre a opune piedici unei înţelegeri şi armoniei în peninsulă, s'a manifestat de pretutindeni şi şi-a lăsat urmele funeste în politica internă şi externă a Bulgariei. Aceste state au continuat să exploateze, în propriul lor interes, starea de neîncredere politică ce domnea în Balcani şi dispoziţia, adesea manifestată, să modifice această atmosferă nesănătoasă învrăjbind popoarele balcanice, a fost înăbuşită de aceia ale căror interese ar fi fost contrabalansate printr'o înţelegere a ţărilor balcanice.

Totuşi, această solidaritate ar constitui chezăşia siguranţei lor, singura în stare să asigure programul lor cultural, renaşterea lor economică şi consolidarea lor internă. Această înţelegere balcanică ar înfăţişa o forţă îndubitabilă, pe care se poate pune bază şi ce-ar dicta calea de urmat pentru orientarea întregii politici balcanice, aceeaş cale care a fost desemnată de cei trei Suverani în cursul recentei lor întrevederi.

Acum, politica externă a Bulgariei e silită să aleagă între două căi, fie părăsind calea urmată de ea şi care a dus-o în impasul actual, sau să adere la o politică de colaborare balcanică, ce va avea ca bază statistica actuală, dar care va garanta prosperitatea economică şi progresul cultural al Balcanilor.

In toate timpurile, s'au făcut sforţări în sânul Ligii Naţiunilor pentru organizarea unei colaborări internaţionale, care ar garanta siguranţa în toate ţările Europei.

Dar, ceeace e dorit de toate statele în general, nu mai încape îndoială, e dorit şi de statele balcanice, şi aceasta cu atât mai mult cu cât e imposibil în prezent de a ajunge la o înţelegere pe baza unui acord general. Pactele bilaterale deja încheiate şi acelea cari sunt în pregătire sunt menite să umple această lacună şi să demonstreze, cu timpul, eficacitatea lor pentru organizarea păcii în Europa. In acest scop se fac sforţări pentru încheerea unei înţelegeri regionale între toate statele balcanice, menită să asigure colaborarea lor şi să garanteze menţinerea graniţelor lor actuale pe baza principiului „Balcanii, popoarelor balcanice".

Incercări dictate de necesitatea pacificării Balcanilor şi eliminarea tuturor influenţelor Statelor străine, sunt făcute ca să pregătească terenul pentru aceste acoruri bilaterale. In acest scop au fost încheiate pactele greco-turc, turco-român şi turco-bulgar.

Acest soi de acoruri a fost recunoscut totuşi insuficient pentru Bulgaria şi până acum aceasta n'a oferit, la rândul ei, garanţiile necesare spre a sluji de bază unei înţelegeri balcanice. Bulgaria declară în special, că socoteşte pactul Ligii Naţiunilor suficient şi toate celelalte cu desăvârşire de prisos. Totuşi, aceasta nu e decât un fals pretext căci dacă Bulgaria refuză să semneze protocolul dela Londra sau să adere la pactul greco-turc, aceasta ar însemna în realitate părăsirea aspiraţiilor ei teritoriale şi a politicii sale imperialiste asupra Balcanilor.

De aceea, protocolul dela Londra în privinţa definiţiei agresorului, a impresionat penibil opinia publică bulgară. Bulgaria s'a simţit izolată şi înconjurată de neîncredere. Se produsese impresia că toate pactele aveau ca scop sporirea izolării Bulgariei.

Totuş, viitorul popoarelor balcanice depinde numai de încheerea unui pact balcanic, adică a unui pact multilateral între popoarele balcanice, pe baza statului quo, ce trebue să rămână principiul fundamental al oricărei colaborări balcanice.

Bulgaria nu va trebui să mai rămână de-aci înainte izolată, de oarece nu e în stare să oprească cursul iminent al evenimentelor.

VOICO

Crima din Făgăraş

— O profesoară injunghiată de fostul ei soţ.— Cine este criminalul.— Starea victimei —

Făgăraş, 12 Noembrie

In ziua de 11 Noembrie, pe la ora 2 d. a., Boris de Forje a venit să omoare pe fosta lui soţie, Otilia Catona, care divorţase de el.

El a intrat în casă şi găsind pe victimă, i-a implântat în

UCIGAŞUL

piept cuţitul. După aceea, i-a mai făcut înţepături pe faţă, piept şi cap.

Părinţii victimei au dat alarma şi criminalul a eşit din casă, voind să fugă prin grădini, dar a fost prins de d. Zaharia Tulbure, care l-a predat poliţiei.

In acest timp victima se sbătea într'un lac de sânge pe scânduri, având numeroase răni cari sângerau. Alături de ea s'a găsit cuţitul plin de sânge cu care a fost asasinată.

Cu o maşină victima a fost transportată la spital, unde d. dr. Cornea i-a dat primele îngrijiri.

CE DECLARA VICTIMA?

D. jude instructor C. Mateţ s'a dus la spital să ia interogatoriul victimei. Din cauza pierderii de sânge ea n'a putut spune prea multe, dar a amintit că ori de câte ori se întâlnea cu asasinul o ameninţa cu moartea.

DECLARAŢIA CRIMINALULUI

La poliţie, comisarul de serviciu a luat o declaraţie criminalului.

In acest timp a sosit şi d. procuror şef Arcadie Dima, care a procedat de asemenea la luarea unui interogatoriu.

Fostul soţ al victimei a spus: *„O iubiam prea mult şi neputând trăi laolaltă, fiindcă divorţase, m'am hotărît s'o suprim".*

Apoi descrie peripeţiile vieţii sale, spunând că regretă ceeace a făcut.

CINE ESTE ASASINUL?

Asasinul Boris de Forje, de 38 ani, este refugiat rus, ofiţer în armata imperialistă, care a venit în ţară în 1919 cu armata lui Vranghel, iar în 1922 a fost repartizat de guvernul român ca refugiat la Făgăraş şi închis cu alţii în cetatea Mihai Viteazul.

O DRAGOSTE VECHE

Fiind pus în libertate cu ceilalţi refugiaţi, el a intrat în serviciul Băncii Comerciale de aici. A închiriat o cameră la bătrânul Ioan Catona unde a cunoscut pe fiica acestuia Otilia, care era profesoară. Mai târziu s'a căsătorit cu ea.

Din căsătorie a rezultat un copil. Lui nu-i plăcea munca; în schimb după băutură nu mai putea, ceeace l-a determinat să fure bani dela soţie. Din cauza aceasta au început maltratările.

Atunci victima a divorţat, şi el a căutat să se răzbune, pentrucă trebuia să muncească, nemai având existenţa asigurată.

STAREA VICTIMEI

Aflăm în ultimul timp că victima se află într'o stare nu tocmai rea, deoarece cuţitul nu i-a atins inima, dar are multe leziuni pe corp.

Sunt speranţe că va scăpa cu viaţă, bineînţeles dacă nu se vor ivi complicaţii.

Cazul este viu discutat, deoarece d-na era bine cunoscută.

CRONICA LITERARĂ

Siluete filozofice

— O sinteză a filosofiei eline de Z. Sandu (Nicolae Regman) —

Păşim pe cărăruia progresului cu o expansperantă anevoinţă. Pentru un sâmbure de lumină prins din haos, cât suflet risipit, câtă trudă de minte în curgere de veacuri, câte generaţii de eroi sacrificaţi pe drumurile cari duc spre orizontul îndoelii!

Şi dacă în domeniul tehnicii realizările au uluit prezentul, uitând pe marii sacrificaţi, cu mai puţin se poate mândri gândirea modernă în speculaţiile pure...

De iscoditori geniali ai necunoscutului, ai vieţii şi ai morţii, însetaţi de adevăr, creatori de virtuţi şi de zei a rămas văduvită vremea nouă.

Pe urmele celor bătrâni, au sosit tehnicienii harnici. Au strâns cu grijă toată bogăţia de lumină risipită pe cărările trecutului, au descifrat cu anevoinţă încrustările de pesă scoici, au şters praful de pe pergamente şi au pus apoi înţelepciunea în rafturi osebite: Aici teoria cunoaşterii, dincoace problema cosmologică... apoi metafizica, etica. Şi tehnicienii filosofiei s'au grupat în tabere şi se războesc mereu.

Mulţi cari au tors firul înţelepciunii din caerul străvechiu l-au încălcit; alţii au vrut să-l rupă. Să pună o barieră de netrecut între barbarii străbuni şi între filosofia nouă. Dar zadarnică străduinţă. Bate vremea în stânca închegată de civilizaţia şi de înţelepciunea veche şi stânca stă majestoasă şi senină: Siluetele filosofilor adevăraţi se profilează la orizont zâmbind cu îngăduinţă de savanţii lor urmaşi cari nevoesc să atingă culmile cugetării divine.

Aşa a înţeles pootul Z. Sandu privească problema civilizaţiei actuale. Şi tocmai de aceea a scris cartea minunată: „Siluete filosofice".

In paginile albe ale ei se înşiruie cioplite în marmoră statui de înţelepţi... Şi cu o putere de sinteză care presupune o cultură filosofică de mare rezistenţă, vizionar îndrăgostit până la veneraţie de înţelepciunea elină, poetul a pus în faldurile acestor statui comori de suflet, de frumseţe şi de lumină.

Marile probleme pe care şi le-a pus cugetarea umană au căpătat din vechime început de deslegare; căci înţelepţii elini, creatorii filosofiei şi ai ştiinţii au sfredelit veşnicia şi i-au smuls primele scăpărări.

Sufletul? O, sufletul e o mare fără adâncuri a grăit Zamolxezeul în care se oglindesc lumile cu frumuseţile lor, cum se oglindesc în apele mării veşniciile cerurilor cu stelele lor... In sufletul meu şi al tuturor, se resfrâng crâmpele din armonii cântate de stihiile necunoscute, ai căror ochi strălucesc prin vioriul văzduhurilor. Noi nu murim!

Viaţa? Un râu în curgere veşnică. Noi adăstăm pe ţărmuri cu privirile împânzite spre valurile etern călătoare, etern schimbătoare. Acelaş râu cu veşnic alte valuri. „Panta rei", toate curg şi tu prietene nu vei putea coborî de două ori în acelaş val, crede ineguratul Heraclit.

Adevărul este unul şi neschimbător. El este etern, este totul, Dumnezeu, fără început fără sfârşit.

Zeii? „Dacă boii sau caii sau leii ar avea mâini să picteze şi să sculpteze ca oamenii ei şi-ar face zei sub formă de cai, boi sau lei.

D-zeu? Universul este Dumnezeul şi el ni se destăinueşte şi ne grăeşte prin firicelul de iarbă, prin fulgere şi prin stele, prin stâncile munţilor şi prin praful drumurilor. Adevărul este unul şi eteren! D-zeu nu se aseamănă cu muritorii, el este numai ochi, numai urechi, numai gând de lumină! Aşa grăit-a Xenofane, cel care fără milă a implântat pumnalul cunoştinţei în credinţele putrede ale vremii!

Teoria imaginilor? E a lui Democrit. Fiecare fiinţă, fiecare lucru, fiecare fenomen îşi desprinde umbra, imaginea, care se strecoară cu complicitatea simţurilor în sufletul nostru. Iar sufletul le primeşte, le păstrează şi le exteriorizează la vreme în culori, în lemn în piatră, în marmoră, în sunete şi în cuvinte...

...Şi tot Democrit a văzut fără ochiane iluminat numai de puteri necunoscute, că fiecare stea e un soare — în jurul căruia se învârtesc planete şi că fiecare lucru se împarte în particele mici, numite monade.

Pagini de o frumuseţe neîntrecută sunt consacrate lui Socrate Inţeleptul, cea mai ascuţită minte a vremurilor vechi. Ascensiunea marelui gânditor, dialogul lui — arta de a învăţa şi a sfredeli adevărul până în adânc, moartea olimpiană a acestui martir al înţelepciunii, sunt zugrăvite cu un talent desăvârşit în care adevărul istoric este învăluit în parfum de poezie.

Ce este lumea? O peşteră în care se frământă oamenii încătuşaţi. Ei stau în fund cu faţa la perete iar fiinţele ce trec pe dinaintea peşterii aruncă umbrele pe care ei le văd prozilându-se pe perete şi beţii înlănţuiţi le-au botezat cu sinteze de sunete. Toţi cred că umbrele văzute de dânşii au vorbit, strigându-şi numele...

Eşirea din peşteră înseamnă înălţarea omului în împărăţia realităţilor pe care le pătrundem numai cu raţiunea. In lumea ideilor, ideia binelui este isvorul dreptăţii şi al frumosului... Aşa grăit-a Platon marele ucenic al celui prea înţelept, Socrate.

Câte din aceste adevăruri luminoase au fost desminţite de învăţătura nouă?

Şi de aceia putem adăuga cu Aristotel care vorbea despre magiştrii lui:

O, Socrate, o, Platon!

Mândri sunteţi ca zeii! Tot sângele vostru s'a făcut soare nemuritor, căruia eu, barbarul din Stagira i-am clădit drumul cu legi şi categorii. Şi am ajutat vremea să umple cu lumina voastră cărările omenirii. Din învăţăturile voastre şi ale înaintaşilor voştri am scos petrele de construcţie pentru logică, morală, politică, fizică şi metafizică. Eu m'am priceput ca nimeni altul să clădesc temeliile nebruite ale ştiinţei, precum voi doi aţi clădit temeliile filosofiei!

Toată cartea este o puternică sinteză a gândirii lui Solon, Thales, Anaximandru şi Anaximene, Pitagora, Parmenide, şi Zeno, Anaxagora, Empedocle, Sofiştii, Gorgia şi Protagora, Diogen Aristip, Zenon stoicul şi Epicur.

*

Şi cum trec pe dinainte aceşti uriaşi ai gândirii umane ne aduc din lumea veche acea atmosferă patriarhală, prielnică meditaţiei, ne aduc soarele senin al Eladei, frământările ei sociale şi politice, năzuinţele ei.

Dar mai presus de toate, ne aduc, în epoca noastră desorientată şi nenorocită acea majestate morală care stă la baza filosofiei lor şi care i-a dat perspectivă de etern!

Căci înţelepţii vechi n'au rămas în istorie numai gânditori, deasupra vieţii. Ei au fost nişte apostoli ai cugetării lor. Cuvântul a avut în sufletul lor un substrat de virtute, care cerea o anumită atitudine; numai sofiştii au căutat să ucidă temelia organică a frumuseţii cuvântul rostit.

Şi lovitura lor a fost fatală. Deoparte au rămas oamenii adevăraţi, creatorii de valori, acei cari exprimă ideia dintr'un isvor lăuntric, permanent acelaş, bogat în energie şi luminat de un ideal, iar de cealaltă mulţimea, îngâmfată, care se îmbată de minciuni şi se entusiasmează în piţele publice de trâmbiţe aurite, de flaute fermecate.

Superba atitudine a înţeleptului în faţa schimbărilor fugare, unele luminate altele umbrite, atitudine de indiferenţă majestoasă, curată şi biruitoare, — evadare conştientă din mentalitatea săracie morale, impune şi clădeşte făgaşul vieţii de mâine.

Răsfrângerea generoasă a sufletului asupra fenomenelor care ne ţes viaţa face puntea de legătură între noi şi D-zeu. Aşa grăeşte Zenon, stoicul bătrân şi înţelept...

Şi cu atât mai mare este datoria cărturarilor adevăraţi, în propovăduirea virtuţilor, cu cât au la îndemână un imens tezaur filosofic şi moral în trecut.

Deaceia cartea poetului Sandu vine ca o solie şi ca o poruncă a vremii.

GEORGE TASLAOANU

———xox———

Fel de fel

IN FIECARE ZI

Egiptul şi România

Asociaţia româno-egipteană deschide un ciclu de conferinţe, la începutul săptămânei viitoare, spre a face mai cunoscută publicului nostru vechia civilizaţie şi actuala bogăţie din ţara piramidelor. După ce în veacul trecut nu am cunoscut ca „faraoni" localnici decât pe bieţii noştri romi, iar minunea Nilului — deşi nevăzut — a inspirat o genială evocare în versul lui Eminescu—noi am uitat de alte legături mai vechi ce vor fi fost purtate de corăbii între delta Dunării şi aceea a Nilului pe drumul călăuzit de stele — pe unde apoi în mii de primăveri şi toamne au trecut numai păsările noastre călătoare.

Totuşi odinioară se pare că cercetătorii noştri ar fi încercat să desluşească semnele răsăririi civilizaţiei egiptene până pe malurile fluviului nostru, dar e destul de turbure dovedirea spre care se îndreptau Boliac şi Densuşianu.

Sunt taine încă nedesluşite de arheologie—chiar fără să ne minunăm de apropierea dintre ornamentele unei ceramici preistorice, sau să visăm că în jocul caprei ar fi asemănări cu reprezentarea idolilor din templele cu nuferi.

E mai mult ca sigur că între legionarii care cucereau Dacia, mulţi erau închinători ai zeiţei Isis aducând tot odată legende ce nu s'au pierdut fără urmă. Pentru că în basmele noastre populare, aşa cum le-a cules Ispirescu, se mai păstrează un bogat cuprins ce îşi regăseşte origina tocmai în vechiul Egipt. Însăşi „înşir'te mărgărite" cu toate metamorfozele copiilor de împărat nu ar fi decât o poveste pe care o cunoşteau şi cei ce înfăşuraţi în fâşii de giulgiu aşteptau în marginea pustiei o viaţă viitoare.

Ar fi chiar să ne întrebăm dacă între mile de măguri clădite de mână omenească pe tot cuprinsul ţării noastre şi între falnicile piramide de piatră, nu acelaş simţământ religios a încumetat odinioară ridicarea, pentru că înainte de a îndrăzni gândul că vechiul popor străbătuse oceanul, e logic să aşteptăm ca Egiptul să fi cunoscut mările apropiate.

Insă până la lămurirea tuturor acestor întrebări de către harnicii oameni de ştiinţă — tot poezia va fi fost în stare să presimtă mai mult decât cunoaşterea — iar poemul lui Eminescu va rămâne întâia noastră coborîre pe malul cu apă sfântă.

Adrian Maniu

Lupta pentru un timbru rar

La o licitaţie ce se va ţine la Londra se va vinde în curând cel mai rar timbru postal din lume, timbrul de un cent al Guyanei engleze, emis în 1856 şi din care nu mai există în toată lumea decât acest unic exemplar.

In cercurile filatelice ale capitalei engleze se crede că această raritate va atinge uşor preţul de 6 milioane lei. Doi sunt amatorii cei mai importanţi pentru timbrul preţios: colecţionarul Bela Szekula din Lucerna şi americana Mistress Hind. Amândoi au şi sosit la Londra.

Mor porumbeii la Veneţia

Celebrii porumbei din Veneţia, care populează nu numai piaţa San Marco, ci sunt la ei acasă în tot oraşul, au căzut victime, zilele acestea, unei boale misterioase care-i ucide pe capete. Multe păsări cad ameţite, din plin sbor, şi mor câteva minute după aceea.

Nu se ştie încă dacă e vorba în adevăr de o boală care seceră nevinovatele păsări, sau de o otrăvire în masă, cu scopuri nejustificate.

Un bărbier celebru

Cel mai mândru om din toată Italia e Domenico Rossi, a cărui frizerie se găseşte pe Via Rasella din Roma. Şi are dreptate: de zece ani potriveşte părul Ducelui şi-l rade de patru ori pe săptămână. Ca răsplată pentru aceste servicii, a şi fost numit cavaler al Coroanei Italiei.

Intr'o zi, în 1923, — povesteşte Domenico Rossi—un comisar de poliţie intră în prăvălie şi după ce se asigură că frizerul este înscris în partidul fascist, îl pofteşte să radă pe Duce. Cu toată emoţia grozavă de care era stăpânit, Domenico îşi dovedi arta cu atâta măestrie, încât de atunci Mussolini nu se mai lasă ras de nimeni altul. Ducele nu poate să se radă singur. Are o maşină de ras, dar e totdeauna nerăbdător şi nu reuşeşte să-şi săpuneze bine obrazul. Iată dece signor Rossi vine de patru ori pe săptămână la Villa Torlonia. „Mussolini nu vorbeşte niciodată în timp ce îi rad; citeşte gazetele tot timpul", spune frizerul.

O nouă hârtie-monedă

Dorind să colaboreze la refacerea financiară a Americii, cultivatorii din Texas s'au gândit că Statele Unite ar putea ieşi din greaua situaţie în care se găsesc cu ajutorul bumbacului.

(Să mai spunem că aceşti cultivatori sunt producători de bumbac?). Ei propun să se emită cecuri pe hârtie de bumbac, a căror valoare să fie acoperită cu baluri de bumbac. Băncile fiind obligate a le respecta, de oarece sunt garantate cu depozite de bumbac, cecurile acestea vor deveni o monedă de schimb în America.

MILIONARUL PREVĂZĂTOR...

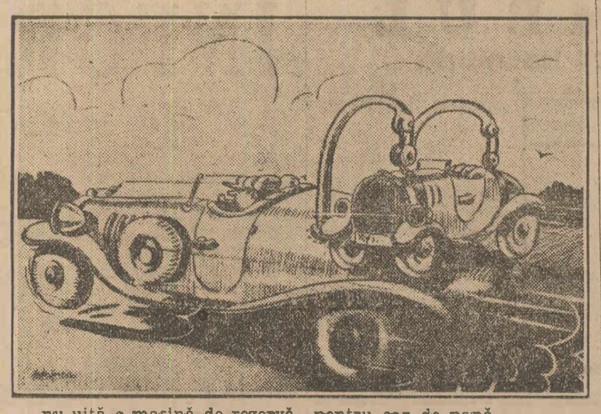

...nu uită o maşină de rezervă pentru caz de pană.
(Schweizer Illustrierte Zeitung)

acum cincizeci de ani

Citim în „Universul" din 15 Noembrie 1884:

= Petersburg (Corespondenţa „Universului"). — **Telegraful vă va fi vestit de sigur otrăvirea încercată a Ţarului. Asta ne arată că, cu toate arestările cele din urmă făcute în Rusia, cu toate numeroasele osândiri la moarte, în Siberia ori la munca silnică, nihilismul nu e stârpit, ba chiar că creşte necontenit cât guvernul ajunge să pue mâna pe capi.**

O chestie gravă ocupase până acum spiritele în Rusia: de unde luau nihiliştii mijloacele trebuincioase puternicei lor organizări. Descoperirea minelor săpate sub sucursala Băncii împărăteşti n'a explicat nimic. Gazeta de Moscova, arată însă trebuinţa d'a nu se căuta agitatorii nihilişti printre sublocotenenţi şi locotenenţi-coloneli, ci d'ai căuta mult mai sus. Dar nimeni din societatea rusă nu poate spune unde începe acest mult mai sus şi unde se sfârşeşte.

= Craiova. — Zăpada continuă a cădea în abondenţă. Sâniile circulă cu caii înzorzonaţi cu clopoţei şi tot felul de podoabe, semănăturile de toamnă sunt însă înmormântate definitiv sub troienele de zăpadă şi îngheţurile aşa de timpurii.

= **Astăzi se deschid corpurile legiuitoare.**

= **D. C. A. Rosetti publică în Românul de azi un lung articol, prin care urând bună-venire nuoilor aleşi ai naţiunei, îi roagă să se grăbească a vota o lege pentru combaterea boalei funcţionarismului.**

= **M.M. LL. Regele şi Regina au asistat Marţi seara la prima reprezentaţiune a piesei d-lui Caragiali: O scrisoare pierdută.**

ALFRED NOBEL

Suedia sărbătoreşte în anul acesta prin cuvântări, festivaluri şi cărţi omagiale pe unul dintre cei mai străluciţi fii ai ei, Alfred Nobel. Se vor scoate desigur în evidenţă calităţile lui remarcabile şi darul frumos pe care l-a făcut culturii de pretutindeni prin premiul ce-i poartă numele. Se va insista însă prea puţin asupra personalităţii complexe a acestui om. Căci Alfred Nobel, cel mai mare fabricant de explozibile din secolul IX, inventatorul nitro-glicerinei, al dinamitei, al pulberii fără fum, al balistitei, rea un om blând, un visător şi un idealist. Se luptau în el două sentimente contrare: drogostea pentru meseria sa de inginer şi de chimist şi dragostea de omenire.

Născut la 21 Octombrie 1833, Alfred Nobel a însoţit de mic copil pe tatăl său, la Petersburg. In timp ce îşi făcea studiile, urmărea cu interes încercările ce se făceau în uzina părintească asupra nitro-glicerinei.

Isi trecu examenele de inginer şi când tatăl său se înapoie în Suedia, îşi luă fiul ca asociat.

Averea i-a vent lui Nobel din întrebuinţările noui care au fost găsite nitro-glicerinei pe acea vreme. Explozibilul nu era întrebuinţat decât în scopuri paşnice. Mulţumită nitro-glicerinei s'au aruncat în aer stânci, s'au deschis drumuri şi s'au construit canaluri. Fără ea n'ar fi existat nici canalul de Panama şi nici tunelul Simplon.

Dar fabricarea şi transportul nitro-glicerinei constituiau o primejdie permanentă. Intr'o zi, uzina lui Alfred Nobel sări în aer. Chiar tatăl său fu ucis în acest accident.

Tânărul inginer îşi puse atunci în gând să găsească un explozibil mai sigur şi mai uşor de manevrat. Incercările sale reuşiră şi noul produs,—pământ de infuzorii imbibat cu nitro-glicerină,—fu botezat dinamită.

Averea lui Nobel creştea acum spre dimensiuni fabuloase. Dar chimistul îşi simţea conştiinţa grea de remuşcări. Teribilele sale invenţii nu mai erau întrebuinţate acum la facerea drumurilor şi canalurilor, ci secerau mii de vieţi omeneşti. Ce era de făcut? Să închidă uzinele? Aceasta n'ar fi împiedicat fabricarea explozibilelor, nici n'ar fi adus suprimarea războaielor.

Soarta are grijă de fiecare.— Având nevoe de o secretară, Nobel dă un anunţ la o gazetă. Se prezintă o tânără austriacă, Berta Kinski. E angajată şi are o influenţă atât de mare asupra patronului său, ale cărui gânduri le ghicise, încât ştie să-i inspire ideea de a lăsa imensa-i avere în slujba păcii, a frumosului şi a ştiinţei.

Alfred Nobel moare în 1896 la San Remo. Cele 30 de milioane de coroane pe care le-a lăsat au constituit un fond din venitul căruia sunt răsplătite, în fiecare an, cele mai mari descoperiri în ştiinţe, cea mai bună operă literară şi, în sfârşit, sforţările făcute pentru cauza păcii. Astăzi, fiecare dintre premiile Nobel variază între 4—5 milioane lei, după cursul coroanei suedeze.

Protecţia faunei africane

La Londra s'a deschis de curând conferinţa internaţională a Statelor africane pentru protecţia florei şi a faunei acestui continent. S'a constatat că un mare număr de animale sălbatice au dispărut sau sunt pe cale de a dispare de pe urma braconajului barbar practicat de localnici şi chiar de europeni. Toţi reprezentanţii diferitelor State au căzut de acord să se elaboreze o lege uniformă pentru protecţia vânatului mare şi mic. Metodele moderne de a urmări vânatul cu automobilul sau aeroplanul duc la împrăştierea animalelor şi la stânjenirea reproducţiei lor. Vânatul speriat emigrează adeseori în regiuni mai puţin prielnice şi contribue prin aceste mişcări dezordonate la răspândirea muştei tze-tze, care dă cunoscuta boală a somnului atât de periculoasă pentru întreaga populaţie.

Printre animalele cele mai ameninţate să dispară din cauza braconierilor trebuesc menţionaţi elefanţii, rinocerii şi bivolii sălbatici.

Artă cubistă

Stejarul secular e indignat de felul cum îl vede pictorul cubist.

In timp ce Hitler...

Pentru întâia oară în istoria Marei Britanii un negru a fost înnobilat şi numit lord. E vorba de lord Lincoln Boon, un negru din Bantu, care s'a distins printr'o excepţională activitate binefăcătoare în coloniile engleze. Lord Lincoln a ridicat spitale, aşezăminte de ajutor obştesc şi a muncit foarte mult nu numai pentru fraţii săi de sânge, dar şi pentru albi.

Cercurile aristocratice engleze n'au fost de fel surprinse de această înnobilare şi o găsesc o răsplată foarte naturală.

Primarul Londrei

Nu există nici un personaj în administraţia engleză, a cărui importanţă să poată fi comparată cu aceea a primarului capitalei. In decursul anului de primariat, el face obiectul conversaţiilor zilnice şi este ţinta tuturor privirilor. Regele însuşi nu poate pătrunde în „cetatea Westminster" fără autorizaţia lordului primar. Sir Charles Collett, actualul părinte al Londrei, se dedă la o distracţie originală în orele lui de repaus: primarul sculptează mobile şi a ajuns chiar să mobileze o parte din locuinţa sa cu mobile ieşite din mâinile sale.

Sir Charles are şapte fii; cu toţii depăşesc înălţimea de 1 m. 80.

Tradiţionalism

Noul primar al Londrei în îmbrăcămintea tradiţională a funcţiei sale

Note medicale

VARSATURILE LA COPII

Copilul varsă uşor. Greaţa este puţin pronunţată sau lipseşte. Materiile vărsate sunt mai mult sau mai puţin digerate, adesea amestecate cu bilă, mucus, fire de sânge decibiloase, apoase, rar fecaloide.

Vărsătura să nu se confunde cu tusea emetisantă (producătoare de vărsături), ca în tusea convulsivă, dilataţia bronşică.

Vărsăturile se produc în indigestie, la copiii lacomi sau tachifagi (mănâncă repede). Copilul a mâncat mult, în special lucruri dulci, prăjituri. Are greaţă şi se plânge de dureri abdominale. Adesea însuş copilul bagă degetele pe gât pentru a vărsa, ca să se uşureze. Rar există temperatură 38 grade şi uşoară diaree.

Vărsăturile apar la începutul unei infecţiuni acute. Copilul este indispus, are temp. 38°—39°, refuză mâncarea, varsă alimentele ingerate. Vărsăturile se produc la începutul scarlatinii, anginii simple, rugeolei, varicelei, gripei, reumatismului articular acut.

Uneori vărsăturile se însoţesc cu ridicarea bruscă a temperaturii la 40°, cu înţepenirea ceafei şi convulsii. Ele se repetă, sunt alimentare sau bilioase. Aceasta se întâmplă la începutul pneumoniei.

Dacă copilul se plânge de dureri la o ureche, cauza vărsăturii este o reacţie meningee de origină otitică.

Adesea vărsăturile, însoţite de stare nervoasă, se produc în meningita acută cerebro-spinală.

In criza apendiculară se produc vărsături cu temp. 39°, faţa palidă, ochii cu cearcăn, puls mic, rapid, limbă încărcată, vărsăturile se repetă, constipaţie absolută, durere localizată la nivelul apendicelui, contractură abdominală, copilul geme şi ţine gambele îndoite când se palpează regiunea apendiculară.

Vărsături se produc prin ouă, şocolată, prin medicamente în special preparate arsenicale. Ele sunt semne de alarmă. Să se înceteze luarea medicamentelor.

Adesea există criză oclusivă cu vărsături, însoţite de absenţa de scaune şi gaze. Se produc în hernie strangulată, ocluzie intestinală. Vărsături se mai produc în icter, nefrită acută.

In maladiile infecţioase apariţia tardivă a vărsăturilor este semn de gravitate, mai ales în difterie, scarlatină, febră tifoidă.

Dr. P.

(Presse médicale).

Pierdusem Iubirea Bărbatului meu

Incepuse să se intereseze aşa de mult de o blondină cu tenul minunat încât mărturisesc că am devenit grozav de geloasă. Apoi m'am pus a căuta să aflu cauza atracţiei ce avea fata asupra lui. Nasul ei nu lucia niciodată. Tenul îi era totdeauna foarte fraged şi încântător, chiar când dansa o seară întreagă într'o sală încălzită peste măsură. In cele din urmă, un celebru specialist de frumuseţe mi-a spus secretul ei: ea amestecă pur şi simplu puţină spumă de cremă în pudra ei de orez. Acest minunat ingredient face pudra să ţină pe piele, fie chiar vânt sau timp ploios, şi în ciuda transpiraţiei. Spre marea mea bucurie, după prima încercare, bărbatul meu a zis: „Eşti fermecătoare astăseară!" Acum tenul meu fraged şi încântător face admiraţia bărbatului meu şi invidia tuturor prietenelor mele.

Notă: Dreptul exclusiv de a face uz de această descoperire surprinzătoare a „Spumei de Cremă" a fost dobândit de Tokalon pentru o sumă enormă. Amestecată cu Pudra Tokalon, celebra Pudră de Paris, după un procedeu secret, ea lucrează ca un adevărat tonic şi dă pielei o frumuseţe naturală în loc de a o acoperi numai. Ea înlătură pentru totdeauna orice urmă de luciu şi înzestrează pielea cu tenuri cum nu s'au văzut încă până azi.

De vânzare la toate farmaciile, drogheriile şi parfumeriile din ţară. Noile preţuri reduse la Lei 45. 11

CONTRA BĂTĂTURILOR PEDOL

DORMITOARE, SUFRAGERII MODERNE

lucrate din lemnele cele mai fine. Mobilă tapisată, Mobilă curbată, Birouri, Biblioteci, Parchete de stejar le 120 m. p. Şifoniere lustruite cu oglindă, Lei 1000 bucata. Mese şi scaune pentru berărie, Dulapuri şi Mese ţărăneşti şi orice mobilă, găsiţi la: FABRICA GANEA Bucureşti, Şos. Mihai Bravu 35 Tramwae 16, 24, 26. 7

Sfârşitul unei greve în Spania

Madrid, 13 (Rador). — Greva lucrătorilor din întreprinderile de construcţie, la care au aderat 60.000 de lucrători şi care durează de şase săptămâni, s'a terminat.

—xox—

LEOKREM pentru îngrijirea pielei

SCIATICA DOCTORUL Dumitru Grigoriu-Argeş

Vechi medic şef spital

Specializat la Clinicele din Viena - Paris - Leysin - Bolonia STABILINDU-SE PERMANENT IN BUCUREŞTI Consultă şi tratează SCIATICA-NEVRITELE şi complicaţiile lor: Varice-atonii musculare etc., după un procedeu personal cu rezultate totdeauna fericite şi durabile.

Laborator de Radiodiagnostic şi Electroradiologie. Cabinet de Chirurgie ortopedică. Până la 15 Noembrie c., Calea Victoriei, Pasaj Imobiliara, Scara B. Dela 1 Decembrie, Strada Enăchiţă Văcărescu 3.

Ore de consult. 10-12 şi 4-7. Telefon 3.89-67. 222

ALBITURI FINE PENTRU LINGERIE

CALITĂŢI SUPERIOARE

LA VULTURUL DE MARE CU PEŞTELE IN GHIARE

Theodor Atanasiu & Co

STR. BAZACA 1 STR. CAROL 76·78·80·82 STR. HALELOR 21

SOCIETATEA GENERALA DE GAZ ŞI ELECTRICITATE DIN BUCUREŞTI

aduce la cunoştinţa publicului că dela 1 Noembrie a. c. preţul coksului va fi de:

Lei 1.800 tona loco Uzina de Gaz
plus Lei 150 pentru transportul în saci plumbuiţi la domiciliu.

MAGAZII ŞI LOCALURI INDUSTRIALE cu linie de garaj, apă, canal, lumină, etc. DE INCHIRIAT la Fabricile Române Unite Calea 13 Septembrie No. 148

Moartea şoarecilor şi a şobolanilor prin BINICID produs cel mai sigur şi cel mai eftin

Fabricaţie: Stabilimentele Industriale Moskovits S.A. Oradea. Depozit pentru Bucureşti: Sam Löbl & Fiu, Bul Maria 30

LINOLEUM ASTECKL STR COLTEI No 4 TELEFON No 309-87

Pomi, arbuşti şi trandafiri

plantaţi în toamnă se prind de sigur.

Cereţi catalogul

Pepnierele Ştirbei-Buftea

Reprezentanţa generală: Bucuresti 2, Str. Banului 2 2856

LAMPI · LUSTRE · CADOURI
TACÂMURI CHRISTOFLE
OBIECTE DE ARTA
PREŢURI REDUSE
DEPOZITELE ADMA 13 STR. COLUMBELOR (PRIN CĂLĂRAŞI)

Ceva des pre canari

D-na Emilia Georgescu-Wuest, din Constanţa, publică într'o broşură de 40 pagini, intitulată *„Canarul Domestic"*, lucruri extrem de interesante şi în mare parte necunoscute marelui public, despre viaţa şi creşterea canarilor.

Canarul cu penele galbene şi cântec minunat, în captivitate nu mai seamănă aproape de loc cu străbunicul lui verde şi cu cântec puternic, din insulele Canare.

Creşterea lui în captivitate a luat o mare desvoltare, în Evul Mediu, în mânăstirile din Spania, unde a fost adus întâi.

Legenda spune că o corabie cu un mare transport de canari ar fi naufragiat pe apele Rinului şi păsările au fost prinse de indigeni, sau pescuite cu colivii cu tot.

Din Tirol canarul a ajuns în Harz, unde locuitorii au reuşit să selecţioneze o rasă specială, *„Harzer-Roller"*, al cărei glas nu mai avea nimic comun cu cântecul canarului sălbatic.

Locuitorii din St. Andreasberg s'au specializat într'atât în selecţionarea şi ameliorarea acestei rase, încât nume ca Trute, Seifarth, etc., au rămas celebre.

Prin selecţiuni şi împerechieri s'au creat şi alte rase ca Munchenezi, Norvich, Jorkshire, Le Bossu, Parisien frisé, etc., caracteristice în forma şi coloritul penelor — cântecul fiind lăsat pe planul al doilea.

Canarii cântători sunt de două rase distincte prin cântecul lor diferit: Rasa comună, „Schaper" şi rasa „Harzer Roller", sau cum se numeşte astăzi „Edel-Roller".

„Schaperul" este caracteristic prin cântecul său puternic, extrem de variat şi triluri melodioase, alternând cu strigăte ascuţite şi desordonate.

Cei ce cresc aceste păsări nu selecţionează. Ei se mulţumesc a recolta produsul, indiferent de părinţi.

Rezultatul, apreciabil ca număr, este — incontestabil — cu totul inferior calitativ. Marea majoritate a canarilor din comerţ sunt „Schaperi", deşi sunt recomandaţi şi vânduţi ca „Harzeri".

Din contră, cântecul *Rolerului* este caracterizat de o frază muzicală compusă din triluri lungi, extrem de melodioase, plasate la unele păsări în 3 octave. Greşelile (ţipete, sunete aspre, triluri desagreabile) sunt eliminate cu artă şi îngrijire, astfel că fraza muzicală prezintă continuitate şi înţeles.

Lucrarea d-nei Georgescu-Wuest se ocupă pe larg de creşterea şi reproducerea canarilor, precum şi de educaţia şi epoca lor de studiu. Capitole speciale vorbesc de hrana, întreţinerea şi boalele minunatelor păsărele.

Broşura interesează şi este de mare folos pentru numeroşii iubitori ai pasărei măestre, importată în Europa, acum peste 500 de ani, din ţinuturile Oceanului Atlantic.

EUROPA ÎN SBOR

Cel dintâi sbor important făcut de un avion român, cu un echipaj românesc, în jurul Europei, este descris de iniţiator cu verva pe care i-o cunoaştem, alcătuind cea mai interesantă descriere în acest gen.

De vânzare la librării şi la librăria ziarului „Universul" cu preţul de lei 30.

CE AM VĂZUT LA MOSCOVA

de HENRY BERAUD

Marele ziarist şi romancier francez, d. Henry Béraud, cu recunoscuta-i măestrie de stil şi dar de observaţie, a ştiut să aducă omenirii realul folos al desvăluirii vieţii de infern din „Paradisul Roşu".

Această sugestivă lucrare a avut efectul salutar de a deschide ochii ultimilor vizionari cari încă mai credeau că iadul Rusiei sovietice, poate avea — măcar în parte — aspecte de rai pământesc...

De vânzare la librării şi la librăria ziarului „Universul" cu preţul de lei 30.

BUN-CURAT EFTIN HERDAN 7 LEI

SALIAPIN

cântă la TRIANON în „DON CHICHOTTE"

Pe scenă: La orele 6.30=8.30=10.30 celebra diseuză mondială

LIPINSKAJA

în repertoriul ei internațional Jurnal Fox și Desen animat. Prețuri obicinuite.

Inainte de bărbierit intrebuințați
Crema sau Uleiul **NIVEA**
pielea devine catifelată.

Mai întâi muiați bine pielea prin masaj cu Crema sau Uleiul Nivea, apoi peste puțin timp, săpuniți și bărbieriți. Astfel chiar cea mai sensibilă piele, nu va suferi nici-o iritație. Încercați chiar mâine dimineață. Bărbieritul vă reușește cu atât mai bine și complăcămente fără dureri. — Deunde derivă acest efect? Dela "Eucerita". Nivea deci nu se poate înlocui și nici imita.

CREMA NIVEA in cutii: Lei 16.— — 72.—
in tuburi: Lei 30.— — 45.—
ULEI NIVEA, flaconul cu Lei 55.—, 85.—

Suferiți de reumatism?

Timpul rece e dușmanul d-v.

Dar tratamentul nostru vă ajută!

„Binecuvântez ziua când am citit anunțul d-v.", ne-a scris una din miile de persoane vindecate. „Scăpând de reumatism, mă simt mai sprinten, mai ușor și mai întinerit"....

Dacă suferiți de reumatism, gută, dureri de șale, sciatică, dureri de mușchi sau încheeturi etc. atunci cereți și d-v. **broșura No. 1 U.** Ea vă va spune despre un tratament simplu, dar cu un efect minunat. Trimiteți-ne chiar azi bonul alăturat împreună cu adresa d-v. exactă, căci fiecare zi de întârziere înrăutățește reumatismul. In două zile veți primi în mod gratuit broșura No. 1 U și un calendar pentru anul 1934.

BON
Rog trimiteți-mi gratis broșura No. 1 U și calendarul promis.
(Acest bon se va tăia și se va trimite, într'o scrisoare sau lipit pe o carte poștală către
Laboratorul Vorel Piatra-N.

LABORATORUL VOREL PIATRA-N.

M. K.

ROMANIA
PRIMARIA MUNICIPIULUI
SATU-MARE

Publicațiune

No. 18.374/933

Comisiunea de licitații a municipiului Satu-Mare va cumpăra prin tratare prin bună învoială ținută în ziua de 30 Noembrie a. c. orele 1 în biroul serviciului economatului un aparat de triumfoscop predat și instalat la abatorul municipiului Satu-Mare.

Furnitura se face pe riscul furnizorului. Condițiunile de licitație se pot vedea la serviciul economatului dela primărie. Ofertanții vor depune 5.000 lei garanție în numerar.

Satu-Mare, la 14 Oct. 1933.
p. primar: (ss) **G. Barbul**
Șef serv.: (ss) **Dr. Armaș**
7134

Publicație

Se publică spre știința generală, că în ziua de 30 Noembrie 1933, orele 10 dimineața se va ține la Comendulrea Pieței Cerna-Voda licitație publică cu oferte închise pentru aprovizionarea cu carne necesară trupei pe timp de un an.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 68—110 din Legea Contabilității Publice.

Condițiunile ce trebue să îndeplinească furnitura se pot vedea în caetul de sarcini la Comendulrea Pieței, aflată pe Bulevardul Regele Carol II-lea, în orice zi de lucru între orele 8-12.

Ofertele vor fi însoțite de garanția provizorie de 5% din valoarea furniturii oferită.

Garnizoana Cerna-Voda
Nr. 30092/14. XI. 1933.

Doctor H. MARTIN
asistent colaborator al Instit. Psiho-Fisic (Paris)
București, Str. Câmpineanu 4
Tel. 374-91. consult.: 8-11—2-7
Vindecă: (IMPOTENȚA
PSIHONEVROSELE: NEURASTENIA, FOBIA (frica), **Timiditatea, Histeria, Melancolia** (gânduri negre) **Nevrosa inimei și a Stomacului:** palpitație, sughiț, noduri, vărsături, aerofagie) Nevralgie, migrenă, paralisie, reumatism, tremurături insomnie. Reeducația copiilor impulsivi, viciоși **Ticuri, gângăviala.** Incontinența urinei (onania). **Neuro-Sifilis, Hipnotism** autosugestie **Inaltă frecvență** (fulgurație), **Diatermie.**

Citiți „UNIVERSUL COPIILOR

NOU

Din viața familiei I. C. Brătianu
1831 — 1881
de **D-na Sabina Cantacuzino**

Un elegant volum de peste 400 pagini cu 36 planșe pe hârtie cromo, cu tabele genealogice și cu indice alfabetic, constituind cea mai interesantă descriere a vieții familiei Brătianu.

Prețul unui volum lei 100.—
De vânzare la toate librăriile din țară.

Piața cerealelor

BRĂILA
14 Noembrie

Piața cerealelor, la orz, se prezintă fermă; iar la celelalte produse neschimbată.

In docuri și port au sosit cca. 24 vag. cu diverse cereale.

S'a vândut: orz de 58—59 kg. cu 6% corpuri străine, cu 14.500 predat bordo, schele în sudul Dunării; orz de 58 kg. cu 8%, 13.100 lei, linie port și cu 6% 13.250, linie port; orz curățat de 68 kg. cu 4%, 14.400 bordo; grâu de 72½ kg., cu 15% corpuri străine, 32.500—33.000; grâu de 77 kg. cu 2—3%, 38—39.000, linie port; grâu de 75—76 kg., cu 4—5%, 36.000; secară de 70—71 kg. cu 5% corpuri străine, 18—19.000 linie port; porumb vechi, dinte de cal, se oferă cu 20.500, predat stație duplicat, pentru consumul intern și cu 20.500, predat din șlep, pentru export; porumb nou, mediocru, valorează până la 12.500—13.500 linie port, după calitate; fasole de rând de Dunăre, cu 21.000 lei, predat bordo, susul Dunării; mazăre Victoria, comestibilă, 42—44.000, după calitate; mazăre furajeră 25—26.000, linie port; rapiță sălbatecă cu 6% corpuri străine, 29—30.000, linie port.

*

In obor au sosit circa 28 care cu cereale.

S'au vândut: porumb vechi, cu 190, porumb nou cu 120—135; orz cu 140; grâu cu 380 și ovăz cu 150 lei suta de kg.

Galați
13 Noembrie

Bursa cerealelor s'a prezentat ceva mai animată. Soc. „Standard" a cumpărat 10 jum. vagoane porumb a lei 10.500 vagonul, stația de încărcare; L. Navon a cumpărat 1 jum. vagon porumb nou a lei 13.000 vagonul; Banca Românească a cumpărat 1 vagon fasole a lei 17.000 vagonul.

Au cotat: grâu de 77—78 kg. lei 40.000 vagonul linie; grâu de 75—76 kg. la hltr., cu lei 38.500 vagonul; orz de 58—59 kg. la hltr. cu 6 la sută corp. str., a lei 12.800 vagonul linie; ovăz, de 40 kg. la hltr. cu 5 la sută corp. str., a lei 12.000 vagonul; secară de 70—71 kg. la hltr. cu 5 la sută corp. str., a lei 23.000 vagonul; porumb nou a lei 10.500 vagonul; corcitură veche a lei 22.000 vagonul; fasole de rând a lei 18.000 vagonul; fasole ușoară lei 23.000 vagonul; rapiță sălbatică lei 26.000 vagonul; rapiță de primăvară lei 34.000; semințe de bostan lei 70.000 vagonul; muștar brun lei 38.000, iar galben lei 58.000 vagonul; semințe de floarea soarelui lei 36.000; mazăre furajeră lei 23.000 și semințe de in lei 60.000 vagonul.

OBORUL BEREȘTI

In oborul din Tg. Berești (Covurlui), s'au vândut: 5256 kg. grâu de 76 kg. la hltr. cu 8 la sută corp. str., a lei 3.15 pr. kg.; 5000 kg. grâu a lei 3.30 pr. kg.; 4000 kg. grâu de 76 kg. la hltr. cu 8 la sută corp. str., a lei 3.40 pr. kg.

OBORUL BUJOR

In oborul din Tg. Bujor (Covurlui), s'au vândut: 3900 kg. grâu de 76 kg. la hltr. cu 4—6 la sută corp. str., a lei 3.20—3.30 pr. kg.; 148 kg. grâu de 72—76 kg. la hltr. cu 7 la sută corp. str., a lei 2.40 kg.

OBORUL ROGOJENI

In oborul din Rogojeni (Covurlui), s'au vândut: 1340 kg. gr. de 77 kg. la hltr. cu 5 la sută corp. str., a lei 3.10 pr. kg.; 780 kg. grâu de 70 kg. la hltr. cu 6 la sută, lei 3.30 pr. kg.

SITUAȚIA LUNARA

In cursul lunei Octombrie s'au vândut în toate oborele din jud. Covurlui 537.964 kg. grâu în greutate de 70—79 kg. kg. la hltr. cu 1—15 la sută corpuri străine cu prețuri ce variau între 2.80—3.30 pr. kg.

De notat că se poate socoti Covurluiul singurul județ unde este grâu ce conține 1 la sută corpuri străine.

—xox—

Piața peștelui la Galați
13 Noembrie

La pescăriile statului s'au vândut 9899 kg. pește adus din regiunea Tulcei, 2534 din regiunea Brăilei și 850 din lacul Brateș.

Au cotat: morun dela 32—38 lei kg.; nisetru dela 34—50 lei pr. kg.; păstrugă dela 38—41 lei kg.; șalău dela 22—24.50 lei kg.; crap mare dela 32 lei kg., iar crap mic lei 12 pr. kg.; știucă mare dela 15—17 lei kg., iar mică dela 6—8 lei kg.; somn mare dela 47—50 lei kg., iar mic dela 12—14 lei kg.; albitură dela 9.50—10.50 lei kg.; babușcă dela 9—10 lei kg.; lin dela 14—16 lei kg.; caracudă dela 10—18 lei kg.; raci dela 0.30 bucata.

—xox—

Cota apelor Dunării

PORTURILE	13 Nov.	14 Nov.
Baziaș	294	322
Drencova	256	276
Orșova	326	344
T.-Severin	376	397
Cetatea	341	354
Calafat	335	347
Bechet	311	320
Corabia	285	295
T.-Măgurele	257	264
Zimnicea	304	314
Giurgiu	293	307
Oltenița	291	299
Călărași	257	261
Cernavoda	267	270
Hârșova	295	300
Brăila	273	276
Galați	263	266
Tulcea	167	172
Ismail	164	166
Chilia Nouă	95	99

Avansări la P. T. T.

Suveranul a semnat decretul regal prin care au fost avansați d-nii: G. Stoenescu, oficiant superior cl. I la gradul de inspector P. T. T., N. Dumitrescu, inginer inspector general și inginer Costacea, inspector general, la gradul de directori și G. Atanasescu, oficiant superior cl. I la gradul de inspector P. T. T.

—xox—

Situația corporației
industriașilor minoritari din Satu-Mare

Satu Mare, 14 Noembrie

S'a scris în mai multe rânduri în coloanele acestui ziar, că datorită aprobării primarului Titu Demian și consiliului comunal, s'a reînființat vechea corporație iridentistă a industriașilor minoritari, cedându-li-se impozanta clădire construită cu banii municipiului, numai pentru faptul că a fost ajutat de partidul maghiar să ajungă primar. Cu toată opoziția făcută de majoritatea industriașilor minoritari, această corporație a fost reînființată contra intereselor lor, pentru interesul unor persoane politice ale partidelor minoritare, ajunse în consiliul comunal.

Zilele trecute, industriașii români adunați în jurul d-lui Aurel Simtion, profesor din Satu-Mare, au ținut o impozantă adunare de protestare, cerând din nou desființarea acestei corporații iredentiste. In același timp s'a cerut să se predee industriașilor români, averea cedată cu atâta ușurință și din interese de partid, corporației maghiare.

Ne surprinde faptul, că au fost aleși în comitetul executiv, tocmai d-nii dr. Oșianu și Barbul Gavril, cari nu cu mult înainte au aprobat reînființarea menționatei corporații iredentiste. A fost reînființată în mod ilegal, pentru motivul că la această adunare generală n'au luat parte decât 116 membri în loc de 1460, iar din membrii prezenți majoritatea a fost contra reînființării. Și totuși cei dela primărie au primit ca legală adunarea și hotărîrile aduse în această adunare.

—xxx✱xxx—

Preot minoritar
condamnat pentru lèsemajestate

Cluj, 13 Nov.

Azi dimineață, secția IV a tribunalului a condamnat pe preotul Anton Elschotz din Pietriș (Năsăud), la trei luni închisoare, 10 mii lei amendă și pierderea drepturilor politice pe timp de doi ani, pentrucă în ziua de 10 Mai în fața mai multor țărani și a învățătorului Ion Ionașcu din aceiaș comună, a rostit cuvinte insultătoare la adresa M. S. Regelui. La desbateri acuzatul a susținut că este victima răzbunării învățătorului cu care este de mai mult timp în dușmănie. Condamnatul a făcut apel pentru achitare, iar procurorul pentru majorarea pedepsei.

—xxxxx—

Succesul copiilor de moți
dela școala de meserii din Huedin

Cluj, 13 Nov.

La expoziția agricolă din Cluj, între altele, școala de meserii din Huedin a expus câteva mobile în sculptură artistic executată, care a stârnit un interes foarte viu. Intre altele, au fost expuse câteva mese-șe de salon, scaune de salon, fotolii sculptate, o bibliotecă și un biurou, o statuetă și un dulap de radio frumos executat.

Lucrul îngrijit și sculptura în lemn artistică a mobilierului executat de copiii de Moți a stârnit admirația vizitatorilor și însuși M. Sa Regele s'a exprimat elogios, iar d. Gusti, ministrul instrucțiunii, a ținut să se declare foarte satisfăcut, cum școala de meserii a copiilor de moți a reprezentat la expoziția din Cluj școlile de meserii aparținătoare ministerului instrucțiunii.

Juriul expoziției a distins cu medalie de aur școala de meserii din Huedin pentru lucrurile artistice executate pe cari le-a expus.

—oxxXOXxxo—

SCHIMBUL
pe ziua de 14 Noembrie

BURSA OFICIALĂ A DEVIZELOR

	Oferite	Cerute	Încheiate
Paris	6.59	6.58½	—
Londra	548	538	—
New-York	114	104	—
Bruxelles	23,60	23,45	—
Roma	8,98	8,86	—
Zürich	32,91	32,58	—
Praga	—	—	—
Viena	—	—	—
Berlin	41,	40,	—
Budapesta	—	—	—
Amsterdam	68,35	67,85	—

PETROLIFERELE ROMANE LA PARIS

13 Noembrie

Astra Română	76.75
Steaua Română	56.—
Concordia	55.—
Redevența	14.—
Petrol-Block	necotat

DEVIZE STRAINE (Deschiderea)

	Zürich	Paris	Londra
București	3.08	—	537,50
Berlin	123,15	—	13.43
Amsterd.	208,25	—	7,99.7
New York	3,20,75	15,89	5,15
Londra	16,50	81,80	—
Paris	20, 20,50	—	81.87
Milano	27.16	134.35	60,95
Budapesta	—	—	24.50
Praga	15.32½	—	108.
Belgrad	7,00	—	234
Varșovia	57,90	—	—
Grecia	—	—	—
Viena	72,70	—	28,75
Bruxelles	—	356,25	22,98
Zürich	—	495	16,55
Spania	—	210,37	39,06

VALUTE EFECTIVE

Fran. francez	6,55—6,85
„ elvețian	32.50—33
Lira sterlină	580—560
Lira italiană	8,80—9.25
Dolarul	105—125
Belgia	23.50—24
Florini olandezi	67—69
Cor. cehoslov.	4.95—5.00
Schiling austr.	20—22
Pengö	23—24
Reichsmark	40—41,50
Dinarul	2—2.50
Leva	1—1,15
Zlotul	18,50—19,10
Lira otomană	78—80
Drahma	1.—

Bursa petrolului

PREȚUL PRODUSELOR LA EXPORT PER TONA DE 1000 KILO GRAME FOB CONSTANTA PE ZIUA DE 10 NOEMBRIE 1933

	Sh. engl. aur
Benzină ușoară	61,6
„ grea	48.6
Wn. Spirt cal. II	45
Petrol rafinat	40
Motorină nepar.-10	36
„ paratin. 0+5	32
Păcură neparat	18

PREȚUL PRODUSELOR LA INTERN PE ZIUA DE 9 N-BRIE 1933

PRODUSUL		Prețul de vânzare Tutti Kg.	Taxele consum. Intern Kg.
Benzină ușoară	LEI	10.10	7.97
„ grea denat.	„	3.30	1.57
Petrol raf. pt. Morari	„	2,50	0.98
„ „	„	3.25	1.75
Motorină pt. Morari	„	2.25	1.22
„	„	3.	1.99
Păcură	„	0.75	0.29
Diverse uleiuri	„	20.-mediu	12.73

BURSA PETROLULUI LA PLOEȘTI
PE VAGONUL DE 10.000 KG. 13 Noem.

Buștenari ușor	Lei	7800 —
„ mediu	„	7600
„ parafinos	„	7300
„ greu	„	7000
Băicoi ușor	„	7800
Moreni dacian	„	5000
„ parafinos	„	6300
Gura Ocniței	„	7400
Țintea	„	5600
Ochiuri	„	6200—6600

BURSA
București, 14 Noembrie

TARGUL OFICIAL
(Dela 11—12 dim.)

Renta impropr. 32, 32 1/4, 1/8, 32; Stabilizare 21 3/4, 7/8, 32, 31 3/4; Urbane București 5% 31 5/8; Idem 10% 51 1/2; Rurale 5% 28 1/4; Banca Națională 4775, 750, 800; Banca românească v. 345, 42, 40, 38, 32, 33; idem pui 340; Banca agricolă 37; Bonuri Casa rurală 10% 53; Astra română 700; I. r. d. p 114, 13, 14; Petrolul românesc 147, 50, 55; Clădirea românească 310; Credit industrial 460; Letea 463, 62; S. T. B. 1200, 1195; Reșița 300.

TARGUL LIBER

Cursurile din târgul liber sunt comunicate de banca M. Finkels, str. Lipscani 22.

RENTE ANTEBELICE

Rentă 4% originală	32—34
Rentă 4% duplicat	30—31
Rentă 4½% originală	40—43
Rentă 4½% duplicat	30—35
Rentă 5% originală	40—49
Rentă 5% duplicat	30—35

RENTE POSTBELICE

Rentă 4% Unif. Berlin	100—110
Rentă 4½% Unif Berlin	240—250
Rentă 4% Unif. Paris	210—215
Rentă 5% Unif. Paris	240—245
Rentă 5% 1916 Naț.	39—40
Rentă 5% 1916 Naț. T.-mari	42—43
Rentă 5% 1919 Unirii	37—38
Rentă 5% 1920 Refac.	35½—36
Rentă 5% 1922 Impr.	32—32¼
Rentă 7% 1929 Stab. ex. cup.	31½—32
Stab. tr. fr.	36—37
Rentă 7½% 1931 Desv.	34½—35

SCRISURI FUNCIARE

Urbane Buc. 5%	31—32
Urbane Buc. 10%	51—52
Urbane Iași 5%	25—26
Urbane Iași 10%	37—37½
Scrisuri Rurale 5%	28—28½
Scrisuri Rurale 5%	26—27
Scrisuri Rurale 10%	54—55

OBLIGAȚIUNI

Județene 5%	34—35
Județene 4½	37—38
Locuințe eftine 5%	49—50.3/8
Comunale Buc. 3½%	45½—46½
Comunale Buc. 4%	28½—29½
Comunale Buc. 5%	29—30
Casa Rurală 5%	31—32
Casa Rurală 10%	50—52

BANCI

Banca Națională cup. perf.	4800
Banca Românească vechi	335
Banca Românească pui	335
Banca de Credit Român	300
Bank of Roumania Ld.	800
Banca de scont a României	25
Banca comerțului Craiova	170
Banca Albina din Sibiu	90
Banca Comerc. Română	250
Banca Comer. Ital. și Rom.	275
Banca Viticolă	15
Banca Cerealiștilor	220
Banca Agricolă	37
Banca Sindic. Ilfov	150
Banca Minelor	19

PETROLIFERE

Astra Română	700
Steaua Română	480
Speranța restituite	180
Petrol Românesc	155
Concordia ex. cup.	510
Credit Minier	345
I. r. d. p.	116
Redevența	135
Petrol Govora	86
Română-Belgiană de Petrol	45
Generala Petroliferă	85
Petrolul București	125
Petrol Block	115

SOCIETAȚI DE ASIGURARE

Dacia-România ex. cup.	8300
Generala	1225
Națională	255
Agricola-Fonciera	300
Franco-Română	680
Steaua României	950
Asigurarea Românească	250

NAVIGAȚIE

România Navigație	290
Dunărea	150
S. R. D.	360

DIFERITE SOCIETAȚI

Clădirea Rom. cup.	310
Credit industrial ex. cup.	460
Mica ex. cup.	910
Cartea Rom. ex. cup.	195
Letea ex. cup.	462
Reșița	300
Soc. Tram. Buc. ex. cup.	1200
Construcția Modernă	50
Creditul tehnic	25
Marile Hoteluri	100
Casa Rurală	110
Credit Carbonifer	160
Carpatina	220
Govora-Călimănești	125
Locuințe Eftine ex. cup.	150
Lignitul	154

ȘTIRI

✱ S'a aprobat deschiderea unui târg săptămânal de vite în com. Turcoaia (Tulcea), care va funcționa în ziua de Sâmbătă.

Spre a fi prompt serviți, d-nii abonați sunt rugați, ca la orice reclamație sau schimbare de adresă, să binevoiască a ne trimete eticheta cu care primesc ziarul; și la REINOIREA ABONAMENTULUI a lipi pe cuponul mandatului poștal eticheta abonamentului expirat.

INFORMAȚII

MIERCURI

✱ In „Monitorul Oficial" nr. 262 (de Luni 13 Noembrie) s'a tipărit regulamentul pentru organizarea și funcționarea serviciilor agricole județene și a inspectoratelor agricole.

✱ D. procuror C. M. Christescu a fost numit membru în comisiunea de revizuirea numirilor și avansărilor funcționarilor și agenților c. f. r.

✱ Au fost numiți din nou, pe o perioadă de 4 ani, începând dela 31 Decembrie 1933, data expirării mandatului lor, membri în consiliul de administrație al regiei autonome a porturilor și căilor de comunicație pe apă d-nii ingineri Toma Gâlcă și Nicolae Georgescu.

✱ D' Alfred Fulga a fost numit pe o perioadă de 4 ani, membru în consiliul de administrație al regiei autonome c. f. r., cu incepere dela 1 Ianuarie 1934, ca specialist în chestiunile economice, desemnat de institutului social român.

✱ S'a incuviințat schimbarea numelui comunei rurale Frâua, din județul Târnava-Mare, în acela de Axente Sever.

✱ D. Const. Petrescu, consilier ales, a fost confirmat primar al orașului Săveni, în locul d-lui Panait Panaitescu, demisionat.

✱ *In palatul „Universul" expune pictorul* J. Nițescu *o bogată serie de portrete, compoziții și peisagii.*

Expoziția este deschisă zilnic între orele 10—1 și 4—7 d. a. până la 30 Noembrie.

✱ La regia autonomă P. T. T. au fost înaintați următorii d-ni ingineri inspectori generali Octav Costacea și N. Dumitrescu IV, la gradul de directori; George Stoenescu II și G. Atanasescu II, oficianți superiori cl. I, la gradul de inspectori.

✱ Institutul național zootehnic instiințează pe diferiți proprietari agricoli, piscicultori, societăți sportive de pescuit și administrații publice, că pot furniza orice cantitate de icre ori puieți de păstrăvi cu prețurile 0,20 lei bucata icrele și 0,50 lei bucata puieți.

Cei interesați sunt rugați să comunice până la 1 Decembrie a. c., institutului zootehnic, str. M. Kogălniceanu 63, București, cantitățile de icre și puieți de păstrăvi de cari au nevoie.

✱ D-nii Victor Moțoc și D. Cojocaru au fost numiți, primul primar, iar secundul ajutor de primar la Tg.-Neamț.

✱ Oficiul național al cooperației a cerut ministerului instrucțiunii să aprobe ținerea unor cursuri de cooperație la școalele normale și seminarii, spre a se putea da viitorilor conducători ai satelor, posibilitatea de a fi mai folositori populației în mijlocul căreia va avea să activeze.

Ministerul a aprobat ca un delegat al oficiului de cooperație, d. inspector general I. Corlat, să țină conferințe cooperatiste și un curs de contabilitate aplicată la școlile normale și seminare

✱ Cursurile școalei de statistică se deschid mâine, Joi, ora 18, la facultatea de științe (laboratorul de geologie), aripa Brătianu.

✱ D. Petre Tudor a fost numit din nou, pe ziua de 11 Noembrie, dată la care i-a incetat calitatea de secretar general al min. muncii, ca membru în consiliul de administrație al loteriei de stat, pe termen de 4 ani, în calitate de jurist; iar d. dr. C. Deculescu, șef de secție în Institutul de igienă, a fost numit de asemenea membru în acel consiliu.

✱ D. advocat Ioan Luca a fost numit notar public în comuna Toolița (Mureș) în postul nou înființat.

✱ D. Victor Pop, consilier la Inalta Curte de Casație, a fost numit în consiliul cărților funduare de pe lângă ministerul justiției, în locul decedatului Victor Bontescu.

✱ Profesorii facultăților de științe (secția fizico-chimice) dela universitățile din Cluj și Cernăuți au format comitete regionale pentru organizarea secțiunilor respective în vederea congresului general al fizicienilor români, care se va ține în București, la primăvară.

STUDENȚEȘTI

✱ Le cercul studențesc dojan, înscrierile de noui membri și depunerea listelor de candidați se fac în str. Știrbei-Vodă 44 până azi, la 3.

Adunarea generală a cercului pentru alegerea noului comitet se va ține mâine Joi, ora 2½, în localul cantinei Cantacuzino din str. Gogu Cantacuzino 21.

Hitlerismul la liceul săsesc Honterus din Brașov

Am arătat zilele trecute că la liceul săsesc „Honterus" din Brașov se face o întinsă propagandă hitleristă printre elevi. Aceste fapte au fost aduse la cunoștința ministerului instrucțiunii, care a delegat cu anchetarea urgentă a cazului pe d. inspector g-ral Al. Pteancu.

D-sa s'a prezentat la școală, a făcut ancheta și a prezentat ministerului un amănunțit raport.

In acest raport, d. inspector Pteancu relevă împrejurările în care s'au dezvoltat curentele extremiste de dreapta în Ardeal și mai ales curentul hitlerist din școlile soseești.

Ocupându-se de situația dela liceul din Brașov, d-sa citează următorul caz, care denotă modul de procedare al propagandiștilor hitleriști: Motivând că aplică metoda activă în pedagogie, preotul profesor de religie dela liceul „Honterus" a dat elevilor săi o lucrare scrisă, cu titlul: „Got, Mensch und Welt".

La această lucrare o parte din elevi au dat răspunsuri prin cari aprobă teoriile hitleriste cari spun că germanul trebue să infrunte și pe D-zeu.

O a doua lucrare este intitulată „Național-socialismul și creștinismul".

La această lucrare o mare parte dintre elevi au răspuns printr'o singură frază: Socotim că n'are ce căuta politica în școală, restul elevilor pledând pentru hitlerism.

D. Pteancu a mai constatat că, la Brașov, ca și în celelalte centre săsești vin, în mod permanent, conferențiari din Germania, cari țin cursuri asupra hitlerismului.

A mai constatat apoi că sub masca cercetășiei, vara sunt concentrați elevi în așa zise „Arbeit-lager" unde li se face o educație hitleristă.

In concluzie, d. inspector Pteancu este de părere că autoritatea școlară superioară este datoare să ia măsuri ca profesorii, sub nici o formă să nu facă politică în școală. Să fie supuși unui control sever conferențiarii cari vin de peste granită. Opiniază deasemeni să se dizolve toate organizațiile cercetășești cari ființează pe bază de naționalități, ele urmând să fie organizate pe bază de regiuni.

Ministerul a rămas să avizeze asupra măsurilor ce sunt de luat.

Reprezentațiile teatrului popular din Cluj la sate

Cluj, 13 Noembrie

După succesul obținut de teatrul țărănesc la Cluj, teatrul Național, din Cluj, a avut fericita inspirație de a organiza și turnee cu piese țărănești în satele din jurul Clujului.

Duminecă 12 Noembrie, echipa teatrului țărănesc condusă de d. Iosif Vanciu a descins în fruntașa comună Mociu (Cluj), împreună cu reprezentanții despărțământului Cluj al „Astrei". Poporul adunat în număr mare în frunte cu intelectualii, au făcut o primire călduroasă oaspeților clujeni. D. dr. Emil Mureșanu, consilier la Curtea de apel din Cluj, a salutat oaspeții în numele despărțământului „Astra" din Mociu.

Festivalul s'a ținut în sala restaurantului „Central" din Mociu, care a fost neîncăpătoare pentru marele număr de săteni cari au participat.

D. inspector școlar Atanasie Popa, a vorbit în numele despărțământului Cluj al „Astrei", arătând însemnătatea teatrului țărănesc în difuzarea culturii la sate. A dat apoi prețioase pilde șoimilor, îndemnându-i să-și iubească țara. D-ra Daia Nicoară și d. Alexandru Ilea, au declamat câteva poezii cu subiecte țărănești.

D-nii Eremie Bolog și Dumitru Cosma, au cântat doine. D. Ion Fărălanu a spus diferite glume, producând veselie.

S'a reprezentat apoi piesa poporală „Lege nouă", de d. Sebastian Stanca. Pentru asemenea ocazii nici nu se putea alege o piesă mai potrivită și plină de învățături, pentru generația de azi a satelor noastre, când țărănimea este amenințată de pericolul curentelor extremiste. Piesa s'a jucat cu aceiaș distribuție ca la Cluj, repurtând un deosebit succes.

După terminarea programului artistic, a luat cuvântul d. I. Vanciu, care în numele teatrului Național din Cluj, a mulțumit asistenței pentru interesul ce îl arată teatrului țărănesc. A vorbit apoi d. Emil Mureșean, care a adus mulțumiri teatrului Național din Cluj, pentru dragostea cu care lucrează pentru luminarea poporului La sfârșit d. Omeciu, a arătat tinerilor șoimi diferite dansuri naționale.

Ideea turneelor țărănești este un nou pas spre o cât mai înțeleaptă culturalizare a poporului, și nu ne îndoim că această acțiune frumoasă va fi continuată.

VIAŢA POLITICA

Congresul tineretului naţional-liberal

Luni s'a deschis la clubul din calea Victoriei al partidului naţional-liberal congresul general al tineretului liberal. D. MIHAIL BERCEANU, preşedintele tineretului naţional liberal, proclamă preşedinte pe d. dr. I. COSTINESCU, care spune:

Sunt însărcinat să vă aduc salutul şefului nostru, d. I. G. Duca. Cunoaşteţi motivele pentru care şeful nostru nu poate fi aici în mijlocul dv., totuşi sufletul d-sale este alături de dv. Prin mine d-sa vă spune că evenimentele zilei nu-i dau posibilitatea să fie alături de dv. şi motivele le cunoaşteţi cu toţii: d-sa a fost însărcinat cu formarea viitorului guvern.

Vă urez o lucrare spornică şi cu rezultate frumoase.

Să trăiască M. S. Regele care în momentele acestea de grea cumpănă pentru ţară a înţeles că salvarea ţării nu este decât partidul naţional-liberal.

Trăiască tineretul liberal, trăiască partidul liberal.

D. AL. LAPEDATU arată marea satisfacţie ce o are de a vedea întruniţi în casa celor mai glorioase tradiţii politice şi naţionale ale partidului naţional liberal, pe reprezentanţii autorizaţi şi distinşi ai tineretului acestui partid.

Momentele în care dv. vă întruniţi în acest congres sunt hotărîtoare în viaţa partidului nostru şi a ţării. Să faceţi dovada prin lucrările dv. că încrederea şi nădejdea pe care le punem în tineretul nostru sunt pe deplin întemeiate.

Azi aveţi alături de dv. pe reprezentanţii tineretului liberal de peste munţi, cari au venit aci ca, în deplină unitate de sentimente şi credinţe, să colaboreze cu iubire şi devotament la lucrările dv. Ochii tutulor chiar ai adversarilor sunt aţintiţi asupra acestor lucrări. Arătaţi-le deci că înţelegeţi să fiţi urmaşi vrednici ai înaintaşilor şi că înţelegeţi să luptaţi în viaţa publică cu acelaş entuziasm, energie şi demnitate cu care ei au luptat totdeauna pentru interesele neamului şi pentru prosperarea patriei.

SECŢIUNEA ADMINISTRATIVA

A prezidat d. Valer Roman. D-sa a cetit referatul: a) simplificarea aparatului administrativ; b) organizarea controlului, şi c) revalorizarea ideii de autoritate.

D. G. CARAMATESCU. Ocupându-se în deosebi de reorganizarea servicilor exterioare ale ministerului de finanţe şi a contribuţiunilor directe în genere a propus: a) o revenire la vechiul sistem prin desfiinţarea directoratelor regionale şi contopirea administraţiilor financiare în una singură pe judeţ; b) simplificarea sistemului de contabilizare a impozitelor; c) înglobarea finanţelor locale în finanţele propriu zise ale statului, atât ca aşezare cât şi ca percepere.

D. M. GH. CONSTANTINESCU: Astăzi mai mult ca oricând se simte nevoia imperioasă a simplificării administrative şi a organizării statului pe bazele realităţilor sociale specifice societăţii româneşti.

Satul, ca unitate socială, trebue să alcătuiască nucleul în jurul căruia să se desvolte viaţa sufletească şi administrativă a însuşi statului nostru. Realităţile vieţii sociale atât de viu compromise şi de permanent sfidate în ultima vreme, alcătuiesc îndreptarul unei politice de consolidare naţională şi de propăşire sociale. Un minister trebue să fie oglinda vie a unui mediu social în care să se întrunească toate aspectele, toate tendinţele, toate manifestările vieţii de stat.

D. I. G. VANTU expune reorganizarea administrativă din 3 puncte de vedere: a) tehnic; b) social; c) politic.

La urmă s'o votat o moţiune.

*

La ora 1, d. presedinte VALERIU ROMAN a ridicat şedinţa exprimându-şi satisfacţia şi mulţumirile către tineret pentru scopul în care s'a adunat în congres.

Şedinţa de după amiază

SECŢIA CULTURALĂ

După cetirea rapoartelor se ia în desbatere problema învăţământului primar. Din discuţiuni s'a ajuns la concluziunea că învăţământul primar suferă astăzi şi de lipsa de învăţători, dar şi de lipsa de localuri. Starea aceasta a făcut ca ţara românească să aibă un procent de aproape 75% neştiutori de carte mai ales în mediul rural şi în special în Basarabia. S'au făcut propuneri precise pentru remedierea răului nu prin reforme legislative ci prin mijloace de combatere a lipsei de interes faţă de şcoală şi mijloace de înlăturarea piedicilor ce se pun în calea unei regulate frecventări a şcoalei primare — curs inferior şi complimentar.

S'a insistat de asemenea asupra salarizării corpului didactic, asupra chestiunii manualelor şi asupra îndrumării practice ce trebue dată învăţământului primar, în special în cursul complimentar.

Pentru cursul secundar d. E. Diaconu citeşte referatul său.

Pentru învăţământul superior, d. Ion Zurescu.

Pentru problema bisericească d. G. Dincă.

D. avocat GH. DOBRESCU, referent la problema asupra culturii poporului insistă asupra mijloacelor de promovare a acestei culturi în special a culturii poporului la sate.

D-sa enumără ca mijloace: şezători, atenee populare, posturi de radio, biblioteci sătesti, şcoale pentru adulţi, case de cetit, etc.

La aceste rapoarte au luat cuvântul: d. Matache, prof. Pamfil, Fenoşan, I. Zurescu, pr. Creţu, av. Ştefănescu, prof. Simache, E. Diaconu, av. Gh. Dobrescu, Gh. Dincă, V. Coţculescu, pr. Alexandrescu şi Andreescu, F. Breza, prof. Teodorescu, T. Georgescu, dr. S. Cristofovici, prof. Drăgoescu, etc.

SECŢIUNEA ECONOMICA ŞI FINANCIARA

Secţiunea se întruneşte sub preşidenţia d-lor prof. Constant Georgescu şi N. Furculescu.

Se dă citire următoarelor referate:

D. RADU COLORIAN: Cadrul fixat de Constituţie pentru desvoltarea vieţii noastre economice. D-sa arată că în conformitate cu Constituţia, statul este dator să asigure un just echilibru între diverşi factori economici.

D. P. GR. I. DRAGOMIR studiază în mod foarte documentat regimul transporturilor naţionale.

D. TANASE IONESCU studiază în raportul d-sale posibilităţi cât mai bune pentru valorificarea cerealelor.

D. STANESCU prezintă cercetări asupra situaţiei financiare a ţării, în legătură cu situaţia economiei particulare.

Participă la discuţiuni d-nii: N. Furclescu, profesor Popovici, Victor Ionescu, Petre Telembici, Petre Creier, etc.

PROBLEME RURALE

Şedinţa este prezidată de d-nii ing. Berceanu şi Nicolaescu.

În referatul prezentat de d. MADESCU, d-sa se ocupă de estetica şi igiena satelor, urmărind un plan edilitar similar celui dela oraş, în ceeace priveşte punctele sale generale.

Se mai tratează aci în linii generale organizarea unei asistenţe agricole, cum şi înfiinţarea magaziilor de rezervă pentru produsele agricole.

D. CROSIN vorbeşte despre valorificarea produselor agricole.

D. V. BÂRCA, delegat al jud. Tutova, tratează cooperaţia ca mijloc de apărare a statului actual.

Referatul d-lui ing. NICOLAESCU. După ce analizeaza starea precară în care se găseşte agricultura, d-sa propune o nouă aşezare stabilită pe trei principii: definitivarea improprietăririi şi introducerea cărţilor funduare, rentabilitatea prin crearea de asociaţii impuse de stat după regulamente stabilite de acest principiu.

D. D. IMBRESCU-Banat vorbeşte despre starea de spirit a masselor.

SECŢIUNEA INDUSTRIALA

Comisia de studii se deschide sub preşedinţia d-lui ing. Arapu.

D. inginer PAUL ZOTTA introduce la lucrările secţiei, trasând un indreptar de politică industrială sprijinită pe datele oferite de tradiţia industrială a partidului naţional-liberal.

D. ing. inspector general ION BERCEANU expune strânsa legătură ce trebue să fiinţeze în ţara noastră între agricultură şi industrie.

D. ing. D. ANDREESCU expune problema industrializării produselor noastre.

D. dr. CONSTANTINESCU-Petroşani, face o comunicare cerând o atitudine critică a T. N. L. faţă de problemele sociale şi de accidentele de muncă profesionale.

D. ing. CONSTANTIN RADULESCU dă citire raportului „Problemei subsolului", cerând intensificarea explorărilor regiunilor petrolifere, adoptarea metodelor moderne de refuiaj, asigurarea de debuşeu intern şi extern degrevarea de fiscalitate şi protejarea acestui combustibil uşor epuizabil.

D. prof. MIHAIL POPOVICI expune raportul: „Valorificarea bunurilor statului".

D. ing. N. DARABAN citeşte un raport documentat despre „Industriile de război".

D. VALERIU TEBEICA propune acordarea unei deosebite atenţii problemei industriei turistice, — ca sursă de bogăţie naţională.

D. ing. RADULESCU: Controlul regimului cartelurilor şi evitarea desvoltării anarhice a industriilor cere întocmirea unei hărţi industriale.

D. MELENDREA-CLUJ cere înfiinţarea unor sucursale a Creditului industrial în Ardeal.

D. ing. DIMITRESCU preconizează utilizări de preferinţă a combustibilelor: petrol, cărbune şi gaze naturale.

Ing. CAMIL GHEORGHIU: Problema transporturilor privită ca factor auxiliar în desvoltarea industriei.

Ing. STELIAN V. POPESCU discută: asigurarea desfacerii produselor noastre industrializate prin crearea debuşeurilor interne şi externe.

SECŢIA POLITICEI GENERALE

Şedinţa s'a deschis sub preşidenţia d-lui Ion Soracin.

D. SIDONI PARVU-SALAJ citeşte proectul de raport al secţiei. Proectul de raport stăruie asupra următoarelor teze: 1) Partidele politice. 2) Extremismul. 3) Guvernările postbelice şi învăţăminte de viitor. 4) Democraţie, dictatură etc.

Se trece la discuţia generală, la care iau cuvântul d-nii: prof. M. Demetrescu Trg.-Mureş, avocat Ion Pădureanu-Blaj, avocat N. Constantinescu-Iaşi, dr. Traian Bejan-Năsăud, prof. Eug. Daschievici-Trg.-Mureş şi d-na col. Teodoreanu Turda.

Oratorii fac diverse propuneri, privind raportul pus în discuţie.

Se trece apoi la discuţia specială.

SECŢIA DE PROPAGANDA ŞI ORGANIZARE

D. P. LIVEZEANU susţine raportul acestei secţiuni, arătând modul cum a evoluat mişcarea tineretului liberal şi activitatea desfăşurată în cei 5 ani de existenţă.

D. V. SASSU-Roman citeşte referatul asupra necesităţii organizării tineretului.

D. GH. COLAN cere apariţia gazetei „Românul" zilnic şi organizarea tineretului pe centre comunale.

D. VALCU VLAD-Dolj cere înfiinţarea de atenee populare şi desvoltarea cooperaţiei.

D. JEBELEANU AL.-Braşov propune înfiinţarea unei asistenţe judiciare şi medicale. Mai iau cuvântul d-nii: V. Georgescu Segarcea, Hiotu-Banat, Pătreanu-Iaşi, Em. Săulea, Eugen Băcescu-Vâlcea etc.

D. IANCU BOTEZ preşedintele secţiei, închee, arătându-şi satisfacţia pentru zelul entuziast şi dezinteresat în care lucrează tineretul.

SECŢIUNEA JURIDICA

D. N. SIBICEANU a citit referatul d-sale asupra unificării legislative ajungând la concluzia necesităţii unificării prin făurire de coduri noi, respectând specificul naţional şi întrebuinţând formule largi susceptibile de a soluţiona şi situaţiile viitoare.

D. MIRCEA LIVEZEANU a referit asupra problemei datoriilor, constatând imposibilitatea de a găsi o justificare juridică rezolvării acestei probleme.

D. DRAGOMIR VASILESCU a arătat dezordinea ce domneşte în legislaţia noastră.

D. I. DUMITRESCU a prezentat referatul său asupra anarhiei legislative şi ordinei de drept.

SECŢIA POLITICII EXTERNE

Şedinţa se deschide la ora 3,15 sub preşedinţia d-lui profesor N. Djuvara şi apoi a d-lui G. Fotino.

Primul referat îl dezvoltă d. MIHAIL FARCAŞANU tratând despre: menţinerea păcii, evidenţiind în mod succint importanţa României în actuala situaţie europeană.

Urmează referatul d-lui LAZAR IONESCU despre: Politica economică externă, în decursul marei crize ce parcurgem cu greutăţi mereu mai mari din cauza concepţiei autarhice a statelor.

D. P. PISO subliniază situaţia juridică a minorităţilor aşa precum rezultă din tratatele de pace.

D. D. MAREŞ: Mica înţelegere şi evoluţia sa în ultimul timp al celor 10 ani, rolul şi importanţa acestui factor de pace.

SECŢIUNEA PROBLEMELOR SOCIALE

Au luat parte la discuţii d-nii dr. Alfandari, dr. Dan Berceanu (Bucureşti), dr. Tomovici (Bucovina), dr. Noveanu şi dr. Toma (Cluj), d-ra dr. Pintilescu şi dr. Georgescu Ioan.

D. dr. CRISTOFOVICI, în referatul asupra asigurărilor sociale şi sănătăţii publice, arată importanţa acestei probleme, criticând acerb politica socială a partidului naţional-ţărănesc.

Prefectoratul d-lui Popescu-Zorilă, agentul electoral al lui Madgearu

Deşi s'a dat prefecturilor de judeţe un drastic ordin circular prin care a interzis ca prin organele administrative să se mai facă diverse abonamente sau plasare de broşuri şi cărţi ale anumitor persoane, din care să tragă foloase materiale, totuş prefectul de Ilfov, d. Popescu Zorilă tolerează d-lui Ion G. Ispir pretorul plăşii Budeşti, delegat pentru motive politice, directorul prefecturei, şi d-lui Cernat Sârbu numit şef de birou — ruda prefectului Zorilă — ca să-şi plaseze în mod arbitrar şi uzând de influenţa politică şi a posturilor ce ocupă, asupra subalternilor şi cetăţenilor — o broşură intitulată „13 conferinţe ad.-tive".

Astfel, s'a trimes prin pretorii plăşilor la comunele respective câte 10 exemplare din broşura „13 conferinţe administrative" obligând pe notari să le plaseze pe preţul de lei 50 exemplarul, ba şi funcţionarii, comercianţii etc. din comună şi să înainteze costul.

Deasemenea această broşură se mai plasează prin următoarele 2 biururi dela prefectură unde cetăţenii au interese:

1) biurou permiselor de arme şi permise de vânătoare; şi 2) biurou ad.-ţiei locale, unde se fac contractele de diverse lucrări sau furnituri cu antreprenorii judeţului.

Cuvântul de ordine este ca cei ce solicită permise de arme sau de vânătoare să fie obligaţi să cumpere broşura în chestiune şi în atare caz sunt serviţi de urgenţă şi cu precădere; contrar, să aştepte rezolvarea cererii pe cale normală — cine ştie când; — iar antreprenorii cari au luat lucrări dela judeţ şi urmează să închee contractul, sunt obligaţi ca să cumpere 2-3 broşuri citate, ca să poată încheia contractele.

Insfârşit, în orice ocazie posibilă să se vânză broşura.

Aşa că cetăţeanul dă, — vrând-nevrând — câte lei 50 de broşură numai ca să fie servit mai repede, ca să nu mai bată drumurile şi să piardă timpul altor nevoi.

Să facem o socoteală, ca să vedem ce afacere bănească realizează autorii broşurei:

Judeţul Ilfov are 185 comune şi 9 preturi, câte 10 broşuri de fiecare, trimise pentru plasare obligator, plus preturile, deci total 1940 broşuri cari a 50 lei exemplarul=97.000 lei, bani siguri, că niciun notar nu va avea curajul a le restitui; apoi în plus broşurile plasate de prefectură prin biuroul permiselor de arme şi permiselor de vânătoare—unde se liberează anual până la 2000 două (mii) permise, — şi prin biuroul unde se fac anual până la 200 contracte cu antreprenorii cari iau lucrări dela judeţ, — astfel cum am arătat mai sus că sunt obligaţi să cumpere.

Am văzut cetăţeni simpli venind cu petiţiile dela rezoluţia d-lui director al prefecturei, Ion G. Ispir, — la birourile mai sus indicate, pentru a i se face lucrarea, spunând către funcţionarul respectiv — „poftim 50 lei şi dă-mi o carte roşie — (scoarţele roşii) — aşa m'a obligat domnul director".

Dar afacerea se face pe o scară mai întinsă, întrucât s'a trimis pachete mari cu broşuri, prin poştă, la toate prefecturile din ţară.

Iată cum a găsit mijlocul sus numiţii, să facă o afacere frumoasă şi rentabilă cât sunt la putere, întrucât au declarat că ei vor pleca odată cu regimul actual.

*

In ultimul moment suntem informaţi că nefastul om Popescu-Zorilă, împarte ultimele resturi ale bugetului prefecturii diferiţilor partizani şi amici politici. Cerem guvernului viitor să facă anchetă asupra felului cum a întrebuinţat banul public tristul personagiu care se laudă peste tot că e omul de casă al lui Magearu.

„Arpad rănit şi Ungaria nouă..."

Zilele acestea a apărut la Paris, o carte sub titlul: „Arpad rănit, sau Ungaria Nouă", al cărei autor, d. Eugène Paumès, şi-a propus să descrie geneza actualului stat maghiar.

D. Paumès, după ce aminteşte convulsiunile Ungariei din 1918, intervenţia franceză în această ţară, căderea guvernului prezidat de Karolyi şi instalarea regimului comunist sub dictatura lui Bela Kun, se ocupă de campania armatei române din 1919, care s'a sfârşit după ocuparea Budapestei de trupele noastre victorioase.

Din expunerea acestor evenimente reese că d. Paumès, n'a făcut o operă istorică obiectivă şi perfect documentată, de oarece lucrarea sa păcătueşte, atât prin tendinţele sale accentuate maghiarofile, cât şi prin numeroasele lacune ce le cuprinde. Informaţia este unilaterală şi deci incompletă.

Evenimentele istorice din anii 1918—1920 sunt diformate; iar concluziile ce le trage autorul sunt forţate, sau eronate.

De sigur că d. Paumès s'a mulţumit cu materialul documentar ce i-a fost pus la dispoziţie de autorităţile ungare şi a considerat drept adevăruri intrate definitiv în istorie, versiunile interesate şi voit tendenţioase, asupra campaniei armatei române din 1919, pe care le-a pus în circulaţie, în scop de propagandă, numeroşi politicieni şi publicişti maghiari.

Aşa se şi explică faptul ciudat că acest autor francez, a uitat sau a ignorat, sacrificiile făcute de Sârbi şi Români în războiul mondial, pentru apărarea dreptului naţionalităţilor şi al cauzei civilizaţiei şi nu a luat în serioasă consideraţie, consecinţele grave ce le-ar fi avut, în Europa centrală, întinderea comunismului şi nici serviciul imens ce l-a adus, intervenţia armatei române, nu numai Ungariei, care a fost liberată, dar şi celorlalte naţiuni prin distrugerea cuibului comunist din inima Europei.

Este tot atât de regretabil şi faptul că noi nu avem publicaţiuni documentate, asupra acestor evenimente, care să fie răspândite în străinătate şi să servească cauza noastră şi adevărul istoric.

———ooxxxOOxxxoo———

Milionar brăilean, acuzat de dare de foc

Galaţi, 13 N-brie

Se cunosc împrejurările, în cari milionarul Răducan Oţeleanu din Brăila, str. Regală, a intrat în posesiunea unei mari sume de bani dela o societate de asigurare în urma unui incendiu.

Ulterior s'a constatat că el a dat foc imobilului.

Pentru faptele sale a fost trimis de Camera de acuzare a Curţii de apel în judecarea Curţii cu juraţi pentru escrocherie, fals şi dare de foc. Contra acestei deciziuni, Oţeleanu a făcut apel, care se va judeca Vineri. Totodată s'a dispus arestarea lui Oţeleanu.

Salonul oficial de desen şi de gravură

de prof. G. OPRESCU

Salonul de desen şi de gravură şi-a deschis din nou porţile. Peste o sută de expozanţi au trimis patru sute douăzeci şi opt de lucrări, în afară de cele patruzeci şi trei de numere, care constituesc retrospectiva regretatului Ştefan Dumitrescu. Alături de Salonul de primăvară, la care se pot expune tablouri în uleiu mai ales — considerate până acum ca partea cea mai serioasă şi mai completă a producţiei lor — artiştii şi-au luat obiceiul de a se întruni din nou, toamna, şi de a se prezenta cu acele opere, de mai mici dimensiuni, mai greu de judecat, mai ingrate, mai desbrăcate de puterea seducţiei — de vreme ce la cele mai multe le lipseşte culoarea — pe care până acum le păstrau pentru ei, ca document şi studii, sau pentru câţiva amatori.

Prin caracterul său abstract şi oarecum raţional, adresându-se mai mult inteligenţei şi imaginaţiei şi mai puţin simţurilor, desenul este destinat să nu vorbească decât la un mic număr. Iată-l însă găsind printre noi curioşi, şi chiar cumpărători. Lucrul este surprinzător şi merită să fie semnalat. Fără să mergem aşa de departe ca Ingres, marele maestru francez, care pretindea că un tablou este destul de bine pictat când este bine desenat, considerăm că nimeni, oricare ar fi darurile lui de colorit, nu are dreptul să ignoreze desenul sau să picteze contra legilor acestuia. Desenul singur desvoltă simţul pentru volume, spiritul de observaţie, puterea de sinteză, şi contribue la înţelegerea poeziei particulare, care rezultă din şerpuirea şi intretăierea armonioasă a liniilor.

Ceeace este mai simptomatic pentru progresul pe care l-au făcut la noi, în ultimul timp, artele plastice minore, este rolul şi importanţa pe care o capătă gravura în expoziţiile de toamnă. Le-am urmărit timp de trei ani, din 1931 până acum; la fiecare dată contribuţia gravorilor în metal şi în lemn era mai bogată, de mai bună calitate, mai în acord cu legile şi cu exigenţele pe care genul îl reclamă dela cei cari îl practică.

Amatorii de aquaforte, de xilogravuri şi de litografii o ştiu: impresia pe care o lasă operele reprezentative din aceste domenii nu poate fi cu nimic inlocuită. Ea este de altă natură, exaltă în noi alte emoţii decât oricare alt mod de expresie, chiar decât desenul, cu care are totuşi mai multe puncte de contact. Fără a merge până la Dürer şi la Rembrandt ori Piranesi, la care opera gravată echivalează sau chiar întrece pe cea pictată, toţi vor fi de acord că, în ţară la noi, litografiile unui Steriadi, gravurile în „pointe sèche" ale lui Iser, ne desvăluie un aspect al darurilor şi sensibilităţii lor, pe care l-am căuta zadarnic în operele pictate. La un Ştefan Popescu, la un Petraşcu, gravurile în metal şi în lemn sunt un fenomen escepţional. Totuşi, şi unul şi altul, în anume momente, au simţit nevoia să se supună legilor speciale ale acestor tehnice, să adaoge o notă nouă imaginei pe care ne-o facem despre ei.

Nici unul din membrii Salonului de acest an nu se poate ridica, în gravură, la plinătatea şi rafinamentul, la frumuseţea de materie şi la subtilitatea litografiilor lui Steriadi, expuse în sala Dalles, sau la acea putere de evocare a unei fizionomii orientale, de redare a unei vederi panoramice, cu accentele ei de lumină, cu caracterele terenului, la ştiinţa unui Iser. Mărturisesc însă, că gravurile în aquaforte ale d-şoarei Moscu sunt mai mult decât nişte promisiuni îmbucurătoare, iar xilogravurile şi gravurile în aquaforte ale d-lui Nagy sunt piese în faţa cărora trebue să ne oprim. Prima, n'a ajuns încă să aprecieze eficacitatea şi valoarea poetică a morsurii îndrăzneţe a acidului; interesul i se pierde, poate, uneori în insistenţe, care nu contribue prea mult la impresia finală. Ea posedă însă un talent onest şi obiectivitate, se prezintă ca o desenatoare pentru care linia vorbeşte cu elocinţă. In gravuri, ca şi în cele două desenuri, sunt părţi studiate cu o perseverenţă preciziune, nobile, care îi fac cinste. D. Nagy, într'o şi mai mare măsură, poate, mi se pare predestinat să se exprime în alb şi negru. Numărul excepţional al lucrărilor sale, caracterul lor aşa de impunător şi de logic, ne permit să ne facem, sub triplul lor aspect (aquaforte, desen, xilogravură), o idee deplină şi foarte favorabilă despre acest artist voluntar, puternic, experimentat.

In gravurile în lemn, în deosebi, şi în desenuri, cu toate că ici colo se percep ecouri venite din nord, personalitatea acestui artist este răsărită şi se impune. El se pricepe apoi, ceeace nu e cazul cu colegii lui, cei mai mulţi, să imprime o gravură în lemn; să obţie un negru sonor şi catifelat; să facă să joace albul smântâniu al hârtiei; să atenuieze şi să varieze intensitatea luminilor prin linii care, fără să lase urme de cerneală, gofrează (ca în anume estampe japoneze) unele suprafeţe. O singură obiecţie, şi acea mai mult ca o teamă de viitor: d. Nagy să nu uite că pentru gustul nostru latin, limita între forţă şi brutalitate nu este exact tot acolo, unde ea apare pentru un nordic.

Cu excepţia gravurilor în linoleum, iscălite D. Dimitriu-Nicolaide, a piesagiului larg şi trist al d-lui Istvàn Szönyi, a portretului lui Zamfir Arbore, nobil dar denotând inexperienţă, celelalte gravuri sunt departe, foarte departe, de cele examinate mai sus.

Desenurile şi aquarelele mi se par aparţinând la două categorii distincte. Unele pornesc din dorinţa artistului de a povesti un eveniment, a descrie o situaţie, o scenă, a ne înfăţişa un simplu aspect al naturii, accidentat ori epizotic, însoţindu-le de comentarii. Pentru aceasta humorul, reacţiunea bruscă, vioiciunea şi fantezia sunt calităţile la care va recurge desenatorul. Iar lucrarea poate lua aspectul unei ilustraţii spirituale, cum sunt uneori în acele povestiri pentru copii, în care cei maturi găsesc chiar mai mare mulţumire. Aşa sunt aquarelele d-rei Nutzi Acontz, proaspete şi transparente, cele ale d-nei Claudia Millian, naive şi stângace, dar simpatice, cele ale d-rei Nelly Ştiubey, în special schiţa dela Văleni, cele ale d-lui H. Daniel, deşi mai anecdotice şi mai fără relief ca cele de anul trecut, ale d-lui Viorel Herşcovici, exacte şi decorative, ale d-rei Tantzi Iliescu, abilă ordonatoare de mari mulţimi în vederi de mahala bucureşteană, ale d-lui Emil Niculescu. In acest gen, cele mai reuşite producţii, cu mult cele mai adânci şi mai incărcate de umanitate, mi se par insă laviurile lui Hrandt Avaklan, la Cabaret, şi mai toate desenurile d-lui Jichidi. La juraţi, Fiscul, sunt expresia unei emoţii care îmbracă voluntar masca râsului, pentru că nu vrea să ne induioşeze.

O a doua categorie de expozanţi o constitue cei pentru care desenul, desenul colorat sau acuarela, sunt un mijloc comod pentru a reda, fără nici un fel de comentariu explicativ sau interpretativ, realitatea obiectivă. In fruntea lor stă Ştefan Dimitrescu, admirabil desenator, înrudit cu un Luchian, cu Tonitza, cu Iser. Mai mult încă decât lucrările în uleiu, în care materia nu era totdeauna pură şi în care culoarea apărea câteodată mai mult violentă de cât puternică, în laviurile sale Dimitrescu ne redă adevărate tablouri, în care armonia şi exactitatea valorilor evoacă uşor armonia culorilor, în care aerul circulă, fiecare lucru e la locul său, şi orice urmă de pensulă este expresivă şi pusă cu autoritate.

Avakian, Stoica — în câteva studii de nud şi în peisagiul bucureştean — Vavilyna, virilă ca un bărbat şi capricioasă ca o adevărată femeie, Iordache, Vlorescu, la care se simte influenţa lui St. Dimitrescu, Phoebus, mai interesant şi mai clar, acolo unde s'a hotărît să facă anume sacrificii (Balcic No. 307), Cantacuzino, în redarea peizagiilor pline de prestigiu ale Greciei, alţi câţiva, proced dela acelaşi concepţie.

Intre aceştia şi prima categorie, portretiştii se căznesc să pună de acord o imagine umană, care se cere în primul rând asemănătoare, cu anume teorii estetice, cu anume porniri ale temperamentului artistului, cu anume inexperienţe sau idiosincrazii. D-na Militza Pătraşcu n'a putut uita cu totul portretele de pe coşciugele copte. Stilizând, d-sa pune accentul pe forma şi pe dimensiunea ochilor, pe o anume expresie „inlemnită" a trăsăturilor. D-na Margareta Sterian este maliţioasă, dar nu lipsită de fineţe, şi nici de simţ decorativ. D. W. Siegfried este destul de veridic (deşi cam manierat), d-na Steurer indemânatecă în redarea asemănării cortjată, aşa cum o doresc modelele.

N'aş vrea să termin această cronică fără să spun plăcerea ce am simţit în faţa figurilor stângace, resimţindu-se de inexperienţa vârstei, a lipsei de contact cu arta mare decorativă, dar pornind dela aspiraţii nobile şi pline de un suflu de grandoare ale d-lui Labin. E un artist care trebue incurajat şi îndrumat. Printre cei din generaţia sa, unii dotaţi poate mai evident, nici unul nu şi-a ales un drum aşa de dificil ca dânsul, dar promiţător de plăceri austere, în linia marilor tradiţiuni.

———xox———

La dureri de stomac

de intestine, schimbări în organism, apa naturală purgativă „FRANZ-JOSEF" înlesneşte organelor digestive o acitivitate regulată şi facilitează ajungerea vitaminelor în sânge. Recomandat de Medici.

2800

———xxxxx———

Situaţia critică a şcoalelor româneşti din Macedonia

Primim următoarele:

„Studenţimea macedo-română, sesizându-se de situaţia critică creată şcolilor româneşti din Macedonia cari până astăzi nu s'au deschis, protestează:

1) împotriva sistemului cum se fac numirile de profesori, înlocuind elementul macedo-român cu agenţii cluburilor politice cari nu au nimic comun cu aceste şcoli;

2) impotriva măsurilor luate de guvernul grec care opreşte pe profesorii români a merge la şcoli româneşti din Macedonia.

3) Cerem ca imediat guvernul român să aplice acelaş tratament profesorilor greci din ţara românească care îl aplică guvernul grec profesorilor români".

ICRE NEGRE prima calitate din prima sursă Lei 800 kg.
Cherci de Volga mari şi graşi „ 22 buc.
Unt de masă zilnic proaspăt şi unt topit „ 80 kg.
Schweitzer prima calitate brânză de Olanda „ 78 „
Unidelemn de măsline, pur, fin şi curat „ 70 lit.
Rom, coniac, mastică, secărică, vişinată, vodca „ 74 „
Malaga madera, marsala, oporto, vermouth, Cinzano „ 85 st.
Liqueururi cacao, Mocca Benedictine „ 85 „
Ceni reduse în pachete originale şi vărsat, vin de masa vechiu lei 18 kg. furtă bătrână 36 kg., şampanie, balon de morun, lacherda, tarau roşesc, crupe şi toate altele articole coloniale, baceniei delicatese băuturi şi brânzeturi. 259
Consumul „BASARABIA"
Karagheorghevici 7 (vis-a-vis de Banca Naţională)

CRIMA DIN BRANIŞTEA

Târgovişte, 13 Noembrie

Fochiştii Dumitru Ana şi Andrei Rădoi, din serviciul căilor ferate, aflându-se acasă, în comuna Braniştea, după ce s'au îmbătat bine, s'au luat la bătale.

Andrei Rădoi a pus mâna pe un cuţit şi a lovit de mai multe ori, în piept, pe Dumitru Ana, care s'a prăbuşit.

In stare muribundă, victima a fost transportat la un spital din Bucureşti.

Criminalul a fost arestat şi înaintat parchetului.

———xxxxx———

DELA ACADEMIA ROMÂNĂ

In şedinţa intimă a Academiei române de Vineri, 10 Noembrie, d. prof. Ludovic Mrazec, preşedintele Academiei, a municat pierderea suferită de această instituţie prin trecerea de curând la cele de veci a celebrului medic francez E. Roux, fostul director al institutului Pasteur, pe care Academia română îl numără printre membrii ei onorari din 1911.

Academia a luat act cu durere de această pierdere.

D. dr. G. Marinescu a înfăţişat personalitatea ilustrului defunct şi meritele sale ştiinţifice, cari i-au creiat un renume mondial, — evocând şi unele evenimente din relaţiile d-sale personale cu ilustrul defunct.

S'a expediat apoi telegramă de condoleanţe Institutului Franţei, al cărui membru era Roux.

EFTIN vinde **IMPERIAL** (lângă Palatul Regal)

Profitați de prețurile noastre

Finette lavabil	Lei 22	Cacha lână culori	Lei 119	Piei biberet	Lei 40
Pichet pluşat	„ 32	Angora pentru rochi	„ 135	Piei Tasmana	„ 65
Moltoane călduroase	„ 39	Stofe Mantouri englezeşti	„ 158	Demi-paltoane	„ 875
Zenana mătase	„ 63	Stofe Mantouri 140 cm.	„ 198	Paltoane cu vatelină	„ 1125
Crèpe de chine superior	„ 64	Lenajuri superioare	„ 185	Haine de Damă guler blană	1190

GRAND PALAIS Calea Victoriei 17 (lângă Prefectură)

PROPR. G. PANAITESCU KAPAN

Şifon p. lingerie fără apret mtr.	Lei 26	Cămăşi bărbăteşti cu 2 gulere	Lei 139	Costume bărbăteşti, desen englez	Lei 780	Cravate mătase	Lei 25 buc.
Zenana cu mătase metru	„ 50	Cămăşi complecte poplin cu 2 gulere	„ 225	Mănuşi tricou	„ 35	Şaluri de lână desen englezesc	„ 73
Nanghin pt. Perne 80 cm. lat	„ 29	Pijamale bărbăteşti flanelă	„ 225	Mănuşi piele Nappa	„ 139	Svitere bărbăteşti	„ 75
Prosoape pichet buc.	„ 14	Cămăşi de noapte bărbăteşti	„ 130	Mătase ptr. lingerie	„ 42	Canoade brodate crep de chin	„ 375

Conservele Grivița sunt recunoscute ca cele mai bune.

Barbații

cari nu acordă igienei intime însemnătatea pe care ea o are, plătesc de cele mai multe ori scump această neglijență, căci contractează foarte ușor o boală genitală.

Organele trebuesc ținute în stare de curățenie desăvârșită și puse în situația de a oferi rezistență invaziunilor microbiene.

O cură cu PAGEOL, admirabilul preparat antiseptic și imunizant, vă ferește de pericolul infecțiunilor iar dacă, din nefericire, v'ați îmbolnăvit vă vindecă foarte repede. Luați deci:

PAGEOL!

La farmacii și droguerii

3600

SĂ SE PREVINĂ ATACUL

CAND INCEP SA SE RESIMTA JUNGHIURI foarte vii, nevralgii faciale sau intercostale, dureri surde în rinichi: când ne plângem de migrene, de insomnii, de crampe... inamicul este deja în cetate: acidul uric supraîncarcă sângele. Organele de eliminare (rinichiul și ficatul mai ales) nu mai funcționează normal.

NU TREBUE SA AȘTEPTAM. După cum toți medicii ordonă, trebue să se curețe sângele și celulele organismului de acest exces de toxine, cu ajutorul disolvantului perfect al acidului uric: URODONAL-ul.

O CURA REGULATA DE URODONAL va evita artriticului orice indispoziție de la început și mai ales maladiile grave cari urmează în general: arterio-scleroză, nefrită, uremie, apoplexie.

URODONAL-UL VA SCAPA DE REUMATISME, PENTRU CA EL GONEȘTE OTRAVURILE DIN ORGANISM.

La farmacii și droguerii

„GENERALA"

SOCIETATE ROMANA DE ASIGURARI GENERALE S. A.
Bucureşti Piaţa Academiei (Str. Bursei 2)
Fondată în anul 1897
Capital social deplin vărsat lei 50.000.000
Firma înscrisă la Trib. Ilfov la No. 60/1899. Actele de fondaţiune publicate în Mon. Of. No. 284/1897, cu modificările publicate în Mon. Of. No. 10/1899, 15/1901, 12/1906, 4/1910, 233/1920, 60/1923, 34/1927, 105/1929.

INSTIINTARE

Societatea de asigurare „Generala" aduce la cunoştinţa D-lor asiguraţi, că la a 71-a tragere pe luna Noembrie 1933, a poliţelor de asigurări populare cu amortisment, făcută la sediul său în prezenţa D-lor delegaţi ai Ministerului de Industrie şi Comerţ şi al Prefecturei Poliţiei Capitalei, au eşit la sorţi următoarele combinaţiuni de câte 3 litere:
1) Z. U. G., 2) V. N. Y., 3) V. P. T., 4) K. P. N., 5) N. O. M.

SCAUN ANEVOIOS

TYP
PURGATIV LAXATIV
CURAȚA DESFUNDĂ
PLĂCUT ȘI BINE
STOMAC ȘI INTESTINE

INSTIINTARE

Încălțămintea **MOCIORNIȚA** Se vinde NUMAI IN DEPOZITELE PROPRII

Feriți-vă de imitațiuni

Observați stampila după talpă.

DOAMNA **Doctor ODESEANU**
BOALE DE FEMEI ŞI COPII
Tratamente speciale. Diatermie, Raze.
Consult. 3-8. Calea Rahovei 3, vis-à-vis Tribunal, telef. 323/21 216

Dr. GRUBARG
— 1 medic de spital —
Genito-Urinare. Sifilis
BOLI DE FEMEI
Blenoragia şi complicaţiile ei
Impotenţa sexuală
Electroterapie. Diatermie, Analize. Consult. 11-2 şi 5-8, doamne 4-5. Reducere p. funcţionari şi meseriaşi. Bulevardul Carol 43, colţ Calea Moşilor. 230

La cabinetul medical „SALVATOR", vechii specialişti din 1900 vindecă radical şi fără durere
BLENORAGIA
CRONICA, prostatite, metrite, ovarite, prin curenţi electrici de diatermie (Dr. Roucayrol)
Electroliza pen ru striurite
Boale de Piele şi Sifilis
Controlul diagnosticului prin ANALIZA SANGELUI
Reacţiile Wassermann, Hecht, Mein
ULTRAMICROSCOPIE
p. cunoaşterea şancrului sifilitic
Cons. 11—1 şi 6—9, tel. 333/61
9. PASAGIUL ROMAN. 9
Aproape Palatul Regal Bucureşti
Intrare Cheretă

BLENORAGIA
PROSTATA ovarite blen. **VINDECA**
Dr. TULIU BLANC Consult 9-12, 2-8
Str. Popa Tatu No. 6 lângă Cişmigiu
Gratuit pentru săraci dela 5—6 p. m.

Doctorul I. LUPU
Boli de stomac, ficat, intestine
Specializat la Berlin şi Viena
Diagnosticul boalelor prin raze X Roentgen
Sf. Ion Nou 36: Telef. 329.77

Citiţi VESELIA

Furt îndrăzneț la Constanța

Constanța, 13 Noembrie

D. Kircor Kumpanegiangiu din str. Petru Rareș 6, a reclamat poliției că răufăcători s'au introdus eri noapte prin spargerea unui geam în locuința sa, de unde au furat 50.000 lei și 20 dolari aur.

Mișcarea populației României în Iulie 1933

Ultimul număr din „**Buletinul demografic**" publică datele asupra mișcării populației României pe luna Iulie a. c., precedând-o de următoarele observațiuni:

Mișcarea populației în anul 1933 are o tendință cu totul deosebită față de anul 1932. Astfel în 1932, natalitatea în lunile Ianuarie - Iulie a fost de: 32.4; 38.4; 39.6; 40.5; 36.8; 35.2; 37.7 la mia de locuitori, iar în aceleași luni ale anului 1933 a fost de: 24.9; 33.8; 35.2; 35.3; 32.4; 31.6; 32.0. Media pe acest interval a fost în 1932 de 37.2; iar în 1933 de 32.2 la mie.

Comparând situația din luna Iulie a. c. cu cea din Iulie anul 1932 datele sunt următoarele:

LUNA IULIE La 1000 locuitori	1933	1932
Natalitate	32.0	37.7
Mortalitate	15.1	18.0
Excedent natural	16.9	19.7
Căsătoriți	8.6	8.6
la 100 căsătorii		
Divorțuri	11.4	10.4
la 100 născuți - vii		
Născuți - morți	2.1	1.7
Născuți-vii nelegitimi	9.9	10.3
Decese sub 1 an	13.7	16.2

Scăderea natalității se petrece într'un ritm neobișnuit de rapid și constitue pentru moment punctul central al problemelor de populație ale țării noastre.

In luna Iulie, mortalitatea înregistrează și ea o scădere însemnată, dela 18.0 la 15.1‰. Scăderea mortalității însă nu este atât de constantă, ca și cea a natalității.

Foarte semnificativă este scăderea mortalității infantile, la un nivel, care, pentru epoca și țara noastră, ar fi de dorit să rămână mai constant. 13.7% copii sub un an morți la suta de născuți-vii este o cifră neobișnuit de redusă pentru România.

Cifra căsătoriilor este constantă. Divorțurile însă se sporesc dela 10.4% la 11.4 la suta de căsătorii. De asemenea crește și numărul născuților-morți.

O ușoară scădere se constată în ce privește numărul copiilor nelegitimi, cari în general în țara noastră dau un procent de 10% din numărul noilor născuți. (Se nasc anual peste 60.000 copii nelegitimi).

Trebue remarcat, că natalitate scade mai ales la sate (41.3‰ în Iulie 1932 și 34.6‰ în Iulie 1933). Scade deasemenea mortalitatea și mortalitatea infantilă. Scăderea este mai însemnată ca în lunile precedente în regiunile care de obiceiu au natalitatea foarte urcată.

In ce privește orașele, vom aminti situația gravă a Capitalei. Natalitatea scade față de luna corespunzătoare a anului precedent dela 22.7 la mie la 19.8 la mia de locuitori, iar mortalitatea generală crește dela 16.9 la mie la 17.9 la mie. Din această cauză excedentul natural se reduce dela 5.8 la mie la 1.9 la mie.

Cu deosebire trebue remarcată mortalitatea infantilă extrem de gravă din Capitală. 23.0% din copiii nou-născuți mor înainte de a împlini primul an al vieții. (Media mortalității infantile a tuturor orașelor la un loc este de 16.2%). Nu există al doilea oraș în lume cu o mortalitate infantilă atât de ridicată. Din nenorocire, la noi se mai găsesc câteva orașe cu situația similară (Tighina cu 27.5% și Iași cu 26.2%. In Iulie 1932 în Iași din 224 nou-născuți au murit 85 copii sub 1 an, adică 37.9%).

In linii generale și făcând abstracție de anumite regiuni și orașe, precum și de faptul scăderii natalității, condițiunile sanitare se prezintă mai bine în luna Iulie 1933 decât în luna Iulie a anului precedent. Se constată aceasta mai ales din analiza morților pe grupuri de vârstă, cari se prezintă mult mai avantajos acum decât în anul trecut, fiind mult redus numărul morților nevârstnici și mai urcat al celor de vârstă înaintată.

Dintre cauzele de deces scarlatina, diareea, enteritele, malformațiunile congenitale și bolile primei copilării sunt în scădere apreciabilă, pe câtă vreme rugeola și tusea convulsivă sunt în creștere. Sinuciderile se înmulțesc, în timp ce omuciderile și accidentele scad. Celelalte cauze de deces rămân staționare.

Nașterile și decesele pe neamuri, în luna Iulie, se păstrează aproape neschimbate.

In ce privește datele **imbolnăvirilor prin boli infecțioase**, se constată o extindere mai mare decât în luna Iunie, cu deosebire la capitolul febrei tifoide și al tusei convulsive. Scade în schimb frecvența imbolnăvirilor prin rugeolă și tifos exantematic.

Intrunirea sindicatului comercianților ambulanți

Eri s'au întrunit, la sediul lor din bulev. Maria 1 (Generala), membrii sindicatului comercianților ambulanți de toate categoriile.

Președintele sindicatului d. **Vasile Adam** înștiințează pe toți ambulanții că primăria municipiului a hotărît să nu mai elibereze nici un fel de autorizație de exercitarea comerțului, decât acelora cari posed cărți de membru al sindicatului. In acest scop se elibereazu cărți de membru al sindicatului în fiecare zi la sediul sindicatului.

D. **H. Roth**, vice-președinte, relevă faptul că primăria a acordat unei fabrici de ciocolată exploatarea unor chioșcuri și roagă pe cei în drept să intervină la această fabrică să întrebuințeze la vânzarea produselor vânzători ambulanți cu garanția materială a Sindicatului.

D. **Lupu Schwartz** arată că primarul general s'a hotărît să pună la dispoziția comercianților ambulanți locul rămas viran în piața Roma (Sft. Gheorghe) și crede că ar fi necesar să se facă toate intervențiile pentru a le ceda și alte platourir din centrul Capitalei. Deasemenea să se intervină ca pe piața Nic. Șelari să se construiască o hală specială pentru ambulanți. In felul acesta ar restrânge trambalarea lor pe străzile Capitalei.

Au mai vorbit d-nii: C. Ștefănescu Rublă, Grunberg, invalizii de război Ion Rădulescu, Leonida Pinotescu, făcând apel la o cât mai strânsă solidaritate.

D. **Adam**, președinte, încheie seria cuvântărilor numind o delegație care să prezinte celor în drept un memoriu cu dezideratele lor.

CURIER JUDICIAR

Instigatorii comuniști

Siguranța generală a statului terminând Luni cercetările în afacerea îndrăzneței plănuiri comuniste, surprinsă în fașă, în strada Sârbească nr. 1, a trimis eri dosarul la parchet, dimpreună cu primii instigatori identificați și capturați.

Desăvârșirea anchetei judiciare a cauzei, a fost încredințată d-lui jude-instructor Stănescu al cab. 7.

D-sa a și început, eri seară, — până noaptea târziu — trierea și interogarea arestaților, spre a oferi astfel parchetului materialul prim de mărturii și confruntări, menit să slujească de bază acțiunii publice.

Dintre instigatorii la desordini și membrii fruntași ai nucleului din strada Sârbească, de agitație comunistă, au fost reținuți deocamdată: Gruman Nissim, Cioklo Mordko, Munder Leib, Herman Berea, Haimovici Naftuli, Ciobotariu Șloim, Aderlberg Sabina, Herman Neary, Ita și Estera Grimberg, Kișinowscaia Sima și Liuba, Estera Sudesky, Sprelatin Felga, Stepenciuc T., Pustay Emeric, Hobirger Franz și alții.

Iar dintre uneltele asmuțirilor celor de mai sus au fost opriți, deocamdată: Marin Constantin, Georgescu P., Croitoru Gh., Niculescu Anghel și Cristea și Mihail Popescu zis Mille.

Ancheta continuă.

*

E interesant de semnalat că, în casa nouă conspirativă descoperită, s'au găsit enorm material de propagandă incendiară și aparate de imprimat, perfecționate și nou noute, ce au stârnit legitima surprindere, fiindcă, dacă chiar fabricarea tipăriturilor, pretindea vreme indelungată și migăloasă, în cursul căreia organele polițenești puteau afla ceva despre această întreprindere, introducerea mașinilor însă, de specialitate, trebuia să trezească bănueli din prima clipă când se producea. Și totuș nimeni nu s'a sesizat!

Asasinul Andruțos a atacat la Inalta curte punerea lui sub acuzare

E vorba de Iancu Andruțos, din Galați, care în știute împrejurări a încercat să-și omoare prietenul — pe Costel Pandelescu — și a asasinat apoi, cu o cruzime infiorătoare pe procuristul Gherș Marianschi, spre a-i zvârli după aceasta cadavrul sub un morman de nisip.

Criminalul și-a prădat victima de sumele ce avea asupră-i (mai bine de un milion lei).

Fiind trimis în judecata juraților din localitate pentru crimă de asasinat cu agravanță, prevăzută de legea penală contra asasinilor cari pradă,— prin decizia Camerei de punere sub acuzare a Curței de apel din Galați, — I. Andruțos a făcut recurs în casare.

Intre altele invoacă și scuza trasă din pretenția că ar fi lucrat lipsit de uzul rațiunii.

Inalta Curte de casație s. II a respins recursul ca nefondat și a confirmat decizia de trimitere a criminalului în judecată.

Dela Camera de acuzare

Camera de punere sub acuzare a Curții de apel din București a judecat Luni apelul făcut de parchetul tribunalului Buzău contra jurnalului acestei instanțe prin care s'a infirmat arestarea propagandiștilor antisemiți N. D. Trandafir, Dobre Bejan, Ion Perșaru și Stelian Teodorescu (student), toți din com. Padina.

Primii trei fuseseră puși sub urmărire penală și arestați pentru ultraj cu lovire iar ultimul pentru infrângerea legii Mărzescu-Mironescu.

Camera a admis apelul ministerului public și a confirmat câte patru mandatele.

Legea beției

Trib. Ilfov s. III — ca instanță de apel — a deslușit Luni o interesantă jurisprudență la legea beției.

De fapt legea nu mai există în întocmirea ei inițială. Fiindcă a fost completată și în parte înlocuită cu legea recentă a spirtului, în care s'au introdus oarecari rigori și contra celor cari abuzează de alcoolice.

Tocmai aceste modificări au prilejuit controversa tranșată eri.

In adevăr, Oprea Dincă fiind trimis în judecata ocolului respectiv ca infractor la pomenita lege, pentru că agenții poliției l'au găsit fărimat de băutură în jurul unui felinar din centrul Capitalei, a ridicat aci — pe trezite — obiecțiunea că potrivit legii noui a spirtului, ce reglementează de acum astfel de... stări, competența în primă instanță revine comisiunii lor speciale din ministerul domeniilor iar nu judecătoriilor de ocol, ca mai înainte.

Judecata a admis incidentul și și-a declinat competența.

Parchetul făcând însă apel, cazul a venit în judecata tribunalului și s'a rezolvat exact contrar vederilor primei instanțe.

S'a admis, adică apelul. S'a considerat că competența revine tot ocolului. Și judecând în fond a condamnat pe contravenient la 200 lei amendă.

Focul din str. Spătarului

Ancheta judiciară în afacerea focului din str. Spătarului nr. 40 s'a încheiat Luni.

Expertul, însărcinat să stabilească exact cauzele incendiului ce era cât pe-aci să nimicească întreg imobilul d-lui Pavel Ionescu, și-a depus raportul.

Concluziile expertizei — făcută precum se știe de d. Victor Petrescu, din Siguranța Generală a Statului — prevăd că focul s'a datorat unui coș defect.

In ce privește stochul de bidoane cu ulei, descoperit în podul casei incendiare, s'a stabilit că provin din lichidarea întreprinderii de benzină și uleiuri ce proprietarul imobilului a avut-o în provincie.

Au fost osândiți

Tribunalul corecțional Ilfov s. III, a osândit Luni pe următorii infractori:

1. — **Alexandru Iureș**, șofer din Broșteni (Dâmbovița) la 3 luni închisoare, pentru fals.

Numitul și-a confecționat, prin abil fals, două carnete de șofer pe două nume, fictive, spre a le folosi după nevoie.

2. — **Ifrim Pisnic**, șef de recepție al hotelului Stănescu din str. Academiei, la 15 zile închisoare, pentru abuz de încredere.

A profitat adică de încrederea patronului spre a-și însuși vreo 35 mii lei din încasările făcute dela voiajori.

3. — **Gheorghe Petrescu**, fost funcționar la domenii, la 3 luni închisoare, în prezență, pentru excrocherie calificată.

Inculpatul cutreera orașele din preajma Capitalei amenințând pe morari că le dresează procese verbale de contravenție — ca... inspector general — dar se lăsa lesne induioșat și renunța la rigori, contra unor sperțuri diverse.

Ca de sfârșit de regim

D. Sergiu Gazieff, fost director al foii „Nașa Reci", a pornit Luni acțiune în justiție contra ministerului de interne, prin repr. legali, și personal contra fostului subsecretar de stat d. Armand Călinescu, pentru calomnie și daune de 5 milioane lei.

Reclamantul susține că d. Călinescu ar fi lansat, în mod public și prin comunicate de presă, că nu e cetățean român condiționând chiar reaparițiа gazetei cu dislocarea directorului ei.

Azi se sorocește judecata.

Isprava primarului din Fierbinți

Trib. Ilfov s. III a judecat Luni procesul penal — de fals — al primarului comunei Fierbinți, anume Grigore Vasile Dionisie.

Inculpatul comisese o primă fraudă, înscriindu-se printre invalizii de război, localnici, pe listele de improprietărire și usurpând astfel lotul cuvenit unuia dintre ei.

Fiind bănuit, ca să-și ascundă operația, a săvârșit atunci a doua fraudă: a așternut anume o hârtie gumată peste prima înscriere și s'a trecut printre cei din categoria sa legală.

Intre timp, invalidul înlăturat a plecat din comună. Lotul ce i s'ar fi cuvenit a devenit deci disponibil. Aceasta l-a îndemnat pe primar să facă a treia fraudă... deslipind foaia sub care își ascunsese numele pe primul tablou și să devină astfel proprietar a două loturi.

Măsluirea a fost însă dovedită în cele din urmă, iar culpabilul trimis, în judecata tribunalului corecțional pentru „fals intelectual".

Pronunțarea sentinței s'a amânat pe azi.

Important!

Pentru cei ce vor să învețe limba franceză

A apărut

Cheia limbii franceze

de **P. Al. Constantinescu**

Cea mai bună și mai ușoară metodă pentru învățarea limbei franceze.

De vânzare la toate librăriile din țară.—Se trimite și cu ramburs de libraria ziarului Universul

Prețul 100 lei exemplarul

Curierul Curții de conturi

DEFICITUL DELA PERCEPȚIA MOCIU DIN JUD. CLUJ

La 25 Februarie 1928, controlorul Iosif Bergfeld dela Administrația financiară Cluj, sesizează pe administrator că la circ. V-a Mociu din acel județ, a constatat o lipsă de numerar în sarcina perceptorului Carol Tarr. Un an după acea, inspectorul financiar delegat cu stabilirea răspunderilor în producerea deficitului, constată că suma totală lipsă este de lei 393.07940, din care s'a acoperit lei 61.227.56 astfel că rămâne deficit real lei 331.851,46; din care lei 299.453.40 — drepturile Statului și lei 96.600. cotele adiționale ale județului.

Din cercetările făcute în cauză s'a constatat că perceptorul, după ce a delapidat suma din încasările dela contribuabili, acoperirea lipsea — cu ocazia vărsărilor ce făcea la administrație, cu chitanțele de plata salariilor învățătorilor din circumscripția sa de percepere, pe care le trecea ca plătite, pe când în realitate nu erau achitate și cu sumele incasate de agenții de urmărire. pe cari le primea dela ei și le înregistra după vărsământul ce făcea la adminitrație, când de fapt achita și salariile învățătorilor, procedând în acest mod, în fiecare lună.

Pe timpul cât a funcționat perceptorul Carol Tarr, a fost sub controlul d-lor Geronim Anislu, Nicolae Barbu și Iosif Bergfeld, pe cari inspectorul financiar îi găsește răspunzători de producerea fraudei, impreună cu administratorul financiar V. Dimitriu și în special pe controlorul Bergfeld, căruia la instalarea sa în funcțiune, i s'a atras atenția să supravegheze îndeaproape pe perceptor, care era bănuit de nereguli, întrucât nu se prezenta la vărsare la termenele fixate prin itinerariu.

Pe baza actelor încheiate, ministerul de finanțe a condamnat la plata sumei constatată lipsă, atât pe controlori cât și pe administratorul financiar în solidar cu principalul vinovat, pentru neglienţă și lipsă de control.

Cei vizați prin deciziunea ministerială, afară de perceptor, au intervenit la Curtea de conturi pe calea apelului, cerând să fie achitați întrucât luaseră toate măsurile pentru supravegherea și controlul perceptorului, care era inspectat în fiecare lună.

Inalta Curte secția 3-a, în ședința de eri, având în vedere că prin procedeul ingenios al perceptorului de a delapida, — descoperirea nu se putea face decât la reclamația învățătorilor ce eventual ar fi rămas neachitați și întrucât administratorul financiar prin funcțiunea sa, are numai controlul ierarhic asupra funcționarilor săi din județ, nu și la gestiunile lor. — găsind întemeiate apelurile, le-a admis.

DEFICITUL DELA ADMINISTRAȚIA FIANCIARA COVURLUI

D. Mihail Vocu, casier dela ad-ția financiară Covurlui, fusese condamnat la plata sumei de lei 54.000 — valoarea a 8 ordonanțe de plată, pe cari le achitase ofițerului gestionar al atelierului de reparații al corpului III armată Reni, fără a le fi trecut în livretul de soldă, — ordonanțe cari au fost defraudate de ofițer impreună cu alte 12 trecute în livretul de solde.

Ministerul de finanțe, prin deciziunea ce a pronunțat, l'a condamnat pe d. Vocu la plata sumei de mai sus pe motiv că deși nu a călcat vreuna din dispozițiunile legii contabilității publice, totuș avea obligațiunea să treacă aceste ordonanțe în livretul de soldă, potrivit unui ordin circular al ministerului de finanțe din 1903.

Inalta Curte secția 2-a în desbaterea căreia a venit apelul îndreptat de d. Vocu în contra deciziunii de condamnare, având în vedere că nu s'a călcat vre-o dispoziţiune din legea pe baza căreia numitul a fost condamnat, — ci numai un ordin administrativ, a achitat pe numitul de plata sumei ce i se imputase.

DEFICITUL DELA BATALIONUL 9 PIONERI

D. colonel C. Pereanu, maior C. Teodorescsu, maior Eugen Prodan și căp. Dumitrescu M. au făcut apel contra deciziunii ministerului apărării naționale, prin care — în calitate de ajutori de comandanți ai batalionului IX pioneri în anul 1932, — sunt obligați să ocopere deficitul constatat la acea unitate, în sarcina plutonierului Grigore Rămniceanu, fost ofițer cu aprovizionarea.

Inalta Curte secția 3-a, la cererea căp. Dumitrescu, a amânat judecarea la 19 Decembrie cor.

CATEGORIILE DE PENSIONARI CARORA LI SE APLICA LEGEA VOLUNTARILOR

D. Alexandru Vasilescu, maior invalid de război avansat în acest grad prin înalt decret regal nr. 1556/932, pe data de 1 Aprilie 1920, (în mod retroactiv) — a cerut Casei pensiilor rectificarea pensiei sale, după solda acestui grad, cu începere dela data avansări prevăzută în decret.

Casa pensiilor i-a respins cererea în baza art. 106 din legea dela 1925 și art. 7 din legea interpretativă din 1931.

Contra acestei hotăriri d. Vasilescu a făcut apel, susținând că dispozițiunile legii suscitate, au fost abrogate prin art 6 din legea relativă la pensionarea foștilor voluntari bucovineni ardeleni, etc., din 1933.

Inalta Curte sectia 3-a, constatând că această lege se referă numai la categoriile de persoane anume indicate prin ea, și întrucât d. Vasilescu nu intră în prevederile acestei legi, ca fiind de strictă interpretare, — i-a respins apelul ca nefondat.

DEFICITUL DELA OFICIUL POȘTAL ADJUD

Inalta Curte, secția 4-a, s'a pronunțat eri asupra apelurilor declarate de d-nii Niculae Pandele, dirigintele oficiului poștal Adjud și C. Angheluță, factor poștal contra deciziei Regiei autonomă a poștelor prin care erau făcuți răspunzători de furtul comis de către răufăcători, primul pentru lipsă de vigilență, neluare de măsuri pentru pază și contravenirea la ordinul circular de a trimite al doilea rând de chei Direcției generale, iar secundul ca unul care s'a identificat printre răufăcători.

Apelul dirigintelui a fost respins pe baza dispozițiunilor art. 195 și 224 din legea contabilității publice, combinate cu dispozițiunile ordinelor în vigoare ale administrației P.T.T., întrucât nu trimisese al doilea rând de chei Direcției generale, înlesnind prin aceasta furtul. Ca atare numitul rămâne condamnat la plata sumei de lei 23.119,50 cu procentele legale.

Apelul factorului Angheluță a fost admis deoarece acesta fiind trimis în judecata Curții cu juri a fost găsit nevinovat de acuzația ce i se adusese.

DEFICITUL DELA DEPOZITUL RUS DE PE LANGA INTENDENȚA GARNIZOANEI CETATEA-ALBA

Pe lângă intendența garnizoanei Cetatea-Albă a existat în intervalul 1 Aprilie 1918—1 Noembrie 1920 un depozit militar de materiale rămase dela ruși.

Cercetările făcute în gestiunea acestui depozit au dus la constatarea că, cu ocazia predării serviciului între gestionari, aceștia nu au precizat lipsurile, iar procese verbale de predare și primire nici nu există. Gestiunea a fost rău ținută, iar actele răvășite. Distribuirea materialelor la diferite unități s'a făcut contra bonuri de mână, neregulamentare, chiar pe simple note din cari unele nesemnate. S'au găsit deasemenea bonuri de distribuție de materiale rectificate, fără a se menționa cine a făcut rectificarea, și în sfârșit multe alte nereguli din cauza cărora se constată a se fi produs la acel depozit un deficit în valoare de lei 1.265.229.

Inalta Curte, secția I-a, la cererea unora dintre gestionari pentru a depune acte noui în sprijinul lor, a amânat judecarea la 7 Februarie 1934.

APLICAREA ART. 9 DIN LEGEA DE PENSII DELA 1929

Ioan Fernengel înscris la pensie de statul austriac înainte de Unire, dela care a primit pensia până la 1 Ianuarie 1927 deși domicilia în țară, a fost reinscris de către statul român pe baza art. 9 din legea dela 1929, cu începere însă dela 11 Februarie 1930 data cererii sale.

Contra deciziunii Casei pensiilor numitul a făcut apel cerând ca pensia să-i fie recunoscută dela 1 Ianuarie 1927, data când statul austriac i-a sistat plata.

Inalta Curte, secția I-a, având în vedere art. 9 din legea amintită, potrivit căruia înscrierea la pensie se face cu începere dela data când cel interesat a cerut pensia dela statul român, găsește că bine a procedat comisiunea de pensiuni și în consecință a respins apelul ca neîntemeiat.

Cărți noui

„Penumbre"

— SCHIȚE ȘI NUVELE DE PETRE TARȚIA —

Odată cu primele ploi reci de toamnă, vitrinile librăriilor se îmbogățesc cu volume noui, printre care „Penumbre", al d-lui Petre Tarția.

Cartea dovedește calități de bun scriitor, care va face cinste literaturii noastre.

Lăsând de o parte unele slăbiciuni, interente ori cărui debut, precum și unele erdelenisme, d. Tarția dovedește simț de observație, adâncă înțelegere a situațiilor și un puternic dar de descriere a moravurilor și tipurilor ce le zugrăvește. Dar ar trebui să-și purifice stilul, ca volumul să aibe o mai aleasă limbă literară.

In general „Penumbre" este o mare făgăduială.

Sfinţirea bisericii din com. Buturugeni-Ilfov

Eşirea din biserică după terminarea sfinţirii

Duminică dimineaţa s'a sfinţit noua biserică din comuna Buturugeni-Ilfov. La solemnitate au participat câteva mii de ţărani, prefectul judeţului I. Popescu-Zorica, d-na şi d. inginer Gh. Enescu, ctitorul bisericii, d-na şi d. avocat Ulvineanu, d-na şi d. Niculce, d-na şi d. judecător Hazaş, d-na şi d. Morariu, d-nii George Dumitrescu, avocat Victor Dumitrescu, prim pretor Dumitrescu, prof. Valeriu Măgureanu, d-na, d-ra şi d. Pictor Piskariov, d. G. Lungulescu, conferenţiarul Casei şcoalelor, Dorel Dumitrescu Vancea, M. Monescu, etc. etc.

UN NEAM DE CTITORI

Această biserică este a treia ridicată prin strădania vechei familii boereşti Enescu, familie de ctitori şi iubitori de cultură, în cuprinsul satului Buturugeni.

Coincidenţa face ca prima biserică să fi fost sfinţită exact cu o sută de ani în urmă, la 1833. După arderea ei în 1847, familia Enescu a ridicat şi sfinţit la 1863, deci cu 70 de ani în urmă a doua biserică, iar în timpul nostru d. inginer Gh. Enescu nu şi-a cruţat nici timpul, nici banii sau energia pentru a ridica acest sfânt locaş, înzestrat cu o pictură de-o rară frumuseţe şi inspiraţie artistică datorită talentatului pictor basarabean, P. A. Piskariov şi fiicei sale deasemeni un puternic talent. Rareori se poate întâlni un mai mare entuziasm pentru ridicarea unui lăcaş sfânt ca în comuna Buturugeni unde alături de d-na şi d. inginer Enescu şi de părintele Ion Angelescu, parohul comunei, toată populaţia a contribuit cu banul şi mai ales cu sufletul ei.

DONAŢII IMPRESIONANTE

Găsim astfel între donatori pe defunctul sătean Tudor Ilie, care şi-a dăruit aproape întreaga sa avere în sumă de 300.000 lei; pe răposatul sătean Ioniţă Matei cu 115.000 lei; pe săteanul Constantin Ilie cu 100.000 lei ; prefectura judeţului cu 300.000 lei ; epitropia bisericii cu 93.000, urmând cu însemnate donaţii, săteanul Preda Preda 11.400 lei, d. Gh. Constantinescu, 5000 lei; sătenii Marin Istrate, 4500 lei. Ilie Iancu Matei 2100 lei, Marin Mirea 1500 lei, etc., etc.

Pe lângă însemnate sume de bani d. ing. Enescu a depus o muncă asiduă încât biserica în loc să coste 2 milioane 700.000 lei la cât se ridica devizul arhitectului, a costat numai 850.000 lei. Daruri şi obiecte sacre au mai donat familiile avocat Ulvineanu, Miron Niculcea, Marin Moraru, Andreescu, Ştefan Frone şi d-nele Eliza Enescu, general Boerescu şi Maria Enescu, la ridicarea bisericii contribuind de fapt toţi locuitorii cu banii şi munca lor.

SFINŢIREA

Sfinţirea bisericii a fost oficiată de P. S.S. arhiereul Platon Ciossu, vicarul sfintei Patriarhii, secondat de părintele Popianu, protoereul jud. Ilfov, de preoţii I. Angelescu, D. Turcu, M. Urseanu, I. Niţescu-Stoeneşti şi diaconii Nicolae Gorcea, Melchisedec Tudose etc., răspunsurile fiind date cu multă artă de corul seminarului Nifon sub conducerea iscusită a elevului Popescu Theodor din cl. 8-a, cor misionar, de care ne vom ocupa cu alt prilej.

CUVANTARILE

După terminarea slujbei au rostit cuvântări : P. S. S. arhiereul PLATON CIOSSU, d. ing. GH. ENESCU, părintele ION ANGELESCU, parohul comunei; d. POPESCU-ZORICA, prefectul de Ilfov şi d. GH. LUNGULESCU, care, din partea ziarului nostru, după ce a relevat frumuseţea şi valoarea deosebită a picturei datorită d-lui pictor Piskariov şi fiicei sale, a cerut mulţimei să lucreze la întărirea credinţei strămoşeşti ca fiind dealungul vremurilor, puterea rezistenţei noastre.

MASA

După terminarea sfinţirei, s'au dat două mese. Una de părintele I. Angelescu, reprezentanţilor bisericii, iar alta ofertă de d-na şi d. ing. Gh. Enescu.

O însufleţită cuvântare a rostit pentru directorul şi ziarul nostru d. prof. VALERIU MAGUREANU, corul cântând mulţi ani trăiască. A răspuns mulţumind din partea d-lui Stelian Popescu, d. G. Lungulescu.

Tuturor oaspeţilor le-a mulţumit călduros d. ing. Enescu.

ALEGEREA DELA CO LEGIUL MEDICILOR DIN JUD. ILFOV

— O punere la punct pentru cele 70 secţiuni judeţene şi tot corpul medical din ţară —

„Universul", această mare tribună a opiniei publice, a subliniat în numărul său din 11 Noembrie că în vederea alegerilor dela colegiul medicilor nu s'au făcut cu *o lună înainte* publicaţiunile necesare şi *afişările* la locul secţiunii judeţene şi la prefectură, aşa cum cere art. 13 din regulamentul comitetului executiv al colegiilor medicilor din România.

Deasemenea a arătat şi lipsa de întocmire a *listelor complete* a tuturor medicilor cari practică efectiv, aşa cum pretinde art. 165 din legea sanitară în vigoare.

Biroul electoral al judeţului Ilfov a fost sesizat, *în ajunul alegerilor*, de comentariile inserate în ziare, de contestaţia sindicatului, precum şi de înştiinţarea ministerului sănătăţii,—care pe baza cererii sindicatului medicilor din Bucureşti, înregistrată sub numărul 143.247 din 10 Noembrie a. c. şi a referatului contenciosului nr. 16.451 din 11 Nov. a. c. — a adus la cunoştinţa colegiului medicilor că :

„Alegerile fiind vicioase, sunt anulabile. Urmează deci să fie amânate".

(ss) dr. *C. Deculescu.*

Pentru a scăpa de îndeplinirea cerinţelor legale, biroul electoral a găsit cea mai rapidă formulă declarând, pur şi simplu, aleasă lista depusă, pe baza art. 53 din legea electorală.

Subliniem aceasta, întrucât biroul electoral a afişat, la sediul Asociaţiei generale a medicilor, în dimineaţa zilei de 12 Noembrie a. c. următorul

AVIS

„Se aduce la cunoştinţa d-lor medici, membri ai colegiului Ilfov că, neprezentându-se de cât o singură listă de candidaţi pentru consiliul colegiului Ilfov pe anii 1933—1936, biroul electoral ,conform art. 53 din legea electorală a proclamat-o aleasă, fără a mai face votarea".

*

Greşit s'a prevalat, însă, biroul electoral de acest articol de oarece pentru aceste alegeri nu se cere a se depune două liste, *ci una singură*, aşa cum a prevăzut ministerul sănătăţii prin ordinul nr. 65.415 din 19 Noembrie 1930, cu privire la normele stabilite — în lipsa regulamentului care încă n'a fost alcătuit— pentru alegerea consiliului secţiunii judeţene Ilfov a colegiului medical.

In acest ordin la punctul 3 citim :

„Toate candidaturile se vor scrie pe o singură listă, după alfabet, iar votanţii vor şterge după listă pe candidaţii pe cari nu-i vor, lăsând cel mult cinci, cari se vor declara aleşi în ordinea numărului de voturi obţinute".

Fapt că s'a depus o singură listă, acum trei ani, rezultă şi din procesul verbal, încheiat de d. dr. V. Pascal, inspector general sanitar, care pe baza delegaţiei ministerului sănătăţii cu numărul 65.697 din 20 Noembrie 1930, a prezidat alegerile de atunci.

Mai departe. Regulamentul comitetului executiv al colegiilor medicilor ,aprobat de ministerul sănătăţii cu numărul 33.214 din 1 Octombrie 1931, deci cu un an mai târziu, a stipulat din nou în art. 17 următoarele :

„Alegerea este secretă şi se face prin buletine de vot, votând persoane după o singură listă, pe care colegiul medicilor înmânează celor cu drept de vot".

Admiţând chiar punctul de vedere al biroului electoral că s'a depus numai o singură listă de candidaţi—deşi în speţă nu era nevoie de 2 sau mai multe liste — totuş cerinţele art. 53 din legea electorală n'au fost îndeplinite, de oarece ultimul aliniat al acestui articol glăseşte astfel :

„Dacă nu s'a depus decât o singură listă de candidaţi, preşedintele biroului electoral constată aceasta prin proces-verbal după expirarea termenului de propunere a candidaţilor. El vesteşte prin prefectura judeţului şi prin judecătoriile respective că votarea nu va mai avea loc, iar în ziua fixată pentru alegere proclamă aleasă lista propusă".

Cu alte cuvinte, biroul electoral era obligat, să vestească dacă nu prefectura judeţului şi judecătoria respectivă, cel puţin în speţă, i se impunea să aducă la cunoştinţa consiliului general al medicilor că votarea nu va mai avea loc, aşa că toată lumea să ştie din vreme că alegerile nu se vor mai ţine şi că din oficiu se va proclama aleasă unica listă depusă.

Biroul electoral neîndeplinind această cerinţă expresă a legei electorale, urmează dela sine că alegerea astfel efectuată este nulă şi neavenită cu privire la alcătuirea consiliului secţiunii judeţene Ilfov.

*

Am insistat asupra procedurei sus arătate, de oarece prin ea se crează un precedent nenorocit şi pentru restul celorlalte 70 de secţiuni judeţene cari urmează să-şi aleagă, conform articolului 168 din legea sanitară, consiliul de 5 membri a fiecărei secţiuni în parte.

Se impune de urgenţă ca toate secţiunile judeţene să-şi facă alegerile pentru consiliul respectiv, pentru a da posibilitatea preşedinţilor de a se întruni în *consiliul general* spre a purcede la constituirea *comitetului executiv*, al cărui mandat a expirat, fiind ales tot pe termen de trei ani.

Accentuăm aceasta pentrucă preşedinţii tuturor consiliilor judeţene alcătuesc consiliul general, cu sediul în Bucureşti, care consiliu, în conformitate cu art. 169 din legea sanitară, îşi alege un preşedinte şi 4 membri ce constituie *comitetul executiv* al colegiilor medicilor.

*

Terminăm ,admirând persoanele proclamate alese pentru marele lor spirit de organizare şi vasta lor cultură medicală, dar protestăm în acelaş timp contra procedurei biroului electoral, care a nesocotit legile şi regulamentele ţării.

Printr'o alegere nereglementară se slăbeşte, în faţa corpului medical, autoritatea consiliului judeţean de Ilfov, care ca şi celelalte consilii a tuturor judeţelor din ţară, le incumbă datoria de a fi forul de judecată şi de supraveghere a corpului medical ca să respecte legile sanitare şi regulele deontologice.

Găsim că, aleşii din oficiu, ar trebui pentru demnitatea lor proprie şi pentru înaltele situaţiuni ce ocupă în erarhia universitară, să nu primească un astfel de mandat, care prin procedura nerespectării legilor şi regulamentelor în vigoare, face ca prestigiul lor de savanţi, să fie scăzut în ochii tuturor celor cari din punct de vedere ştiinţific i-au admirat întotdeauna.

Dr. M. ROTTMANN
Directorul „Presei Sanitare"

MAŞINI de SCRIS
„SMITH PREMIER"
ultimele modele fără sgomot.

Accounting
pentru contabilitate.

Atelier special de reparaţiuni pentru ori-ce sistem de maşini de scris şi calculat.

Reprezentant General
„JACQUES CAN"
Pasagiul Român 21
Telefon 310/
Bucureşti I

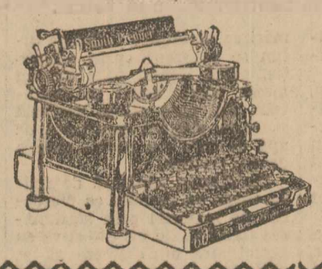

MAŞINI de CALCULAT
„MONROE"
manuale, electrice, complect automate şi fără sgomot.

TRADUCERI
autorizate din şi în limba engleză.
Technice, Comerciale,
Corespondenţă.
PANGLICI originale
toate dimensiunile şi culorile.

Caloriferul nu funcţionează toamna din motive de economie. Intraţi în casă şi vă surprinde răcoarea odăilor neîncălzite

RADIATORUL ELECTRIC

pus la priză tot aşa de simplu ca şi o lampă vă procură IMEDIAT ŞI ORI UNDE, căldura atât de necesară ca să puteţi lucra, citi.

Concursul pentru catedrele dela Academiile de arte frumoase

— Lucrările prezentate; rezultatul concursului —

Printr'un comunicat de ultima oră, care a surprins până la uimire, ministerul instrucţiunii anunţă „confirmarea" rezultatului „concursului" pentru ocuparea catedrelor de sculptură şi pictură, vacante la Academiile de arte frumoase din Bucureşti şi Iaşi.

Am arătat la timp, cum prezentarea lucrărilor în sălile de ateliere ale Academiei de arte frumoase din calea Griviţei — cu excepţia lucrărilor maestrului Verona, care a ocupat singur o sală, — s'a făcut prin desconsiderarea celui mai elementar respect artistic. Văzându-le înghesuite, — cum pot fi văzute încă de marele public, în fiecare zi dela 10 la 1 dimineaţa şi dela 4 la 6 după amiază, aceasta până Joi, — pe jos, pe scaune, prin colţuri, împreună cu diversele studii ale elevilor, vizitatorul acestui „Concurs pentru catedre la Academiile de artă" *nu poate fi de cât indignat şi desgustat, întrebându-se cui poate servi o astfel de ruşine, întrucât ţării şi învăţământului nu.*

Preţuim îndeajuns rostul indiscutabil al învăţământului artistic academic, pe care, până mai deunăzi, când erau afară, îl huleau mulţi, şi de aceea ne interesează cum se prezintă acei ce se cred îndeajuns de pregătiţi ca să dea generaţiilor de tineri nu numai simple iluzii ale artei, ci iniţieri preţioase în tainele înuabile ale meşteşugului plastic, taine ce străbat secolele şi la care revin pocăiţi toţi cei ce s'au crezut înzestraţi cu daruri de a revoluţiona adevărurile, prin schingiuirea formelor.

IN SALA DE JOS

In sala de jos din clădirea principală, sunt expuse lucrările d-lor Comănescu, Pan Ioanid, Bărgăoanu, Manea şi Şirato.

D. *Comănescu*, alături de câteva desemne pe care le-a păstrat probabil de pe când era în şcoala de belle arte şi de portrete uscate, s'a obosit să prezinte şi o ridicolă înşiruire de persoane, scăldate 'ntr'o lumină galbenă şi bolnăvicioasă şi în care nu poţi desprinde dacă-i denie sau nuntă. Toate aceste slabe şi prăfuite prezentări îl esciud, ca şi pe d. *Pan Ioanid*, care, deasemeni, şi-a descoperit studii din şcoală, corectate fără îndoială de profesori. D. *Manea* are oarecum lucrări recente şi muncite, însă este de un colorit care-i scoate şi pe dânsul din discuţie. D. Bărgăoanu, inexistent. Alături de dânşii, d. *Şirato* face bună figură, având eminente calităţi de culoare care merg până la rafinament, precum şi masivitate în compunerea grupului prezentat. Interioarele d-sale mai ales, aduc o cromatică preţioasă în descompunerea tonurilor, dar aceasta de multe ori distruge volumul şi dă prin repetarea aceleiaşi preocupări în fiecare tablou o supărătoare impresie de polichronie. In aşa cum se obişnueşte pretutindeni, — cât mai multe lucrări care să ofere un criteriu serios de apreciere a unei personalităţi artistice.

D. Verona are în această singură sală rezumatul întregii d-sale activităţi şi al unei vieţi închinate artei cu rodnice rezultate. Dela studiile de desemn şi culoare, pregătitoare unei compoziţii, până la compoziţiile definitive, d-sa ne arată pedagogic şi instructiv pentru oricine, tainele meşteşugului artei, aşa cum se făcea şi se va face întotdeauna, indiferent de prisma (clasicism, romantism, naturalism ori impresionism) de vedere a artistului. D-sa a fost pedagogul indirect al atâtor pictori şi o muncă dublată de talent şi intuiţie artistică inspiră respectul nostru.

Socotim compoziţia d-sale „Prometeu", ca o lucrare de evocatoare masivitate cu toată simplitatea de redare aproape în două nuanţe, dar atât de colorată. Dacă se poate găsi uneori prea crud verdele d-sale sau prea violente unele roşuri, noi nu ne putem abţine de a admira marile d-sale calităţi. Compoziţia cu grupul sorei de caritate este echilibrată fericit şi colorată cu măestrie. Autoportretul d-sale este unul din marile portrete ce posedăm.

O astfel de activitate, prezentată doar în rezumat de maestrul Verona, îi dau dreptul de a fi socotit ca unul din cei mai pregătiţi prin operă, ştiinţă şi experienţă pentru a îndruma o academie care, la noi, adăposteşte elevi cărora le trebue arătat totul, dela început până la compoziţie.

SALILE DIN CURTE

In sălile din curte se impun atenţiunii d-nii *Burada* care înfăţişează deasemeni preocupări de culoare, bogăţie de pastă de un material fin, cu înclinări vădite către decorativ.

D. *Isachie* prezintă meritoase lucrări, mai ales portretul femenin diafanizat printr'o interpretare care redă prin tonalităţi calde structura lăuntrică şi fondul intim al sentimentelor.

D. *Bordenache* desemnează corect, dar cu sclipiri metalice în carnaţie şi ştofe.

D. *Posterin Scheletti* ar fi putut prezenta, din reuşitele şi evocatoarele d-sale desemnuri cari i-au creiat o îndreptăţită simpatie. D. *Arjoca* slab, formând un dureros contrast cu lucrările colegilor expuse în aceeaşi sală.

G. Lungulescu

xxx

D-nii abonaţi din provincie, pentru reînoirea de abonamente, vă rugăm să binevoiţi a lipi pe cuponul mandatului poştal eticheta cu care primiaţi ziarul, procedând la fel şi atunci când veţi avea de făcut reclamaţie sau schimbare de domiciliu.

Şedinţa consiliului corpului arhitecţilor

Sâmbătă 11 Noembrie a. c., la ora 11½ dim., a fost şedinţa lunară a consiliului corpului arhitecţilor, sub preşedinţia d-lui arhitect St. Ciortan, decanul corpului. S'au luat în considerare cererile de înscriere în corp a arhitecţilor diplomaţi : Gabrielescu Adrian, Iliescu Ştefan, Lungu Gabriel, Locar Marcel, Pinter Ştefan, Rosenbaum F., Racz Emil, Tăbârcă I. Vişan D., Zachary A., şi a dat aviz conform de înscriere în „tabloul arhitecţilor diplomaţi".

Deasemenea s'au cercetat actele profesioniştilor fără titluri academice : Balaban Gr., Baucher Al., Bedeus I., Boboc St., Bogrea M., Botescu G., Ciortea V., Doppelreiter I., Grumăzescu G., Ionescu Virgil, Magrini I., Mertz N., Loghin V., Popovici Mircea, Răducănescu I., Scărlătescu L. şi Trandabur D. şi găsindu-se că îndeplinesc condiţiunile indicate de dispoziţiunile tranzitorii, ale legii, consiliul a avizat să fie înscrişi în „tabloul arhitecţilor recunoscuţi".

Consiliul a respins cererile de înscrierea în tablou ale d-lor arhitecţi Gomikian şi Paladian, supuşi armeni, nefiind cetăţeni români şi deci neavând dreptul a profesa arhitectura în ţara noastră.

Consiliul a hotărît a se da lămuriri primăriilor şi prefecturilor, că serviciile tehnice de ingineri şi conductori nu pot elabora proiecte de arhitectură, ele urmând să fie făcute şi semnate numai de arhitecţii înscrişi în corp ; profesioniştii liberi ori angajaţi de judeţe şi comune în serviciile lor ; serviciile tehnice pot însă veghea la executarea construcţiilor după detaliile date de arhitecţi.

Consiliul a mai luat următoarele deciziuni :

Să se intervină la autorităţile publice ca să nu mai înscrie tantiemele arhitecţilor în devizele lucrărilor, ca să fie achitate prin întreprinderi, ci ele să se plătească direct de Instituţiune, spre a păstra astfel întreagă demnitatea şi autoritatea arhitectului diriginte.

Să se comunice publicului că este în interesul său a angaja deosebit pe arhitect pentru facerea proectului de arhitectură şi deosebit pe constructorul clădirii.

Se va comunica arhitecţilor să nu primească a face proecte antreprenorilor, cari se angajează către proprietari şi cu proiectele de arhitectură. Arhitecţii să primească însărcinări directe dela proprietari, întrucât rolul lor este de a fi arbitri între proprietar şi antreprenor.

Să se comunice arhitecţilor să nu semneze proiecte făcute de cei ce n'au drepturi a profesa.

Consiliul a hotărît să se studieze un tabel de onorarii fixându-se plata drepturilor arhitecţilor.

Acest tabel se va supune aprobării adunării generale a membrilor corpului arhitecţilor, care va fi la 15 Decembrie, pentru fixarea definitivă, cu obligaţia arhitecţilor de a se conforma.

Şedinţa a luat sfârşit la ora 13.

Citiţi
Ziarul ştiinţelor şi al călătoriilor

Viţe altoite, calitate superioară găsiţi la
Renumitele Pepiniere „AMBROSI" din Mediaş
Specialitatea sezonului 1933|34: Viţe altoite de doi ani, pe portaltoiul Berl. Kober 5BB
pentru lipsuri Cereţi catalogul gratuit 2856

Sânii tari
obţin DOAMNELE la orice vârstă
cu crema şi loţiunea „FORMER" No. 1. Ambele lei 190. SANII PREA DEZVOLTAŢI, micşorează „FORMER" No. 2. Lei 160. SANII PREA MICI, dezvoltă „FORMER" No. 3. Lei 140.
NOU! PERSOANELE GRASE SLABESC sigur cu „SVELTA" emulsiune parafinată. Rezultat RAPID. Nevătămător. Lei 120.
DEPOZIT : „OPAC" str. Doamnei 7 (Galeriile Blanduziei, ETAJ) Bucureşti. 5

Ochelari după prescripţii medicale la
Optica „ARGUS"
cea mai mare întreprindere de optică din ţară, unde veţi fi serviţi de specialişti
4 CALEA VICTORIEI 4
Sucursale:
Galaţi, Ploeşti, Iaşi

Fenomenala Indiană
Ella HINZARAH
Prezicătoarea minune

din Calcutta, care prezice uimitor destinul oricărei persoane. Spune totul şi pe nume sigur. Amor, căsătorie, afaceri, judecăţi, boli, descoperiri, comori, şi ori-ce. Reuşirea dorinţelor. Consultaţii zilnice de la 10 dimineaţa până la 8 seara. Str. Buzeşti No. 30, în curte pe stânga, Bucureşti. — Este în interesul D-voastră, să consultaţi imediat să vedeţi totul. Atenţiune !!!
Ella Hinzarah face adevărate minuni cu prezicerile ei nemaipomenite. Vestita Prezicătoare oferă 1000 Lire st. recompensă acelei persoane care va contesta veritabilele sale fenomene de magie.
3/ Direcţiunea

Dr. D. JACOBY
Specializat la Viena pentru bolile
Venerice, Sifilis şi Piele
Tratamentul Blenoragiei acute şi cronice la bărbaţi şi femei. Diatermie. Consult. 8—10 a. m. 2—8 p. m. Bulev. Domniţei 21. Telefon 3.07.39.

Corsete fără balene
Modele noi
pentru toalete de seară
RENÉE Str. Oituz 27, telef. 41174

Cassa autonomă a Monopolurilor Regatului României

Fabricaţia tutunului

— Progrese în technica umezirii tutunului —

Aroma tutunului este mult influenţată de gradul lui de umiditate. Această strânsă legătură dintre aroma tutunului şi umiditatea lui, se explică prin aceea că aroma este datorită unor compuşi chimici ce se găsesc în materiile răşinoase pe cari le conţine tutunul şi aceste materii se pot uşor volatiza în anumite condiţiuni de umiditate şi temperatură.

De aici, marea importanţă pe care o are în industria tutunului, menţinerea unei temperaturi şi a unei umidităţi anumite.

Intr'o manufactură de tutun, tutunul brut este adus la fabricaţie în baluri cari după fermentare şi după ce au stat un timp în depozitele de tutunuri brute, conţin foi uscate şi pentru aceasta sunt foarte uşor sfărâmicioase.

Manipulată în această stare, foaia de tutun se rupe uşor, chiar înainte de a fi introdusă în maşina de tălat, adică atunci când se face amestecul de foi din varietăţi deosebite cari compun armanul sau procedura unei calităţi. Dacă foaia de tutun se sfărâmă în timpul acestor prime operaţii de amestecare a foilor din diferite varietăţi, atunci la tăierea în maşinile de tăiat se obţin fire scurte sau un tutun cu mult praf, iar ţigareta lucrată cu astfel de tutun va fi de o confecţie nesatisfăcătoare şi anume sau va fi prea afânată, în care caz tutunul se scurge foarte uşor, sau va fi din contră prea tare şi atunci se fumează cu greutate. La aceasta trebue adăogat gustul amărui pe care-l dă praful de tutun la fumat.

Pentru a înlătura acest mare desavantaj, primul tratament la care este supus tutunul în foi imediat ce a intrat în fabricaţie ,este acel de a se reda foilor de tutun elasticitatea, mărindu-le umiditatea.

Altă dată această umezire se făcea stropindu-se cu apă. Cum însă prin acest procedeu, foile de tutun nu se umezeau uniform, el a fost părăsit şi astăzi mărirea umidităţii foaiei de tutun se realizează prin absorbţie, adică lăsând foile într'un mediu foarte bogat în umiditate, din care celula vegetală absoarbe singură cantitatea de apă de care are nevoie spre a deveni elastică.

Umiditatea căpătată de foile de tutun va permite ca pierderile de material prin sfărâmarea foilor să fie evitate şi va da posibilitate după tăiere să se obţie fire de tutun lungi şi fără praf.

S'a observat de multă vreme că spre a fi bine lucrat, tutunul trebue să aibă în fiecare etapă a fabricaţiei, un grad anumit de umiditate. Umiditatea cu care tutunul a ieşit dela maşinile de tăiat, fiind mult prea mare faţă de aceea necesară operaţiunei de confecţionarea ţigaretei, care succede celelalte, tutunul tăiat este lăsat câtva timp în lăzi spre a-şi reduce umiditatea la gradul la care este necesar.

Fabricaţia tutunului, după procedeul cel mai modern şi mai răspândit astăzi în tehnica tabaconistă, procedeu care este aplicat şi în manufacturile de tutun ale Casei Autonome a Monopolurilor Regatului României, este o fabricaţiune discontinuă, adică având perioade de aşteptare între etapele fabricaţiei.

O dificultate mare ce se întâmpină în fabricaţie, este aceea că tutunul fiind foarte higroscopic, orice precipitaţie atmosferică produce variaţie în gradul de umiditate al tutunului, făcându-l deseori impropriu de fabricării.

Pentru a înlătura această mare dificultate, care stânjeneşte fabricaţia, tehnica tabaconistă a recurs la avantajele instalaţiilor de condiţionat aerul, cu ajutorul cărora mediul atmosferic din ateliere se poate menţine constant la un anumit grad de umiditate şi temperatură.

O instalaţie de condiţionat aerul se compune din două părţi: aparatul de condiţionarea aerului propriu zis (curăţire de praf, încălzire sau răcire, umezire sau uscare) şi conductele de distrubire sau evacuare din ateliere.

Principiul de funcţionare e următorul: aerul proaspăt e absorbit direct din atmosferă de un ventilator, e spălat şi umezit cu apa injectată prin pulverizatoare, e încălzit de un calorifer la temperatura necesară şi apoi e trimis direct în ateliere prin conducte astfel distribuite încât asigură o circulaţie a aerului proaspăt în toate colţurile atelierelor, după care este evacuat.

Această primenire permite menţinerea continuu în ateliere a unei atmosfere de egală stare higrometrică şi temperatură, ceeace la rândul său permite tutunului a nu fi influenţat de precipitaţiile atmosferice.

Cassa Autonomă a Monopolurilor, care şi-a propus încă dela înfiinţarea ei, să introducă în manufacturile noastre sistemele de fabricaţie cele mai perfecţionate, cu tot costul lor ridicat, nu a neglijat instalaţiile de condiţionat aerul. Asemenea instalaţii sunt astăzi pe cale de montare la Manufactura de tutun Belvedere şi la Depozitul de fermentare din Chişinău. Treptat ele se vor introduce şi în celelalte stabilimente, în măsura în care mijloacele financiare o vor permite. Graţie acestor instalaţii, fabricatele pot ieşi din manufactură cu o umiditate optimă.

*

Din cele arătate mai sus se poate vedea şi marea importanţă pe care o are ambalajul asupra fabricatelor din tutun. Un ambalaj ordinar, incapabil de o bună izolare, va permite tutunului din interior să-şi piardă gradul de umiditate cu care a ieşit din fabricaţie. Aşa se explică pentruce fabricatele superioare şi mijlocii din tutun sunt prezentate întotdeauna în ambalaje bune protectoare.

Tot din cele arătate mai sus se mai poate trage încă o concluzie şi un sfat, anume acela că fabricatele din tutun nu trebuesc păstrate timp prea îndelungat.

Sunt mulţi fumători cari cred că tutunul e ca şi vinul: cu cât e mai vechiu, cu atât e mai bun. Eroare. Fabricatele din tutun sunt bune atunci când se consumă proaspete. Lăsate în depozit timp mai îndelungat, chiar atunci când sunt protejate de un ambalaj protector, ele îşi pierd umiditatea şi astfel aroma e sensibil influenţată.

Cassa Autonomă a Monopolurilor, care urmăreşte a pune la îndemâna consumatorilor fabricate cât mai bune, a introdus în uz sistemul de a alimenta piaţa numai cu fabricate proaspete şi bine apărate contra pierderii umidităţii, iar manufacturile de tutun, cari altă dată păstrau ca rezerve depozite importante de fabricate, astăzi sunt obligate a-şi pregăti programele de fabricaţie în sincronism cu consumaţia reală a unei săptămâni. 11

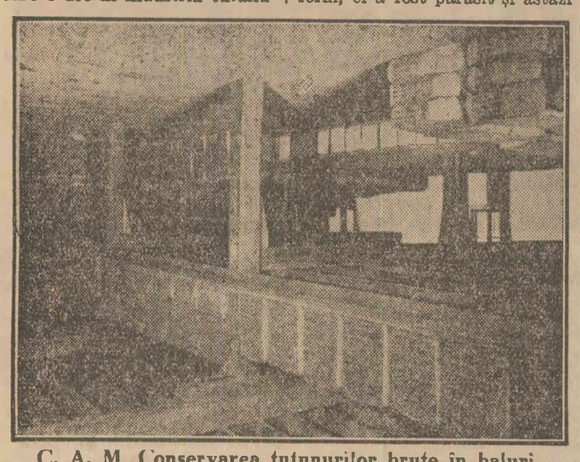

C. A. M. Conservarea tutunurilor brute în baluri.

C. A. M. Atelier de impachetat ţigaretele cu maşina.

C. A. M. Atelier pentru împachetat tutunul cu maşinile „Rose—Brothers".

Recursul lui Seletzki

Ziua II-a

Şedinţa se deschide la ora 8 jum. dim., sub preşedinţia d-lui g-ral Miciora. Se continuă cu desvoltarea motivelor de recurs.

ŞEDINŢELE SECRETE NEMOTIVATE, ANULEAZA SENTINŢA

D. RADU ROSETTI susţine, că s'a violat art. 108 din codul justiţiei militare, din împrejurarea că consiliul de războiu a ordonat şedinţă secretă pentru ascultarea martorului general Mărdărescu, când ea trebue să fie publică.

Art. 108 e categoric: şedinţele sunt publice, sub pedeapsă de nulitate. Nu există decât o excepţie: când sunt ameninţate bunele moravuri sau ordinea publică. Convenim şi când este în joc siguranţa statului.

In speţă s'au pus d-lui general Mărdărescu întrebări cam de speţa aceasta: dacă, după isbucnirea comunismului, eram serioşi ameninţaţi de ruşi la frontiera Basarabiei, dacă generalul Foch ne-a indemnat să ne înarmăm.

Toate aceste chestiuni, ca să se vadă că aveam într'adevăr nevoe de tunuri, şi că nu s'a făcut comanda la Skoda numai ca să fie prilej de mită, după cum s'a susţinut în Cameră.

Intru cât aceste întrebări cari priveau trecutul, ameninţau siguranţa actuală a statului ?

Desigur că nu se putea motiva o şedinţă secretă. şi atunci Consiliul n'a mai trecut în considerentele sentinţei tot ce s'a petrecut în instanţă, ci s'a mărginit să spună că s'au pus întrebări referitoare la apărarea naţională, fără să le indice însă, pentru ca Consiliul de revizie să controleze dacă aprecierea judecătorilor a fost justă sau nu. Deci, pe lângă violarea art. 108, şi nemotivare.

Nulitatea verditului din împrejurarea că aceeaşi judecători cari au opinat că Seletzki trebuee achitat, deci că nu trebue să ia nici o pedeapsă, au luat pe urmă parte din nou la vot, cu ocazia punerii chestiunii circumstanţelor atenuante, votând pentru o pedeapsă mai mică.

Dacă procedura ar fi ca la juraţi, şi s'ar spune comisiunea cu majoritate de voturi e de părere să se condamne un acuzat, să fie achitat să i se dea circumstanţe uşurătoare, s'ar putea zice că votul e valabil, dar aşa, cu indicarea numărului, el constitue o contradicţie.

INEXISTENŢA FAPTELOR

D. col. HOMORICEANU desvoltă motivul de inexistenţă a faptelor puse în sarcina lui Seletzki. După legile penale orice fapt culpabil trebue să intrunească anumite elemente.

Actele incriminate nu s'au găsit în biroul lui Seletki, ci în acela unde lucrau inginerii reprezentanţei.

Seletzki n'avea calitatea să cunoască conţinutul acelor acte Nu-mi exprim nicio părere personală, dar e suficient să invoc ordonanţa definitivă a magistratului instructor, care conchide la scoaterea lui Seletzki de sub urmărire. In sprijinul tezei noastre vin apoi depoziţiile d-lor generali: Condeescu, Cihoschi, Mărdărescu, Munteanu, ş. a.

D. general Samsonovici a declarat în calitate de ministru al armatei, că n'a dispărut dela minister nici un act de valoare.

In ordonanţa definitivă se spune că actele găsite la Seletzki n'au nimic comun cu actele militare secrete prevăzute în art. 1 şi 8 din legea spionajului.

CE ESTE SECRET MILITAR ?

D. general DABIJA după ce face o scurtă expunere asupra carierii sale militare, desvoltă motivul de casare privitor la secretele militare.

Apărătorul arată că se face prea mare caz de secrete, cunoscute de toată lumea. Citează un caz: voind să scoată o lucrare asupra războiului nostru, a cerut marelui stat-major o serie de date. I-au fost refuzate, pe motiv că ar constitui un secret. S'a dus la Berlin, a intervenit pe lângă fostul său profesor, Falkenhein şi a obţinut toate datele de care avea nevoe, privind războiul nostru.

Străinii cunosc toate stabilimentele noastre militare.

Actele sunt secrete prin natura lor sau prin voinţa părţilor. Actele găsit la Seletzki nu puteau fi secrete pentru el, după cum reese din depoziţiile d-lor generali Mărdărăscu, Condeescu şi ceilalţi.

D-sa examinează, rând pe rând, cele 6 acte, conchizând că ele n'au decât caracter comercial.

D. av. FOCŞANEANU îşi exprimă increderea că Inalta curte de justiţie militară va aprecia şi judeca conform şi legilor şi echităţii.

Când o hotărire a instanţei de fond nu cuprinde temeiurile pe care se bazează, este casabilă. Pedeapsa trebue aplicată la faptele ce se impută inculpatului.

Examinând sentinţa în raport cu ordonanţa definitivă, care conchide la nevinovăţia lui Seletzki afirmă că în sarcina recurentului s'au pus fapte care nu există. Seletzki avea autorizaţia de a cunoaşte unele secrete ale armamentului nostru. fiind reprezentantul uzinelor Skoda. I se interzice lui Seletzki deţinere de acte, dar chiar consiliul îi cere lămuriri privitoare la apărarea noastră naţională. Consiliul nu-l pedepseşte pentru acest fapt grav, dar îl sancţionează pentru o infracţiune care e în directă legătură cu indeletnicirea lui de reprezentant al uzinelor Skoda.

Iată deci cum se verifică afirmaţia din ordonanţa definitivă, în care se arată că ceeace constituia secrete pentru unii, pentru Seletzki era o necesitate.

Faptul procurării de acte nu poate fi pus în sarcina lui Seletzki, deoarece el n'a intreprins nici o acţiune în acest scop.

Deci faptul de procurare este inexistent.

Să vedem acum dacă există al doilea element constitutiv al delictului dela art. 8 : „buna ştiinţă".

D. Dongoroz arată, că este necesar ca cel care procură un act să ştie că actul pe care-l obţinee este secret şi că nu are dreptul de a-l deţinee şi de a-l cunoaşte cuprinsul.

Admiţând că ar exista faptul procurării, dar există elementul bunei ştiinţe? Instanţa de fond n'a putut arăta nicăeri acest lucru. Instanţa de fond arată că nu avea calitatea de a lua cunoştinţă de cuprinsul acelor, dar arată că el era conştient de lipsa acestei calităţi pentru a demonstra existenţa bunei ştiinţe?

Citează apoi o serie de jurisprudenţe şi prin analogie deduce că elementul bunei ştiinţe nu intră în constituirea delictului pentru care a fost condamnat Seletzki.

In concluzie, din partea lui Seletzki neexistând nici o acţiune pentru procurarea actelor, nici elementul bunei ştiinţe, nu există nici culpa. E posibil ca vina pentru actele găsite la reprezentanţa Skodei — iar nu în birourile personale ale lui Seletzki — să se atribue cuiva. Acela ar fi singurul culpabil, iar nu Seletzki, deoarece, conform unei jurisprudenţe stabilită chiar de consiliul de revizie, o culpă penală sancţionează direct şi personal pe făptuitor.

ALTE MOTIVE DE CASARE

D. av. SAVESCU arată că s'a violat art. 95 şi 96 din C. J. M. prin aceea că instrucţia s'a făcut de mai mulţi judecători de instrucţie, în acelaş timp. In ziua de 24 Martie s'au luat declaraţii unor martori şi de către d. maior Hagi Stoica şi de d. lt.-col. Pruteanu. In orice afacere penală, nu poate instrui în acelaş timp decât un singur raportor s'au magistrat instructor. Declaraţia martorului ascultat cu călcarea legii, n'a fost reinoită în faţa completului de judecată, pentrucă martorul n'a mai fost citat în instanţă. Totuşi de cuprinsul acestei declaraţii s'a ţinut seamă la condamnarea lui Seletzky.

Un alt motiv de casare constă în violarea art. 18 din C. J. M. şi violarea dreptului de apărarea a cerut reintregirea dosarelor cu piesele care fuseseră sustrase din motive pe care nu le cunoaştem. Ne-am adresat primului comisar regal printr'o petiţie, în care ceream reintregirea dosarului. Petiţia a fost rezolvată de d. gen. Uică, comandantul C. 2 A., deşi nu d-sale îi era adresată. Prin rezoluţie, d-sa ne trimite la ministerul de războiu, de acolo am fost trimişi la preşedintele consiliului, iar consiliul hotărăşte atunci să se facă toate diligenţele necesare pentruca ele să fie aduse în istanţă ; dacă nu se vor putea aduce, consiliul urma să avizeze odată cu hotărirea asupra incidentului în legătură cu martorii cari nu se vor putea prezenta în instanţă şi asupra utilităţii lor. Fapt cert e că nu s'a făcut nicio diligenţă pentru aducerea acestor acte.

La sfârşitul procesului, consiliul apreciază că aducerea actelor cerute nu este utilă şi respinge incidentul, fără nici o motivare. Ridicarea pieselor de la dosar este evidentă, deoarece n'a fost constatată nici de comandantul C. 2 A., nici de primul comisar regal. Cum putea aprecia consiliul inutilitatea actelor, dacă nu cunoştea conţinutul lor ?

Citeşte diferite hotăriri de casare, date de instanţele de judecată militară, pe baza art. 118 din C. J. M. pentru motive identice cu cele depuse în speţă.

VIOLAREA ART. 134 ŞI 170 C. J. M.

Hotărirea de condamnare nu cuprinde textele de lege pentru care a fost condamnat Seletzky. Ori art. 134 şi 170 prevăd acest lucru sub pedeapsa de nulitate. In acest sens sunt chiar deciziile recente ale consiliului de revizie. Şi pentru aceste motive sentinţa este anulabilă. In sentinţă trebue să se arăte şi textele care califică faptul şi împrejurările în care el s'a comis. In sentinţa de faţă, aceste elemente lipsesc. Pentru aceasta sentinţa trebuie casată.

D. Săvescu desvoltă apoi motivele de casare privitoare la delictul ruperii de sigilii susţinând că acesta a fost săvârşit din imprudenţă.

D. col. HOMORICEANU desvoltă motivele 2, 4 şi 14, privitoare la formularea întrebărilor de culpabilitate şi violarea art. 125 C. J. M. şi art. 8 din legea spionajului. Intrebările de culpabilitate sunt viciate.

Şedinţa se ridică la ora 12 jum.

*

Şedinţa viitoare, azi la ora 1 d .a.

—xox—

Senatorul Zipştein

condamnat la două luni inchisoare pentru ultragiu

Tighina, 13 Noembrie

Ziarul nostru a relatat la timp faptele săvârşite de d. Zipştein care a ultragiat în exerciţiul funcţiunii pe revizorul de pescărie, Dâmboviceanu şi pe un gardian public, pe când acesta confiscau nişte peşte în piaţa oraşului.

Zilele trecute, judecându-se procesul în faţa judecătoriei mixte, senatorul Zipştein a fost condamnat la două luni inchisoare şi 2000 lei amendă în folosul statului.

—xxxxx—

Ultima cursă a vapoarelor

intre Galaţi şi T.-Severin

Ultima cursă de pasageri pe Dunăre, între Galaţi şi T. Severin, va pleca din cele două porturi la 25 crt.

In consecinţă, dela 25 crt. nu se vor mai emite bilete în trafic combinat C. F. R.-N. F. R. pentru porturile cuprinse între Galaţi şi T. Severin.

Pe liniile Brăila-Măcin, Brăila-Vâlcov-Sulina, Călăraşi-Silistra, Oltenita-Turtucaia, Giurgiu-Rusgiuk şi T. Severin-Baziaş, curselе vapoarelor N. F. R. vor continua cât timpul se va menţine favorabil.

Pentru aceste puncte, deci, până la noui dispoziţii se pot emite bilete şi recipise de bagaje în trafic combinat.

Transporturile de mărfuri pe linia Vârşeţ-Baziaş

Direcţia generală c. f. r. a fost anunţată de căile ferate iugoslave, că pe linia Vrsac (Vârşeţ)—Baziaş, nu circulă trenuri de marfă, din care cauză vagoanele cu mărfuri, adresate acestor staţii sunt expediate numai cu trenurile de persoane, în circulaţie.

Intrucât, pe baza unui acord dintre c. f. r. şi c. f. iugoslave, la trenurile de călători nu pot fi ataşate vagoane de marfă, la cari timpul de revizie periodică întrece 18 luni — şi pentru a se preveni transbordarea vagoanelor c. f. r. încărcate şi destinate liniei Vrsac—Baziaş, regia c. f. r. anunţă că transporturile cu destinaţia de mai sus să se încarce numai în vagoane, al căror timp de revizie periodică nu a depăşit 18 luni.

Cum s'au săvârşit crimele in jud. Covurlui

— De ce au omorât gardienii câmpeni din Piscu pe un flăcău. — Un ţigan asasinat cu ciomegele. — Confirmarea mandatelor de arestarea criminalilor —

Galaţi, 13 Noembrie

Judecătorul de instrucţie al cab. II a cercetat fioroasa crimă săvârşită de cei doi gardieni câmpeni din com. Piscu (Covurlui), cari au omorît cu cuţitele pe flăcăul Drăgan N. Şerban, care intervenise pentru eliberarea unor oi reţinute pentru neplata unei datorii. S'a stabilit că tatăl victimei — bătrânul Neculai B. Şerban, impreună cu Şerban Anghel, s'a dus cu oile pe deal, când şi-au făcut apariţia gardienii câmpeni Dumitrache Bădărău şi Avram Stan zis Petrică. La punctul Ursoaia a intervenit o discuţie între săteni şi gardieni, pe tema neachitării a 100 lei pentru nişte vite duse în obor. Discuţia s'a transformat în ceartă şi gardienii au luat oile săteanului.

Neculai Şerban s'a întors acasă şi, istorisind fiului său Drăgan toată păţania, au plecat impreună în urmărirea gardienilor. Când s'au intâlnit, a fost o ceartă violentă şi gardienii au tăbărit cu cuţitele asupra flăcăului, omorindu-l.

Gardianul câmpean Avram Stan, zis Petrică, în etate de 30 ani, e un vechiu client al justiţiei. A fost condamnat la 2 ani inchisoare pentru furt prin efracţie, iar Dumitrache Bădărău, în etate de 25 ani, a declarat magistratului instructor că n'ar fi luat parte la crimă. Actele incheiate de şeful postului de jandarmi din Slobozia Conache arată precis că şi acesta a participat la crimă.

Mandatele de arestarea celor doi criminali, lansate de d. jude-preşedinte Virgil Roiu, au fost confirmate de tribunalul corecţional.

ASASINAREA UNUI ŢIGAN

Judecătorul de instrucţie al cab. I instrucţie a cercetat crima din com. Fântânele (Covurlui), unde a fost omorît ţiganul flerar Ilie Budescu, în etate de 60 ani, de plugarul Neculai Ambrozie.

Din instrucţia făcută reiese că fiul lui Budescu, anume Gheorghe, în etate de 22 ani, impreună cu cumnatul său Costică Stângă, a incălecat spre a se duce în com. Frumuşiţa, unde aveau o întâlnire cu o fată cu care Gheorghe Budescu urma să se căsătorească. La marginea satului Fântânele, au fost întâmpinaţi de N. Ambrozie, care i-a somat să descalice şi să le arate ce au intr'un sac.

Tinerii au refuzat şi de aci a pornit bătae. Tinerii s'au intors acasă urmăriţi de Ambrozie şi, când au ajuns în faţa locuinţei, au strigat după ajutor. A eşit din casă sora lui Gheorghe Budescu, care a fost lovită cu ciomagul de Ambrozie şi, când a intervenit şi bătrânul tată, a fost bătut cu ciomagul până când şi-a dat sufletul.

Criminalul Ambrozie susţine că cei doi tineri s'au dus să fure porumb şi au refuzat să meargă la postul de jandarmi.

D. jude-instructor Aurel Ionescu a lansat mandat de arestare, care a fost confirmat de tribunal.

UCIDEREA PRIMARULUI DIN TULUCEŞTI

Cititorii îşi reamintesc din ziarul nostru că, în ziua de 14 Oct. Dumitru Mănăilă era în comuna Tulucesti impreună cu Ion Frosa şi cu mai mulţi tineri din Şiviţa şi, la un moment dat, Dumitru Mănăilă a rupt o scândură din gard voind să-l lovească pe Frosa. Acesta i-a luat scândura din mână, a dat o lovitură lui Mănăilă, care a plecat infuriat acasă unde a găsit pe fratele său Tănase Mănăilă, spunându-i că a fost bătut. Amândoi au pornit în căutarea lui Frosa şi pe şoseaua naţională s'au intâlnit cu al treilea frate, Vasile Mănăilă, şi, inarmaţi cu ciomege, au plecat în căutarea lui Frosa. Au fost însă luaţi la bătae de mulţime.

— Ghiţă Giurgea — a căutat Primarul comunei Tulucesti să linişteasca lucrurile şi a făcut oarecari observaţii fraţilor Mănăilă. Drept răspuns, Dumitru Mănăilă s'a repezit asupra primarului dându-i o puternică lovitură de ciomag în spate şi, când a căzut la pământ, i-a mai dat câteva lovituri la cap şi piept şi apoi a dispărut. Victima, internată în spitalul din Galaţi, a incetat din viaţă.

Din instrucţia urmată a rezultat cele de mai sus. Prin ordonanţa definitivă a judecătorului de instrucţie au fost trimişi în judecată Dumitru Mănăilă pentru uciderea primarului Ghiţă Giurgea, Ion Frosa pentru lovirea lui Mănăilă, iar Vasile Mănăilă a fost scos din cauză, nedovedindu-se contra sa nici un fapt penal.

Procesul va veni spre judecare în sesiunea din Ianuarie a Curţii cu juri din Covurlui.

3 VICTIME PENTRU... CAŢIVA STRUGURI

Constantin Butunoiu, Andone Tacu, Costică Munteanu şi Vasile Costin au plecat la bostănăria lui Dumitru Tacu, să mănânce pepeni. Negăsind pe Tacu, au plecat spre viile lor. In drum, au trecut prin via lui Bogatu, de unde s'a tras un foc de armă. Glontele a lovit pe Constantin Butunoiu. Alt foc de armă a lovit pe Andone Tacu şi pe Costică Munteanu. Miltiade Bogatu susţine că tinerii ar fi tras un foc de armă, dar nu se dovedeşte nimic.

Andone Tacu fiind internat în spitalul din Tg. Bujor, a incetat din viaţă. Iar ceilalţi doi au fost numai răniţi.

Pentru aceste fapte, judecătorul de instrucţie a semnat ordonanţa definitivă prin care Miltiade Bogatu e trimis inaintea juraţilor pentru crimă şi totdeodată pentru contravenţie la legea portului armelor.

xxxxxx

Un dezertor

care face pe mutul

Constanţa, 13 Noembrie

In ultimul timp îşi plimba pe străzile oraşului corpul îmbrăcat în zdrenţe un cerşetor mut. Trecătorii se obicinuiseră cu acest „mut", care scotea strigăte incoherente, stârnind înduioşare şi compătimire. Povestea nenorocirii lui o citeai în semnele disperate ce făcea, când simulând un atac la baionetă, când un bubuit de tun sau secerare de mitraliere şi în poziţie militărească saluta respectuos pe cei cari îi puneau obolul în mână, mulţumind prin inchinăciune Celui de sus.

Toţi — până chiar şi poliţia socială a oraşului — trăiau cu iluzia că pe omul acesta l-a zmintit războiul.

MUTUL... VORBEŞTE

Duminică seara mutul în chestie a nimerit în curtea caselor d-lui colonel Ionescu C., comandantul cercului de recrutare din str. Costache Negri, fie cu scopul de a cerşi, de a dormi peste noapte sau... de a fura. Descoperit proprietarul l-a predat unui agent care l-a dus la poliţie. Agenţii de serviciu Stoica şi Cristea, bănuind că nu e mut, au recurs la un truc şi l-au făcut să vorbească. El a declarat că se numeşte Alexandru Croitoru, originar din com. Gogoşari (Ilfov) şi că este dezertor din arsenalul armatei, batalionul 4.

Cu actele dresate a fost trimis comenduirii pieţii spre a fi inaintat corpului de origină.

—xox—

Intrunirea muncitorilor

din portul Constanţa

EI PROTESTEAZA CONTRA INTRODUCERII UNOR ELEVATOARE IN PORT

Constanţa, 13 Noembrie

La sediul sindicatului Unirea al muncitorilor din port s'a ţinut astăseară o intrunire a muncitorilor, cari au protestat impotriva introducerii în port a două elevatoare. Unul din aceste elevatoare e pe punctul de a fi instalat, fiind adus aci dela Galaţi cu remorcherul Ovidiu.

Protestul muncitorilor e justificat de faptul că prin introducerea acestor elevatoare încărcările şi descărcările din vapoare cari până acum se efectuau cu muncitori manuali, se vor face cu elevatoarele, răpindu-le muncitorilor un insemnat aport de muncă ce-l prestau în portul Constanţa.

Preţul abonamentului la ziarul UNIVERSUL este:
Lei 750 pe un an
„ 380 pe 6 luni
„ 200 pe 3 luni
„ 80 pe 1 lună
Abonamente se fac la 1 şi 16 ale fiecărei luni

Grânele româneşti selecţionate

au găsit debuşeu pe piaţa Greciei

— Primul export efectuat în această ţară —

Brăila, 14 Noemb.

Centrala cooperativelor de import, care este organul de execuţie a comisariatului guvernului, a reuşit să exporte în Grecia o cantitate de circa 1500 tone grâu românesc, pentru morile de acolo.

Această marfă selecţionată din mai multe regiuni, a dat un tip comun superior, cu scopul ca să concureăm grânele din America, ce ne fac o sdrobitoare concurenţă pe piaţa Greciei.

Se ştie că grâul românesc e superior celui american, din cauză că posedă mai mult gluten, ceeace face ca pâinea din această calitate, să crească şi să aibă un gust bun.

Cele 1500 tone de grâu au fost încărcate în vaporul „Bucureşti", sub pavilion român, cu destinaţia pentru portul Pireu.

OFERTELE SE VOR INMULŢI

Acesta e primul transport de grâu, care se exportă pentru Grecia, unde şi altădată grânele noastre erau mult căutate.

In cazul când importatorii greci vor găsi că grânele noastre satisfac pretenţiunile lor, e probabil că cererile se vor inmulţi, iar consumatorii greci vor inclina numai spre produsele româneşti.

Se speră că Centrala cooperativelor, care se ocupă cu valorificarea cerealelor şi în special a grâului, va angaja noui cantităţi spre a fi exportate în Grecia

DECE E CAUTAT GRAUL

După cum se poate vedea, preţul grânelor se menţine, iar agricultorii cari posed cantităţi din acest articol, le păstrează având siguranţă că valoarea lor va creşte.

Această încredere e bazată şi pe faptul că recolta de porumb nou e slabă, atât calitativ, cât şi cantitativ, aşa că populaţia în loc de mălai, va trebui să consume făină

In ce priveşte celelalte produse, ca orzul, fasolea şi floarea soarelui, ele îşi menţin preţul.

Orzul a inregistrat chiar o mică urcare, iar pentru sămânţă de floarea soarelui s'au primit câteva oferte din străinătate, pentru importante cantităţi.

Faţă de felul cum Centrala cooperativelor lucrează pentru valorificarea produselor noastre agricole, în deosebi grâul, agricultorii au mari speranţe că produsele lor, cultivate cu atâtea sacrificii, vor fi preţuite mai mult decât azi.

—xox—

O bandă de spărgători

în Covurlui

— NUMEROASE PRAVALII JEFUITE —

Galaţi, 13 Noembrie

Legiunea de jandarmi a fost telefonic inştiinţată că, în com. Piscu (Covurlui) au fost sparte de hoţi prăvăliile comercianţilor Anton Vâlcu şi M. Vasilache, de unde s'au furat peste 20.000 lei în monede şi bancnote ale Băncii Naţionale, precum şi diverse mărfuri.

De asemenea a fost devalizată de hoţi prăvălia comerciantului Ene Costin, primarul com. Independenţa, de unde s'a furat 5000 lei şi toate mărfurile din magazin.

Jandarmeria bănueşte că spărgătorii fac parte din banda care a dat numeroase lovituri în comunele Tudor Vladimirescu, Cudalbi şi Şendreni. S'au luat intinse măsuri pentru prinderea spărgătorilor.

Citiţi „Universul Copiilor" şi al tineretului

Problema apei în Durostor

—Activitatea O. N. A. C. şi rezultatele obţinute—

Silistra, 14 Noembrie

Lipsa apei de băut în judeţul Durostor constituia o problemă, a cărei rezolvare era impusă de interesele vitale ale populaţiei, mai ales în regiunea de frontieră, Satu-Vechiu—Şahinlar.

Izvoare naturale sunt foarte puţine în judeţul nostru. Sunt numai câteva cişmele, rămase din timpul dominaţiei musulmane, dintre cari, în măsură să satisfacă nevoile populaţiei sunt numai cele din : Cainargeaua Mică—Kuciuk Kainardgi, Kurt Bunar, Sarighiol şi Satu Vechiu.

In partea de Nord a judeţului sunt puţuri cu apă potabilă în general. Pe frontieră, aceste puţuri le întâlnim la mari distanţe. Astfel, locuitorii din regiunea Şahinlar se aprovizionau cu apă tocmai dela Uzulchioiu. Caravane porneau spre puţurile de acolo. Iarna era o adevărată nenorocire să parcurgi o distanţă de 15—20 km., prin viscol şi nămeţi.

Mai mult ca oriunde, lipsa se simţia în regiunea Kiose-Abdi. Acolo apa din puţurile rudimentare este sălcie. Până la război, locuitorii din acel ţinut intrebuinţau apă din râul Demi Bab zis şi Derea, care izvoreşte din Bulgaria, dar care a fost captat de bulgari cari au construit o uzină ce alimentează câteva sate din centrul Kemanlar.

Vara, în unele sate, vitele mureau de sete. Iarna vitele beau apă din ghiolgiucuri.

O INIŢIATIVĂ FERICITĂ

Problema aceasta trebuia neapărat rezolvată.

Din iniţiativa dlui N. Lupu Kostaky, directorul general al O. N. A. C, în anul 1930 s'au inceput două sondaje : la Pirliul Nou şi Kiose-Abdi.

La Pirliul Nou s'a săpat până la o adâncime de peste 200 metri, unde s'a găsit debitul necesar pentru alimentarea intregii regiuni ; deasemenea şi la Kiose-Abdi rezultatul este satisfăcător.

Aceste două sondaje, cu tot debitul lor de apă, erau departe însă de a satisface nevoile intregului judeţ.

Tot datorită d-lui N. Lupu-Kostaky, s'au descoperit în cinci mari centre de coloniştii, puţuri adânci, dar infundate probabil de populaţia bulgară în timpul războiului mondial

S'a dispus desfundarea acestor puţuri, mai ales că toate au atâta apă incât, se poate afirma că problema apei în Durostor este defintiv rezolvată.

Am fost la Baltagi-Enichioiu, unde coloniştii erau hotăriţi să părăsească centrul din cauza lipsei de apă.

Prin rezolvarea problemei, se poate vorbi de o prosperitate în judeţul nostru, din punct de vedere economic.

Sute de coloniştii ni s'au prezentat, spre a mulţumi atât „*Universului*" pentru campania ce am intreprins ani dearândul, cât şi d-lui N. Lupu-Kostaky, un adevărat binefăcător al lor.

I. DRAGOTESCU

—xox—

Intrunirea debitorilor

din Buzău

Buzău, 13 Noembrie

Eri, în sala „Bonciu" s'a ţinut intrunirea debitorilor din oraşul şi judeţul Buzău, prezidată de d. Tache Georgescu, care a cerut să se reducă datoriile cu 25%, recalcularea dobânzilor, eşalonarea plăţilor pe termene cât mai lungi şi până la intocmirea legii să se suspende toate executările.

După ce aminteşte că la 19 crt. se va ţine la Bucureşti un mare congres al debitorilor, cere ca şi datornicii din Buzău să participe la intrunire.

S'a dat apoi următoarea telegramă M. S. Regelui :

„Debitorii oraşului şi judeţului Buzău, adunaţi intr'o consfătuire, cu respect şi supunere cer să dispuneţi prelungirea moratoriului datorilor reducerea creanţelor cu 75%, eşalonarea lor pe termen lung şi stăvilirea fiscalităţii excesive.

Intrunirea muncitorilor

din portul Constanţa

EI PROTESTEAZA CONTRA INTRODUCERII UNOR ELEVATOARE IN PORT

Constanţa, 13 Noembrie

La sediul sindicatului Unirea al muncitorilor din port s'a ţinut astăseară o intrunire a muncitorilor, cari au protestat impotriva introducerii în port a două elevatoare. Unul din aceste elevatoare e pe punctul de a fi instalat, fiind adus aci dela Galaţi cu remorcherul Ovidiu.

Protestul muncitorilor e justificat de faptul că prin introducerea acestor elevatoare încărcările şi descărcările din vapoare cari până acum se efectuau cu muncitori manuali, se vor face cu elevatoarele, răpindu-le muncitorilor un insemnat aport de muncă ce-l prestau în portul Constanţa.

TEEGRAME DIN STAINATATE

PROBLEMA DEZARMARII DIN NOU IN DISCUŢIE

— Tratative separate cu Hitler nu pot fi admise —

Paris, 13 (Radio-Central). — Ştirile sosite din Londra şi Roma, că Anglia şi Italia sunt dispuse să ducă tratative, în afară de Geneva, cu Hitler, asupra problemei dezarmării, sunt primite aci cu mare neîncredere.

Cercurile franceze declară că aceste tratative sunt condamnate dinainte să eşueze.

Dacă Germania vrea să facă propuneri, reprezentanţele diplomatice actuale sunt suficiente pentru un schimb de păreri, astfel că întrunirea unei conferinţe a marilor puteri nu este necesară.

SE VA CONVOCA O NOUĂ CONFERINŢĂ

A SEMNATARILOR PACTULUI QUADRUPLU

Paris, 13 (Radio-Central).— **Agenţia „Radio" anunţă din Roma, că cercurile politice se gândesc la convocarea unei conferinţe a semnatarilor pactului celor 4 puteri, spre a se contrabalansa urmările retragerii Germaniei dela conferinţa dezarmării.**

La aceste dezbateri ar urma să asiste şi un delegat al Statelor-Unite.

Rezervele Italiei

Geneva, 13 (Rador). — **Comitetul efectivelor, numit de conferinţa dezarmării, s'a întrunit pentru a examina uniformizarea eventuală a armatelor din Europa orientală, uniformizare care ar urma să se facă pe baza proectului britanic de dezarmare.**

La deschiderea şedinţei, reprezentantul Italiei a repetat rezervele făcute de delegaţia italiană, declarând că expertii italieni doresc să studieze proectul britanic în forma iniţială, fără a lua în considerare acordurile de principiu intervenite ulterior. Delegaţia ungară s'a asociat în termeni mai generali la rezervele făcute de italieni.

Comitetul a decis să examineze în primul rând modalităţile privitoare la aplicarea eventuală a uniformizării tipurilor de armate.

PROBLEMA CONTROLULUI

Geneva, 13 (Rador). — Comitetul, însărcinat de Societatea Naţiunilor, să studieze problema controlului înarmărilor s'a pus de acord azi după amiază să nu mai revie asupra articolelor privitoare la control din proiectul britanic, asupra cărora s'a stabilit deja un acord anterior.

Reprezentantul Sovietelor a subliniat necesitatea universalităţii controlului.

Delegatul Japoniei a invocat situaţia specială a acestei ţări, în care exercitarea controlului ar fi extrem de dificilă, şi şi-a rezervat dreptul de a reveni asupra chestiunii când se vor discuta amendamentele propuse.

In legătură cu această declaraţie, delegatul Sovietelor a anunţat că va veni mai târziu cu sugestiuni de ordin technic.

Delegatul Italiei a făcut atent comitetul asupra faptului că delegaţia italiană se va abţine de a lua atitudine asupra propunerilor care s'ar face după depunerea proiectului britanic.

In urma discuţiei angajate asupra condiţiilor în care comisiunea de control ar putea fi sesizată de guverne, organizaţii diverse, sau de persoane, domneşte impresia că va triumfa punctul de vedere susţinut de delegaţia franceză.

HENDERSON DEMISIONEAZA DELA PREŞEDINŢIA CONFERINŢEI

Geneva, 13 (Rador).— Agenţia „Reuter" crede a şti că d. Henderson ar intenţiona să demisioneze din funcţiunea de preşedinte al conferinţei dezarmării.

Această intenţie s'ar datora faptului că situaţia din ultimul timp a conferinţei a adus d-lui Henderson numai nemulţumiri.

S'a propus un vot de blam contra guvernului englez

— Răspunsul d-lui Macdonald în chestia dezarmării —

Londra. 13 (Rador). — *D. Lansbury şi-a desvoltat azi în Camera Comunelor interpelarea adresată guvernului, relativ la chestiunea desarmării. D-sa a întrebat guvernul dacă are intenţia să publice altă „Carte Albă", care să cuprindă evenimentele cari au precedat şedinţa conferinţei desarmării din ziua de 14 Octombrie.*

D. Macdonald, preşedintele consiliului, a declarat că guvernul este gata să publice această carte, dacă i se cere, însă guvernul crede că în interesul lucrărilor constructive şi a unei viitoare discuţii la Geneva ar fi bine dacă s'ar putea evita acest lucru. In consecinţă guvernul speră că nu se va insista în această cerere.

Ţinând seama de părerea primului minstru, d. Lansbury n'a mai stăruit.

*

Londra, 13 (Rador). — Răspunzând azi în Camera Comunelor deputatului laburist Morgan Jones, care a depus o moţiune de blam contra guvernului pentru politica acestuia privitoare la înarmare, d. Macdonald a declarat, că problema ce se pune azi pentru guvern este obţinerea unui acord internaţional asupra acestei chestiuni.

Dacă nu se ajunge la un acord internaţional, spune d. Macdonald, atunci guvernul britanic va fi dator să arate lămurit lumii cine merită blamul.

Marea Britanie, a continuat primul ministru, păstrează un contact strâns cu Franţa, Italia, Statele Unite şi cu alte naţiuni — în special cu naţiunile mici din Europa, — care sunt toate interesate în această problemă. Cerem Germaniei să vină lângă noi nu la urmă, ci acum. Cerem ca Germania să vorbească singură în numele său şi să fie ea însăşi propria ei reprezentantă în faţa lumii.

*

După d. Macdonald, a luat cuvântul în Camera Comunelor sir Herbert Samuel, D-sa a exprimat speranţa că naţiunile vor face Germaniei o ofertă pe care aceasta va putea în adevăr s'o primească.

MOŢIUNEA DE BLAM A FOST RESPINSA

Londra, 14 (Rador).— Desbaterea din Camera Comunelor asupra problemei dezarmării s'a prelungit până târziu noaptea.

Ultimul a luat cuvântul deputatul laburist Wedgwood, care între altele a declarat că „cea mai urgentă necesitate a civilizaţiei este să pună capăt spiritului ce domneşte acum în Germania. Azi Germania absoarbe Danzigul, mâine va căuta să pună stăpânire pe coridorul polonez. Când vom striga, oare, ajunge!"

Moţiunea de blam contra politicii guvernului în chestiunea dezarmării a fost respinsă apoi cu 409 contra 54 voturi.

Liberalii din grupul Herbert Samuel s'au abţinut dela vot.

Camera de comerţ cehoslovacă

aprobă programul economic al Micei Înţelegeri

Praga, 13 (Rado-Central). — Camera de comerţ s'a pronunţat, în şedinţa plenară de azi, pentru programului economic al Micii Înţelegeri.

D. dr. Trebicky, preşedintele Camerei, a declarat că asanarea economiei cehoslovace nu este posibilă decât prin reînvioarea producţiei şi a exportului.

Cehoslovacia nu poate trăi ca unitate economică fără export industrial.

Numai printr'o înţelegere între industrie şi agricultură, Cehoslovacia va putea reglementa raporturile cu Mica Înţelegere, ceeace este o necesitate nu numai economică ci şi politică.

Camera de comerţ este cu d. Beneş şi sprijină planul d-sale. Ea va ajuta la realizarea acestui plan, căutând legături comerciale directe cu cercurile economice ale Micii Înţelegeri.

—xox—

Noul ministru al României la Copenhaga

Copenhaga, 13 (Rador). — *M. S. Regele Christian al Danemarcei a primit azi în audienţă solemnă pe d. Barbu Constantinescu, noul ministru al României, care a remis suveranului scrisorile sale de acreditare.*

AMÂNAREA CONFERINŢEI EXPERŢILOR

MICII INŢELEGERI

Belgrad, 13 (Radio-Central). — Conferinţa experţilor economici ai Micii Înţelegeri, care urma să se întrunească, azi, la Belgrad, spre a pregăti prima şedinţă, la Praga a consiliului economic al Micii Înţelegeri, a fost amânată pentru câte-va zile din cauza crizei de guvern din România.

Conferinţa experţilor dela Belgrad se va întruni, imediat după numirea delegaţilor români.

Şi Italia denunţă armistiţiul vamal

Geneva, 13 (Rador).— Secretarul general al Societăţii Naţiunilor a transmis statelor membre, care participă la conferinţa economică şi monetară din Londra, o comunicare a guvernului italian, prin care acesta declară că, dată fiind atitudinea adoptată de diverse alte guverne, guvernul italian se vede silit la rândul său să denunţe acordul relativ la armistiţiul vamal.

Răpirile organizate de gangsterii americani

New-York, 13 (tel. part.). — *Cu toată severa acţiune de epurare întreprinsă de poliţia americană — sub sugestia preşedintelui Roosevelt — gangsterii continuă să opereze cu metodele şi îndrăzneala lor cunoscute. O bandă arestată eri, şi care numără câţiva membri cu titluri universitare, se specializase în răpiri de personagii importante, pe care le liberau în schimbul unei despăgubiri mari. Banda de mai sus a stors astfel victimelor ei peste 400 mii dolari.*

E interesant de remarcat faptul că persoanele răpite n'au reclamat poliţiei păţania lor, pentruca ea să nu ajungă publică şi victimele să se expună a fi răpite a doua oară, de altă bandă, după cum s'a mai întâmplat.

Pregătirile de război în Extremul-Orient

Moscova, 13 (tel. part.). — Cu toate desminţirile japoneze, Manciuria se pregăteşte de război. Ruşii din Charbin au părăsit localitatea. Odată cu transporturile de arme au sosit şi corespondenţi de război ai ziarelor japoneze şi americane.

Miniştrii francezi examinează refacerea bugetului

Paris, 13 (Rador). — Azi dimineaţă a fost o intrevedere între d-nii Sarraut, Bonnet şi Abel Gardey. Intrevederea a durat două ore. S'au examinat pe larg principalele măsuri pentru refacerea bugetului, toţi cei trei membri ai guvernului fiind în totul de acord asupra măsurilor preconizate. Nu s'a terminat încă punerea la punct a anumitor evaluări bugetare. Se aşteaptă comunicările diferitelor ministere, în privinţa noilor reduceri preconizate pentru a se putea stabili exact cifra economiilor, care se vor face.

Consiliul de miniştri care era fixat pentru azi la ora 16, s'a amânat pentru mâine dimineaţă, la ora 9 şi 30, ca între timp membrii guvernului să poată termina examinarea în linii mari a proectului privitor la noulle măsuri financiare.

D. Boncour, care a fost puţin indispus, acum este restabilit, astfel că mâine va putea să asiste la şedinţa consiliului de miniştri.

Agravarea situaţiei în Siam

Londra, 13 (Rador). — **Ştiri primite din Bangkok spun că în urma recentei rebeliuni, care a izbucnit în Siam, situaţia s'a agravat foarte mult şi actualmente domneşte în întreaga ţară o adevărată „stare de teroare".**

Arestările în scop de răzbunare ar fi operate în masă şi prizonierii ar fi supuşi la un tratament din cele mai aspre.

PROCESUL INCENDIERII REICHSTAGULUI

— VAN DER LUBBE MĂRTUR ISEŞTE CĂ EL A PUS FOCUL —

Berlin, 13 (Rador). — Agenţia „Wolff" anunţă:

In şedinţa de astăzi a procesului incendiatorilor Reichstagului a fost audiat martorul Mueller, grădinar, care a confirmat depoziţia făcută de tovarăşul său de călătorie. Organitska, care declarase că el şi cu Müller întâlniseră, în Noembrie 1932, pe van der Lubbe, în trenul de Constanz. El a adăogat că nu-şi aminteşte însă cuvintele schimbate cu acel prilej între Organitska şi van der Lubbe.

Acuzatul van der Lubbe neagă că ar fi cunoscut vreodată pe Mueller şi că s'ar fi aflat la acea epocă în apropiere de Constanz.

Martorul Albrecht, deputat naţional-socialist în Reichstag, declară că, la auzul ştirii că Reichstagul este în flăcări, a alergat pentru a salva importante hârtii de familie, care se aflau în dulapul său din palat, apoi a părăsit Reichstagul.

Inainte de a ieşi, poliţia l-a cerut cartea sa de identitate, apoi l-a lăsat să plece.

Proprietarul pensiunii unde locuieşte Albrecht a confirmat că acesta era în timpul acela bolnav şi că a stat în pat până în momentul când a izbucnit incendiul în palatul Reichstagului.

Martorul Grawe, de profesiune maestru frizer, a declarat că a văzut pe van der Lubbe la 26 sau 27 Februarie în localitatea Hennigsdorff, la o distanţă de 20 kilometri de Berlin.

Van der Lubbe mărturiseşte că a fost la Hennigsdorff şi a asistat mai întâi la manifestaţia naţional-socialistă, care a fost pe piaţa publică din Spandau.

In continuare, van der Lubbe mărturiseşte că el a incendiat Reichstagul şi adaogă că el singur a aprins incendiul şi că nimeni nu l-a determinat la aceasta.

Viitoarea şedinţă, mâine.

—oOxx✱xxOo—

Lindbergh n'a avut accident

Madrid, 13 (Rador). — *Svonul, care pretindea că avionul colonelului Lindbergh s'ar fi prăbuşit, este desminţit de ministerul de interne.*

Se precizează că Lindbergh a amerizat normal la Caldelas, cu toate că era jenat de o ceaţă deasă.

*

Paris, 13 (Rador). — *Agenţia „Havas" dă următoarele amănunte asupra sborului şi aterisării forţate a soţilor Lindbergh:*

Soţii Lindbergh, cari şi-au luat sborul dela Santona la ora 10.45, au fost nevoiţi să amerizeze din cauza ceţei pe fluviul Minho, care formează frontiera nordică dintre Spania şi Portugalia, la 6 km. de oraşul Moncao.

Amerisarea s'a efectuat în condiţiuni excelente. Soţii Lindbergh sunt perfect sănătoşi.

Comentarii asupra alegerilor din Germania

Berlin, 13 (Rador). — Oficiosul „Voelkischer Beobachter" publică un articol al d-lui Rosenberg, în care şeful oficiului pentru afacerile străine ale partidului naţional-socialist rezumă rezultatul alegerilor şi plebiscitului, spunând că „Hitler este Germania".

Ceeace s'a petrecut la 12 Noembrie în Germania — urmează articolul citat — este fără exemplu în istoria tuturor alegerilor sau plebiscitelor.

Graţie răspunsului pe care poporul german l-a dat la apelul cancelarului Hitler, nimeni nu va mai putea pune la îndoială că şeful şi poporul său reprezintă o unitate de nesdruncinat. Nimeni în lume nu poate astăzi declara cu mai mult drept decât d. Hitler că el reprezintă naţiunea sa.

Cu mai multă mândrie decât înainte vreme, şeful poate astăzi să-şi arunce privirile în urmă asupra operei sale realizată nu numai pe calea care conduce la mişcare de ridicare rară în istoria mondială, ci şi — mai ales — prin faptul că a câştigat milioane de inimi.

Data de 12 Noembrie aruncă asupra istoriei timpului nostru o imensă lumină. El va arăta lumii că naţiunea germană reprezintă din nou o forţă unită şi că va trebui să se ţină seamă de ea în calculul politic.

Celelalte ziare din Germania au articole de aceeaşi natură.

Hitler la Hindenburg

Berlin, 13 (Rador). — Agenţia „Wolff" comunică:

Preşedintele Hindenburg a primit astăzi pe cancelarul Hitler, venit să-i comunice rezultatele oficiale ale alegerilor. Cu acest prilej, preşedintele Reichului şi cancelarul au avut o conferinţă, în cursul căreia au examinat, în termeni foarte cordiali, situaţia politică.

Mareşalul Hindenburg a exprimat d-lui Hitler recunoştinţa sa pentru faptul că a ştiut să unească politiceşte poporul german şi speranţa că, pe baza creiată, lucrările în interior vor putea fi continuate cu succes, pentru binele patriei.

Noul Reichstag va avea numai deputaţi tineri

Berlin, 13 (Radio-Contral). — Azi după amiază s'a publicat rezultatul general oficial al alegerilor.

Totuş şi acest rezultat va suferi o mică modificare. Intrucât lipsesc încă voturile date de echipajele vapoarelor şi ale călătorilor.

Numărul mandatelor s'a ridicat la 661.

Noul Reichstag are numai deputaţi de origină ariană şi nici o representantă a sexului slab.

Noul Reichstag va avea un aspect tineresc, întrucât toţi deputaţii sunt în vârstă de 30 şi 45 ani.

Cei mai tineri deputaţi sunt von Schirach, şeful tineretului hitlerist, care este în vârstă de 26 ani şi lt. Ludin, în vârstă de 28 ani.

Se afirmă că Reichstagul se va întruni curând, iar solemnitatea deschiderii va întrece aceia ţinută cu ocazia primei şedinţe a Reichstagului la Potsdam.

CONVOCAREA REICHSTAGULUI

Berlin, 13 (Rador).—Reichstagul nou ales va fi convocat într'o scurtă sesiune în a doua jumătate a lunii Decembrie.

Arestarea ducelui Albrecht

Stuttgart, 13 (Radio-Central). — Se afirmă că ducele Albrecht de Würtemberg a fost depus în arest preventiv, în urma unui incident cu hitleriştii, în timpul alegerilor de eri.

Ducele Albrecht a fost în timpul războiului comandantul unui corp de armată şi, dacă nu s'ar fi produs revoluţia în Germania, azi ar fi fost regele Würtenberg-ului.

Presa cehoslovacă crede că rezultatul a fost măsluit

Praga, 13 (Rador). — **Unele ziare cehe apărute azi dimineaţă comentează fără să manifeste vreo surpriză, rezultatele alegerilor din Germania. Ziarul „Ceske Slovo" scrie: Ceeace este surprinzător este faptul că s'au găsit încă două milioane de germani care să îndrăznească să răspundă „nu".**

„Montags Blatt" crede că rezultatul votului a fost măsluit, adăugând că mai ales campania electorală este o imensă falsificare a spiritului public german.

Presa declară în general că trebue să se urmărească atent desvoltarea ulterioară a evenimentelor.

Praga, 13 (Radio-Central). — **„Prager Presse", oficiosul ministerului de externe, spune:**

„Străinătatea ia cunoştinţă cu mare interes de numărul mare al alegătorilor germani, cari s'au pronunţat pentru politica externă a lui Hitler.

Poporul german aprobă retragerea Germaniei dela Soc. Naţiunilor şi conferinţa dezarmării, probabil în speranţă, că regimul hitlerist va proceda acum la realizarea programului, anunţat în manifestul lui Hitler din 14 Octombrie.

Numărul mare de voturi date pentru programul pacific al lui Hitler, îi impune obligaţia de a nu dezagămi speranţele poporului."

Presa franceză în espectativă

Paris, 13 (Rador). — **Majoritatea ziarelor franceze apărute azi dimineaţă se arată foarte rezervate în ce priveşte comentariile asupra rezultatelor alegerilor din Germania.**

Ziarele sunt de acord să sublinieze faptul că aceste rezultate erau de prevăzut şi că ele au fost aşteptate. Punctul nevralgic însă al chestiunii stă desigur nu în această alegere, ci în manevrele care îşi vor face apariţia acum, deoarece plebiscitul dă putinţa d-lui Hitler să lasă din politica de astentare.

Atitudinea presei este deci de espectativă, ziarele declarând că trebuesc urmărite cu o extremă atenţie toate ştirile care se prinesc stât dela Berlin cât şi dela Roma.

Comentariile presei austriace

Viena, 13 (Rador). — *Ziarul „Sonn-und Montags Zeitung", ocupându-se de rezultatele alegerilor din Germania scrie următoarele:*

„Nu ar fi trebuit să se voteze asupra principiului egalităţii de drepturi, ci asupra metodelor întrebuinţate pentru a se ajunge la acordarea acestei egalităţi.

„D. Hitler s'a ferit să ceară avizul poporului asupra tacticei sale dezastruoase. Efectul alegerilor asupra străinătăţii nu poate să fie decât nul.

„In cercurile politice circulă svonul că d. Goering a supus acest proect d-lui Mussolini, care i-a făcut uşoare modificări, fără ca să lase să se prejudece asupra deciziei sale finale".

Ziarul termină, arătând că problema controlului rămâne baza oricăror conversaţii internaţionale.

Ziarul „Montag Blatt" scrie: „Cele nouăzeci la sută de voturi obţinute în taberile de concentrare sunt de natură să discrediteze întreg rezultatul alegerilor".

In încheere, ziarul se întreabă dacă Hitler va ţine faţă de străinătate făgăduiala sa de „reconciliere".

Ziarul „Die Stunde" scrie: „Victoria d-lui Hitler este prea completă pentru a fi adevărată. Dacă ar fi fost mai puţin completă ea ar fi putut să fie mai convingătoare, însă atare exces nu face altceva decât să sporească scepticismul".

Oficiosul austriac susţine că alegerile n'au fost libere

Viena, 13 (Radio-Central). — **„Politische Korrespondenz", oficiosul guvernului, face următorul comentariu în legătură cu alegerile din Germania:**

„După informaţii particulare se află că partidul lui Hitler n'ar fi întrunit nici 50 la sută din voturi, dacă alegerile ar fi fost libere.

Muncitorimea este, cu toată teroarea hitleristă, în majoritate contra regimului naţional-socialist.

Ţăranii, mai ales din statele de sud, sunt contra nationalismului hitlerist.

Tot aşa, cercurile catolice sunt contra actualului regim"

Ce scrie presa engleză

Londra, 13 (Rador). — *Presa engleză, în conformitate cu tradiţia, se obţine să comenteze imediat rezultatul alegerilor din Germania, socotind acest fapt de o importanţă deosebită.*

Principalele ziare se ocupă de moţiunea laburistă privitoare la desarmare, care va fi discutată azi de Camera Comunelor.

„Times" subliniază totuş că Germania a confirmat politica ce a dus-o la retragerea din Societatea Naţiunilor şi dela conferinţa desarmării, consacrând pe de altă parte existenţa guvernului naţional-socialist.

„Daily Herlad" pe de altă parte, scrie că atitudinea d-lui Hitler în politica externă, câştigă în urma rezultatului alegerilor o mare forţă, forţă pe care i-o dă plebiscitul.

IMPRESIA IN BELGIA

Bruxelles, 13 (Rador). — Presa nu consacră decât scurte comentarii rezultatelor plebiscitului german. Se subliniază totuş că nu rezultatul însuşi este ceeace interesează, întrucât el putea să fie uşor prevăzut. Ceeace interesează în principal, scriu ziarele, este atitudinea pe care o va adopta acum cancelarul Hitler.

„Nation Belge" crede că d. Hitler va reitera cererea ca naţiunile celelalte să desarmeze, adăugând ziarul că o atare desarmare ar echivala cu o sinucidere.

POLONIA DISPUSĂ SĂ STEA DE VORBĂ CU GERMANIA

Varşovia, 13 (Rador). — Opinia polonă este destul de rezervată în urma alegerilor din Germania. Se subliniază totuşi că Polonia a căutat totdeauna să trateze direct cu Germania chestiunile litigioase, şi în această ordine de idei este poate preferabil să se trateze cu un guvern care are sprijinul naţiunii întregi, decât cu un guvern care nu are siguranţa zilei de mâine.

Astfel, menţinerea unei politici tari în Germania nu este considerată în cercurile polone ca un factor, care ar putea să compromită interesele polone.

Ministrul de externe polon critică activitatea Soc. Naţiunilor

Varşovia. 13 (Rador). — **D. Beck, ministrul afacerilor străine, a ţinut o cuvântare la radio, cu ocazia împlinirii a 15 ani dela proclamarea independenţei Poloniei.**

D. Beck a subliniat necesitatea de a se umple unele lacune ale tratatului din Versailles, care a lăsat Răsăritul Europei neorganizat.

Constatăm cu regret, a spus d-sa, că Societatea Naţiunilor, lipsită de o forţă executivă, nu şi-a putut îndeplini misiunea care i-a revenit în repetate rânduri, ca de pildă în chestiunea minoritară, care este un instrument al elementelor ostile statului polon.

Totuşi, continuă d. Beck, noi rămânem credincioşi principiului Societăţii Naţiunilor, cu toate că ea este slăbită din cauza crizei, şi rămânem în acelaş timp adversari ai grupărilor particulare de puteri, care îşi arogă dreptul de a dispune de soarta celorlalte puteri.

Trecând la problema relaţiilor Poloniei cu ţările străine, ministrul afacerilor străine a constatat că experienţa de după război a demonstrat utilitatea alianţelor. D-sa se felicită de apropierea polono-sovietică, a cărei realizare contribue la pacificarea Estului european.

O consfătuire a lui Roosevelt cu consilierii săi financiari

— Guvernul îşi va schimba politica de până acum? —

New-York, 13 (Rador). Preşedintele Roosevelt a avut aseară o conferinţă cu toţi consilierii săi financiari.

Această conferinţă este considerată de cea mai mare importanţă. Corespondenţii ziarelor din Washington confirmă această impresie, cu toate că nici o indicaţie n'a fost dată, că guvernul s'ar gândi la o schimbare în politica sa de până acum.

CONVOCAREA UNEI IMPORTANTE CONFERINTE LA WASHINGTON

Washington, 13 (Rador). — *Senatorii democraţi Thomas şi Smith au convocat la Washington, pentru data de 17 Noembrie, o conferinţă „a tuturor şcoalelor şi tuturor curentelor de idei, asupra reformei monetare".*

Printre personalităţile care au fost invitate se află d-nii Pittmann, Whwler, Harrison, Fletcjer, Borah, precum şi conducătorii principalelor organizaţii agricole.

In raportul care însoţeşte convocarea, senatorul Thomas afirmă că preţul aurului trebuie să fie stabilit la 41.43 dolari, adică de două ori preţul statuar, dacă guvernul doreşte reintoarcerea la etalonul aur.

Pe de altă parte, problema revalorizării argintului va fi unul dintre principalele subiecte cu care se va ocupa conferinţa, datorită iniţiativei deputatului democrat Smith.

IN AJUNUL UNEI HOTARIRI DEFINITIVE

Washington, 13 (Rador). — D. Woodin, secretarul tezaurului, a primit pe ziarişti, cărora le-a declarat că politica Statelor Unite relativă la aur va fi elucidată în cursul săptămânii viitoare.

D. Woodin a adăugat că va susţine până la capăt politica d-lui Roosevelt.

DE TEAMA INFLAŢIEI

New-York, 13 (tel. part.). — *Sub ameninţarea inflaţiei, capitaliştii se grăbesc să-şi investească averea în pietre preţioase, tablouri, antichităţi şi alte obiecte de artă. Negoţul cu aceste obiecte cunoaşte astăzi zile de aur. In ultimele 10 zile s'au înregistrat la New-York şi Chicago mai multe transacţii de bijuterii decât în primele nouă luni ale acestui an.*

URAGAN ÎN AMERICA

New-York, 13 (Rador). Un vânt puternic cu o viteză de 100 kilometri pe oră, a devastat statele din Sudul Statelor-Unite, adică statele producătoare de grâu.

Sunt trei morţi. Pagubele nu sunt încă evaluate.

—xox—

O DRAMĂ LA BUDAPESTA

Budapesta, 13 (Rador).—Funcţionarul particular Homik s'a prezentat azi la domiciliul fostei sale logodnice Hedwiga Hertzog, cerându-i să se împace cu el.

Primind un răspuns negativ, Homik a îndreptat asupra fetei un revolver, din care a descărcat două gloanţe.

Mama fetei, care sărise între ei acoperind cu propriul său corp pe fiica sa, a primit în plin ambele gloanţe şi a murit pe loc.

Homik, îngrozit de fapta sa, a sărit pe fereastră — era la al patrulea etaj — şi şi-a zdrobit craniul de pavaj.

Camera franceză reia azi discuţiile

Paris, 13 (Rador). — *Camera îşi va relua activitatea mâine după amiază, când se va continua discuţia asupra politicei externe a guvernului. Joi şi Vineri vor vorbi mai mulţi oratori, printre cari d-nii Jean Languet (socialist) şi Louis Marin (dreapta). Vor urma răspunsurile d-lor Sarraut şi Boncour.*

Se crede că votul de încredere se va produce Vineri seara.

—xox—

Un apel al preşedintelui Franţei către presă

Paris, 13 (Rador). — **Primind la locuinţa sa pe ziarişti, d. Lebrun, preşedintele republicii, a adresat un călduros apel către presă, cerându-i să fie unanimă în apărarea marilor interese naţionale.**

Ziariştii au salutat cuvintele preşedintelui cu ovaţii unanime.

„UNIVERSUL" IN ŢARA

Sesiunea Curţii cu juraţi din Cetatea-Albă

Cetatea Albă, 12 Noembrie

Din cauza marelui număr de procese pendinte la Curtea cu juraţi din localitate, d. I. Cârdei, prim-procuror, a cerut ministerului de justiţie să aprobe o sesiune extraordinară a Curţii cu juraţi în luna Decembrie.

Ministerul aprobând cererea parchetului, sesiunea extraordinară va dura între 1 şi 15 Decembrie.

In vederea acestei sesiuni s'a procedat la tragerea la sorţi a juraţilor şi la alcătuirea listei de procese ce se vor judeca.

JURAŢI

Tragerea la sorţi a juraţilor s'a făcut de o comisiune compusă din d. N. N. Grigorescu, prim preşedinte al tribunalului local, I. Cârdei, prim-procuror şi S. Bettcovschi, prim-grefier al tribunalului. S'a alcătuit următoarea listă de juraţi.

Juraţi ordinari: Labuneţ Dumitru din Bairamcea, Moşneaga Filip din Cetatea-Albă, Garanovschi Vasile din Cetatea-Albă, Chizon Iohan din Chizil, Han Carol din Aninoasa, Tcacenco Constantin din Acmanghit, Lahmatu Ivan din Paulenţi, Vesloguzov Mihail din Ivăneştii-Vechi, Ilie Serbinov din Ivăneştii Noui, Gheorghe Popov din Tuzla, Filip Dadija din Sagani, Macarie Colesncic din Tatarbunar, Bulai Petre din Răscăeţi, Iohan Martin din Leipşig, Custurov Luca din Tarutino, Iancu Mihai din Cetatea-Albă, Ladan Afanasie din Tăriceanca Nouă, Stepanenco Teodor din Palanca, Spătaru Chiril din Satu Nou, Bianov Petre din Dunăreanca, Feil Alfred din Cleastitza, Iohan Natt din Borodino, Anhorn David din Berezina, Rudolf Frich din Gnadental, Vilghing Rudolf din Arciz, Chist Iohan din Tarutino, Herberg David din Halle, Buch Iacob din Fridenstal, Iulian Botezatu din Martaza, Hiller Bernhahrdt din Tarutino, Alexiu Andrei din Cetatea-Albă, Bauman Carl din Aninoasa, Marinescu Gherasim din Carahasan, Heinrich Burkardt din Leiptzig, Coşulschi Zaharie din Bairamcea, Parcenco Stefan din Saba.

Juraţi suplimentari: Ovidiu Săndulescu, Manuc Popov, Iatzizians Nartzes şi Radu Gheorghe, toţi din Cetatea-Albă.

PROCESELE

„In această sesiune extraordinară se vor judeca următoarele procese:

Vineri, 1 Decembrie: Anton Samoilenco, Parfentie Schibenco, Feodor Schibenco, Macarie Cotovici pentru furt calificat, Vasile Custurov, pentru dare de foc.

Sâmbătă 2 Decembrie: Victor Vobilinschi pentru complicitate la atentat la puloare. Vasile Mihailovschi, pentru loviri cauzatoare de moarte.

Luni 4 Decembrie: Petre Cuharenco şi Timofei Nedin, pentru furt calificat. Vasile Critchi pentru tentativă de omor.

Marţi 5 Decembrie: Zadorojnăi Feodor pentru loviri cauzatoare de moarte. Ivan Cuzmuschi, Maxim Tvetcov şi Simion Mangul, pentru tâlhărie.

Joi 7 Decembrie: Eufrosinia Bahmuteanu, Ana Ciumacenco şi Liza Chman pentru provocare de avort. Serghei Begun, pentru omucidere.

Vineri 8 Decembrie: Teodor Cazbir pentru omucidere. Marfa Covalenco, pentru pruncucidere.

Luni 11 Decembrie: Dumitru Veduta şi Serghei Maruncenco pentru omucidere. Marfa Protenco pentru pruncucidere.

Luni 11 Decembrie: Dumitru Veduta şi Serghei Marunconco pentru loviri cauzatoare de moarte. Ignat Nistor şi Roman Neguriţă, pentru loviri cauzatoare de moarte.

Marţi 12 Decembrie: Isac Râbalciuc, Feodor Sevcenco, Feodor Rotai, Petre Oteanu, Ivan Tcacenco, Matvei Cudzinov, pentru atentat la pudoare.

Cuzma Diacenco, Petre Covali, Ivan Teodorov şi Mihail Soga, pentru loviri cauzatoare de moarte.

Miercuri 13 Decembrie: Nichita Melnicenco, Grigore Cobâşenco, Nicolae Juravel, Filip Cotelnic şi Pavel Cotlenic pentru atentat la pudoare. Pavel Batitchi, Nicolai Zaboring, Sergei Tcacenco şi Timofei Tcacenco, pentru furt calificat.

Joi 14 Decembrie: Eugen Mantu şi Constantin Ionescu pentru calomnie prin presă. Ion Vlădău pentru calomnie prin presă, Iosif Rivchi, pentru calomnie prin presă.

Vineri 15 Decembrie: Eugen Mantu pentru calomnie prin presă. Dumitru Pauca, pentru calomnie prin presă.

Este un cartel al cerealiştilor la Silistra

— Ce ne declară preşedintele Camerei de comerţ şi unii din cerealiştii, aşa zişi cartelişti —

Silistra, 12 N-brie

Câţiva foşti mijlocitori autorizaţi de oborul de cereale din localitate, se agită pe tema cartelării cerealiştilor.

Rezultatul acestor agitaţii este dăunător, pentru comerţ în general, pentru stat, cât şi pentru agricultori.

Cum acei cari agitau problema cartelării, indemnau pe agricultori să nu-şi vândă cerealele, deoarece preţurile sunt scăzute din cauza lipsei de concurenţă, numărul căruţelor ce trebuiau să vină zilnic în oborul din Silistra a scăzut simţitor. Şi într'un judeţ eminamente agricol, ca Durostorul, fireste că negustorii de toate categoriile trăesc prin cumpărăturile făcute de agricultori, ai căror bani luaţi pe cereale treceau în casa băcanului, manufacturistului, depozitarului de fierărie sau cherestea. Lipsa de bani la agricultori, proveniţă din indemnul de a nu-şi vinde produsele, s'a simţit puternic în comerţul silistrean. Tot din cauza indemnului de a nu-şi vinde cerealele la vreme, plugarii au rămas cu impozitele în restanţă devenind astfel victimele închizitiei fiscale pe de o parte, iar, pe de alta, au avut pierderi simţitoare, rezultate din scăderea preţurilor în întreaga ţară, venind cu cerealele pentru vânzare tocmai când preţurile au ajuns la nivelul cel mai scăzut.

Deocamdată acestea sunt urmările propagandei necugetate a acelor cari şi-au permis să agite o problemă fără s'o fi studiat.

CE-I CU AŞA ZISUL CARTEL?

Cartel de cerealişti înseamnă asocierea tuturor comercianţilor de cereale dintr'un oraş şi cari frecuentează acelaş obor.

In Silistra, s'a asociat într'adevăr o parte din cerealişti, din motive ce le vom relata mai jos. Mai sunt însă şi alţii cari nu s'au asociat.

Astfel stând lucrurile, este posibil să credem că a dispărut concurenţa? Desigur că nu!

CE NE DECLARA D. MOŞON R. LEWY, PRESEDINTELE CAMEREI DE COMERŢ

Adresându-ne d-lui Moşon R. Lewy, preşedintele Camerei de comerţ din localitate, d-sa ne-a spus:

— Nu este nici un cartel al cerealiştilor în Silistra. Toate sunt născociri. Concurenţă există şi cea mai puternică dovadă despre aceasta sunt preţurile ce se oferă în oborul nostru, preţuri egale şi de multe ori mai ridicate ca în oboarele învecinate.

Camera a dat un comunicat oficial, demonstrând aceasta cu cifre şi veştejind în acelaş timp acţiunea necugetată a acelora cari îndeamnă pe agricultori să nu-şi vândă cerealele la vreme.

Au fost reclamaţiuni şi cazul a fost anchetat de d. inspector Tacit din ministerul de comerţ, care a stabilit că toate sunt inscenări.

CE NE DECLARA D. IVAN ANGHELOF ŞI ALŢI CEREALIŞTI

Am mai stat de vorbă şi cu d-nii: Brandes, Telemaque, Frangopol, Arachelian şi Ivan Anghelof, cerealişti din localitate, cari ne-au spus:

— „Conlucrăm câţiva cerealişti din spirit de economie. Toţi am suferit pirderi şi simţim greul impozitelor, cari au rămas aceleaşi, în timp ce câştigul nostru s'a micşorat simţitor.

In loc să avem fiecare câte o magazie, câte unul sau doi magazioneri, câte un contabil, am reuşit prin înţelegerea dintre noi, ca 3—4 să avem o singură magazie, personal mai redus şi — ceeace este mai important, — banii ce ne sunt avansaţi de cassele ce le reprezentăm cea mai mare parte din noi, sunt mai asiguraţi acum ca altădată, când erau împrăştiaţi în mai multe mâini necontrolate. Iată dar ce ne-a determinat să ne strângem câte 3—4 la o singură magazie, plătind salarii mai mici, chirii mai mici şi casele având mai mare siguranţă că banii încredinţaţi nu sunt risipiţi şi nici riscaţi.

Concurenţă există, căci, dacă n'ar fi, n'am avea preţurile mai ridicate la noi ca în oboarele învecinate, fapt controlat de cei în drept aproape în fiecare zi.

Acesta este adevărul şi nu cel relatat de anumiţi interesaţi, cari, în acţiunea lor, lovesc tocmai în interesele agricultorilor.

xox

Tulburările din Chişinău

ARESTARI

Chişinău, 13 Noembrie

In cursul după amiezii, autorităţile au făcut câteva arestări între cari şi pe capii ce au condus devastarea magazinului Sfiridos din piaţa Nouă.

Cercetările au dus la constatarea că între cei cari au manifestat azi pentru boicotarea mărfurilor germane şi închiderea tuturor magazinelor sunt foarte mulţi comunişti.

Autoritatea superioară sanitară a raportat ministerului sănătăţii că contrar tuturor legilor şi regulamentelor sanitare, s'au închis timp de o oră şi toate farmaciile din oraş, lipsind astfel pe cetăţeni de asistenţa publică, fapt pedepsit de lege.

La ora 5 d. a., studenţii s'au întrunit din nou la facultate, hotărînd că dacă evreii vor mai forţa pe creştini să-şi închidă magazinele, să contramanifesteze cu orice sacrificiu.

Pentru culturalizarea Cadrilaterului

Concurs de costume nationale la Bazargic

Călusarii noştri în Cadrilater

Bazargic, 8 Noembrie

Inainte de 1913, o lege a parlamentului bulgar a găsit deslegarea problemei pentru exterminarea elementului turcesc, atât de paşnic şi azi. Prin această lege, se acordau cetăţenilor creştini din orice altă ţară, drepturi de improprietărire, scutire de impozite pe prima decadă dela instalare şi scutire de serviciul militar pentru trei generaţii, fără să li se impună în schimb cetăţenia bulgară.

De aici explicaţia şi prezenţa atâtor sate de colonişti sârbi, veniţi de prin ţinuturile vechei Austro-Ungarii.

Elementul turcesc însă, nu trebue neglijat de noi. El ne apreciază în măsura în care îl considerăm ca devotat nouă şi îi acordăm drepturile cu care sunt atât de avantajaţi restul minoritarilor.

Asupra acestui element identificat cu nevoile şi năzuinţele noastre, cel de-al IV-lea sobor al misionarilor creştini ortodoxi, a votat o moţiune prin care, cel dintâi examen al misionarismului creştin trebue dat în Cadrilater şi tocmai în satele turceşti, înainte ca misionarii noştri să treacă graniţele spre a servi principile creştinătăţii. Adică, aportul necondiţionat între graniţele ţării noastre cu efecte de toată valoarea.

Elementul turcesc din Cadrilater a început să emigreze, vânzând terenurile pe nimica toată. Statul în loc să se ocupe de această chestiune, a neglijat-o complet, lăsând ca aceste terenuri să cadă tot în mâna minoritarilor, deposedându-se şi de un element care ne-a fost bine-voitor.

Dar cine se ocupă în Cadrilater de aceste „nimicuri", când atâtea interese electorale, sustrag pe conducătorii de azi în alte bârloage de interese personale.

CULTURALIZAREA CADRILATERULUI

Dacă din acest punct de vedere nu se mai face nimic, mai puţin se face din acel al culturalizării satelor.

O înjghebare cu concursul bătrânei „Astre" dela Sibiu, sau aceia din Basarabia, se impune.

Satele Cadrilaterului simt nevoia bibliotecilor şi a misionarilor culturali.

Imobilul şi iniţiativa revine — pentru satele acestui ţinut — acelor cari conduc aceleaşi misiune cu succes şi în Basarabia.

Infiinţarea căminelor, a filialelor în centre mici şi a despărţămintelor în cele două capitale ale judeţelor din Cadrilater, ar umple un mare gol.

Organizaţia „Astrei Basarabiei", statutele studiate şi aplicate, activitatea desfăşurată în provincia dintre Prut şi Nistru, pot trece uşor în păturile săteşti din Cadrilater.

Aceeaşi factori se pot întrebuinţa în satele acestui ţinut: învăţătorul şi preotul.

Prin astfel de filiale, conduse fie dela Chişinău, fie dela Sibiu, mai ales acum când în Cadrilater avem elemente macedonene, bănăţene şi din românească Oltenie, se pot înjgheba începuturi care ar schimba viaţa satelor, ar da un impuls de viaţă naţională.

Echipele mobile de conferentiari de pretutindeni, sub auspiciile unei puternice asociaţiuni culturale, ar da rezultate frumoase.

La fel echipele mobile ale teatrului românesc. Se discută centralizarea celor 3 teatre naţionale dela Chişinău, Cernăuţi şi Iaşi, în capitala Moldovei.

Dece adică această centralizare, când Teatrul Naţional de la Chişinău, ar putea cuprinde şi Cadrilaterul? Dece Cadrilaterul nu intră nici odată în programul ofensivelor culturale, de ştiinţă, de manifestări naţionale?

Dece atâta vitregie? De aceia se culeg roadele unei inactivităţi criminale.

Cadrilaterul, în acest moment, cum acum câţiva ani se găsea Basarabia, prezintă cel mai mare interes din punctul de vedere românesc.

Cultivând satele chiar cele minoritare din acest ţinut, se realizează o importantă parte dintr'un program pe care ar avea îndatorirea să-l adopte toţi acei cu grija culturalizării oraşelor minoritare şi a satelor din Cadrilater.

Din acest punct de vedere nu s'a făcut nimic şi dureros ar fi să nu se facă.

Culturalizarea Cadrilaterului depinde în bună măsură de acea bună voinţă ce trebue să o acorde „Astra Basarabiei", infiinţând şi în acea parte a ţării, căminele atât de prodigioase, bibliotecele atât de bogate şi conferinţele pline de învăţătură pe care le-a introdus în Basarabia.

Dacă Sibiul e departe, Chişinăul e atât de aproape.

Conducătorii „Astrei Basarabiei", au cuvântul.

Elefterie Negel

oox*xoo

Achitarea şefului de staţie Horescu

Timişoara, 12 Noembrie

Timp de mai multe zile tribunalul local s'a ocupat cu judecarea unui interesant proces de fraude, în care a figurat ca acuzat fostul şef al staţiei fabrica d. Ioan Horescu.

Cu aproape doi ani în urmă a fost descoperită lipsa a 520 mii lei din casa de bani a acelei staţii, pentru care fapt d. Horescu a fost imediat arestat şi dat judecăţii.

In faţa tribunalului s'au perindat peste 20 de martori cari au depus cu toţii favorabil şi au demonstrat că şeful staţiei nu este de cât o victimă. Pe baza acestor dovezi, d-nii Victor Rădulescu şi Adrian Brudariu, avocaţii apărării, au cerut achitarea clientului lor şi repunerea sa în toate drepturile ce le-a avut înainte.

Tribunalul a amânat pronunţarea pentru Sâmbătă 11 Noembrie, când a adus o sentinţă prin care achită de toate acuzaţiile pe şeful de staţie Ioan Horescu.

Contra acestei hotăriri au făcut apel parchetul şi reprezentantul ad-ţiei C. F. R., d. dr. Marcus.

xox

Din Brăila

MUNCITOR NECINSTIT. — Zugravul Dumitru Bageac, din str. Frumoasă 57, fiind angajat să văruiască locuinţa d-lui Dumitru Românţianu din str. Mihai Bravu 29, a furat, în lipsa acestuia, diverse lucruri casnice şi obiecte de preţ, pe cari le-a vândut unui cafegiu din bulev. Cuza.

Păgubaşul observând furtul, a reclamat cazul poliţiei, care a arestat pe necinstitul muncitor şi, dresându-i acte, l-a înaintat parchetului. Impotriva lui s'a deschis acţiune publică.

INTRUNIRE. — La Casa poporului s'a ţinut o întrunire a lucrătorilor brutari şi franzelari sindicalizaţi, sub preşedinţia d-lui Mihail Frunză.

In urma celor discutate, s'a hotărît să se întreprindă noui demersuri pe lângă autorităţile muncitoreşti, spre a obliga pe brutarii patroni să respecte drepturile salariaţilor.

COPIL PARASIT. — Câţiva trecători au găsit pe str. Spiru Haret în dreptul imobilului cu nr. 2, un copil de sex femenin nou născut.

In scutecele micuţei victime părăsite s'a găsit un bilet prin care se arăta că este botezată cu numele de Marioara.

Comisariatul 4 de poliţie face cercetări pentru identificarea mamei. Până atunci copila a fost încredinţată spre îngrijire femeii Ana Stoian, din str. Plevnei 230.

Citiţi Veselia

ŞTIRI DIFERITE

CLUJ

CONDAMNAT PENTRU VIOL. — Luni înainte de amiază, în faţa consiliului de război al corpului VI armată, s'a judecat procesul plutonierului major Ion Schiopu din 13 călăraşi, acuzat că, în ziua de 2 Septembrie 1928, a încercat să violeze patru fetiţe în vârstă de 3 până la 8 ani.

Consiliul l-a condamnat la trei luni închisoare.

SOLDAT HOŢ. — Luni dimineaţa, consiliul de război al corpului VI armată, a condamnat la şase luni închisoare pe soldatul Geza Lucaci din divizionul II vânători de munte, pentrucă s'a introdus prin spargere în magazia regimentului, furând diferite efecte militare.

ACHITATA. — In faţa secţiei IV, a tribunalului s'a judecat procesul femeii Ana Duca, acuzată că ar fi provocat avort soţiei lui Ion Szekely, care a încetat din viaţă la spitalul de femei din Cluj. La desbateri acuzata a negat fapta ce i-se imputa, susţinând că este nevinovată.

Martori ascultaţi n'au putut aduce dovezi de vinovăţie împotriva acuzatei. După o lungă deliberare, tribunalul a achitat-o.

ŞOFER CONDAMNAT. — In faţa secţiei I a tribunalului s'a judecat procesul şoferului Iosif Hermann, acuzat că, într'o noapte din toamna anului trecut, în apropierea comunei Floreşti (Cluj), a călcat cu automobilul pe ţăranul Ion Timbuc, omorându-l. Tribunalul l-a condamnat la zece luni închisoare.

Condamnatul a făcut apel.

PROCES AMANAT. — Luni dimineaţa, în faţa secţiei I a tribunalului, urma să se judece procesul fostei funcţionare Margareta Trif dela C. A. P. S., acuzată de sustracţiunea sumei de 370 mii lei. Din cauza nepre-zentării acuzatei, desbaterile au fost amânate.

HOŢ ARESTAT. — Postul de jandarmi din Sumurduc (Cluj), a arestat pe Petru Rostaş din aceiaşi comună, care s'a introdus prin spargere în locuinţa lui Pavel Mihai, furând haine şi diferite obiecte casnice cum şi suma de 1000 lei ce se afla într'un dulap. A fost înaintat parchetului.

INSPECŢIE. — In cursul lunii Noembrie, d. col. Aurel Milicescu, inspector regional de jandarmi, şi d. maior Gherovici, comandantul legiuni de jandarmi din localitate, au făcut o inspecţie la posturile de jandarmi din judeţul Cluj, în vederea organizării serviciului poliţienesc rural.

DELA CAMERA DE MUNCA. — Printr'un ordin al ministerului muncii, s'a dispus închiderea frizeriilor în zilele de Duminică şi sărbători. In cursul zilelor de lucru, orele de închidere sunt între 1—3 d. a., iar seara la ora 8.

TAXELE PE APA. — Uzinele de apă din localitate, vor pune în aplicare, dela 1 Ianuarie 1934, un nou regulament cuprinzând modificări în ce priveşte taxele pe apă şi canal. Uzina susţine că e vorba de o reducere a taxelor; în schimb proprietarii de case susţin că noul regulament cuprinde o majorare deghizată a taxelor.

ACCIDENTE. — Ucenicul Francisc Csiki din str. Dorobanţilor 162, în timp ce voia să se urce în podul casei, făcând o mişcare greşită, a căzut fracturându-şi piciorul stâng.

— Ludovic Ţânţar, în vârstă de 15 ani, în timp ce se juca cu mai mulţi prieteni, a alunecat căzând, şi s'a ales cu mâna stângă fracturată. Fiind anunţată Salvarea, d-rul Matache a dat primele ajutoare ambilor copii.

SATU-MARE

NENOROCIRI. — Tânărul Leontin Tarţa, calfă de fierar, şomeur, din Moftinul-mic, a rămas mult timp fără lucru. Situaţia de şomeur n'a putut-o suporta şi din această cauză, s'a hotărît să vină la Satu-Mare să-şi caute de lucru. Neavând bani ca să poată călători cu trenul până la Satu-Mare, s'a urcat fără bilet pe acoperişul unui vagon de persoane.

La podul de peste râul Crasna, situat în apropierea staţiei Ghilvaci, n'a observat grinda de legătură a arcurilor dela pod şi a fost lovit în aşa fel, în cât i s'a sfărâmat o parte a craniului. N'a fost observat decât în gara Satu Mare, unde a fost ridicat şi transportat cu Salvarea la spitalul din localitate. Starea lui e gravă.

— Altă nenorocire s'a întâmplat cu muncitorul Popan Gavril din comuna Vetiş, care alergând după tren, ca să nu-l scape, a fost izbit de treapta unui vagon, în aşa fel, încât a rămas în nesimţire. A fost ridicat şi, în stare gravă, a fost transportat cu Salvarea la spitalul din Satu-Mare.

COMUNIŞTI ARESTAŢI. — In ziua de 7 Noembrie, poliţia din Satu-Mare a făcut o razie pe întreg teritoriul oraşului. Tot în această zi, comisarul Berţi, împreună cu agenţii Filip şi Dan, au făcut o perchiziţie în localul societăţii tinerilor evrei „Hasomer Hatair", unde au aflat mai multe acte şi afişe comuniste. Au fost arestaţi Filip Casovici, Nicolae Weis, Ilie Braun şi Mirian Israel. Numiţii urmează să fie judecaţi conform legii Mârzescu.

DIVERSE. — D. Gheorghe Sima, profesor la şcoala superioară de meserii din Satu-Mare, a fost promovat doctor în drept la universitatea din Cluj.

Anul acesta recolta de struguri din Sătmar, a fost foarte slabă. Cinci mii viţe, au dat între 6—10 hl. must, aproape oţet. Conţinutul de zahăr abia a atins 12 grade. Din cauza slabei recolte, vinul s'a scumpit cu 25—30 procente.

NOUL ADMINISTRATOR FINANCIAR. — Am scris la timp, că administratorul financiar d. Ilie Cucu a fost suspendat în urma unor nereguli ce a comis.

A fost numit un nou administrator financiar d. Ioan Androne care s'a prezentat zilele acestea, la administraţia financiară din Satu-Mare unde d. inspector Olteanu i-a dat în primire conducerea acestui oficiu.

CONDAMNARI — Zilele trecute tribunalul Satu-Mare a dat următoarele sentinţe de condamnare:

Ştefan Ciolta, primarul comunei Satu Nou de sus, a fost condamnat la o amendă de 1500 lei, pentru că a insultat armata. El a declarat apel contra sentinţei aduse.

— Grigore Pintea, Grigore Borhidan, Vasile Borhidan, Gheorghe Borhidan, Alex. Ardelean, Gheorghe Băban, Gh. Andreica şi Alexandru Andreica, au fost condamnaţi la câte 3 zile închisoare şi câte 100 lei amendă, pentru că au alungat pe primarul comunei, Teodor Pintea, luând asupra lor cheile primăriei.

— Alexandru Gros şi Mihai Roja au fost condamnaţi la câte 4 luni închisoare şi 5 mii lei amendă, pentru că în moara ce o conduc a fost omorît de o curea de transmisiune tânărul Zapca Ştefan. Afară de aceasta Gros a fost condamnat la despăgubiri în sumă de 20 mii lei. Condamnaţii au făcut apel.

MOARTA DE SUPARARE. — Comerciantul Samuil Israil din Satu-Mare, suferind de o boală incurabilă, a încetat din viaţă. Sora sa, soţia lui Desideriu Rosenberg, din com. Micula, auzind de moartea fratelui ei, s'a supărat aşa de rău, încât evând un atac de inimă, a murit imediat.

LA CE SUMA SE RIDICA PENSIILE NEACHITATE IN 1931. — Zilele acestea a fost ultimul termen pentru înaintarea cererilor referitoare la restanţele de pensii din anul 1931. Până în prezent au fost înaintate la administraţia financiară din Satu-Mare, 600 cereri, reprezentând peste 8 milioane lei. Această sumă urmează a se achita în bonuri, de către Casa generală de pensii.

RAZBUNAREA UNUI GINERE. — Zilele trecute a fost adus în faţa tribunalului Satu-Mare, tânărul Gheorghe Brata din Hodişa care a fost condamnat la 15 zile închisoare şi 2 mii lei despăgubiri. Numitul, din cauza neînţelegerii asupra dotei, s'a luat la ceartă cu socrul său Ilie Fekete, care ceartă a degenerat în bătaie. Gheorghe Bratu a rupt cu dinţii urechea socrului său, din care cauză a fost dat în judecată.

NOUI TAXE DE TRASURI. — Primăria a aprobat următoarele taxe de trăsuri: pentru o zi lei 240, pentru ½ zi 120 lei, pentru o oră 50, pentru ½ oră 25 lei. Pentru un transport ziua 20, iar noaptea 25 lei. La teatru şi cinematograf 20 lei. La gară, ziua 20, iar noaptea 25 lei. Taxa pe o rază de un km. afară de barieră 25 lei, iar peste această distanţă, după învoială. Trăsura adusă la locuinţă ziua 24, iar noaptea 30 lei. Plimbare 70 lei, înmormântări şi cununii, taxă după oră.

LUPENI

SERBARE IN SCAP FILANTROPIC. — Reuniunea femeilor izraelite din localitate, în seara de 11 Noembr. au dat o frumoasă serbare cu program în palatul cultural al S. A. R. Petroşani.

Venitul va servi pentru îmbrăcarea copilor săraci pentru iarnă.

A luat parte numeros şi select public din localitate şi jur.

DELA PRIMARIE. — Primăria comunei Lupeni a cedat un local din edificiul primăriei, pentru filiala Camerei de muncă, ce se va deschide în curând în această comună.

ZAPADA. — După câteva zile calde de toamnă, temperatura a scăzut şi de 2 zile ninge şi viscoleşte.

Zăpada a atins 10—15 cm.

SIGHET

FURT. — In noaptea de 10 spre 11 c. făcători- de-rele s'au introdus în curtea d-lui slt. Enculescu Florea din str. Dr. Davila şi spărgând încuetorile de la pivniţă au furat alimente şi lucruri casnice.

DECORAŢI. — La prefectură au sosit decretele prin care sunt decoraţi mai mulţi primari din jud. nostru cu „Serviciul credincios". Printre cei decoraţi sunt: Vasile Fodoruţ, com. Deseşti; Petru Pop, com. Giuleşti; P. Hotea, com. Harniceşti şi M. Tomoioagă din Vişeul de sus.

BIBLIOTECI POPULARE. — Bibliotecile „Astrei" destinate cercurilor culturale rurale au început distribuirea la sate a cărţilor pentru înfiinţarea de biblioteci săteşti.

Primele comune cari vor primi cărţi Duminică 17 c. vor fi Remeţi şi Săpânţa.

SATU-LUNG

SPORTIVE. — Duminică s'a jucat pe arena sportivă din localitate, un match de foot-ball între „Izvorul" şi „Muncitorii" din Braşov.

A arbitrat d. Traian Lungu în faţa căruia s'au alinniat următoarele formaţii:

„Muncitorii": Sass, Hideg, Iacenco; Rethi, Armantzo, Chirică; Knobloc, Balint, Svager, Bako şi Feleki.

„Izvorul": Tocitu, Munteanu, Fugaciu; Bujilă, Schelan, Panaitescu, Marinescu, Moarcăş I, Zăinescu, Moarcăş II, Roşculeţ.

Jocul începe vioiu, Muncitorii trec pe terenul adversarilor, unde în urma câtorva pass-uri, Balint soohtează în poartă, marcând primul goal în minutul 1½ pentru Muncitori. Izvorul nu se lasă, Marinescu prinde mingea şi shootează dar portarul prinde, un hands, apoi Marinescu shootează în poartă chiar în colţul porţii, în pară, de unde mingea e respinsă. In minutul 9 la poarta „Muncitorilor" se produce o învălmăşeală, în urma căreia „Izvorul" egalează 1 : 1.

Un cornner făcut de Izvorul nu aduce nici un rezultat. Munctorii sunt stăpâni pe situaţie, cu mingea în picioare înaintează până în poarta adversarilor unde Bako în minutul 19 marchează al doilea goal, iar Muncitorii conduc cu 2 : 1.

O nouă învălmăşeală la poarta „Muncitorilor", unde se formează o grămadă de jucători, iar jos de tot portarul ţine mingea în braţe chiar în poartă. „Izvorul" pretinde goal, arbitru nu admite. De aci înainte jocul devine brutal şi dur. In minutul 41 în urma unui conner făcut de Izvorul, puţin a mai lipsit să nu fie goal şi care goal a fost salvat graţie portarului Tocitu, care deşi nu-i titular a apărat câteva lovituri.

Repriza a doua este mai mult o presare reciprocă, care se părea că nu va aduce nici o schimbare. Totuşi Izvoriştii încurajaţi de o galerie care tot timpul a dat cu huoo răguşind, a început să preseze.

Moarcăş deşi înaintează shootează, nu reuşeşte să egaleze că portarul prinde frumos.

Două cornnere făcute de Muncitori nu sunt transformate în puncte. In minutul 82 Zăinescu trimite depe extremă o bombă aducând egalarea 2 : 2.

Jocul este mai mult pe terenul Izvorului, care vrea să-şi apere punctul câştigat cu atâta trudă, răguşeli şi injurături.

In minutul 89 un jucător dela Muncitori este grav lovit, jocul se suspendă, apoi reîncepe prelungit.

Dela Izvorul am remarcat pe Bujilă, Marinescu, Zăinescu şi Schian.

Dela Muncitori am remarcat pe portarul Sass, Balint, Armanko, Bako şi Hideg.

In urma acestui match Izvorul câştigă 1 punct, în clasamentul general al campionatelor de toamnă.

FURT. — Locutorului Ioan Barbu din Turcheş, i s'au furat din casă mai multe obiecte casnice. Jandarmii au identificat hoţul care este V. Dumitraş, tot din Turcheş, căruia i s'au dresat actele de dare în judecată.

ACCIDENT. — Un grav accident ce a cauzat moartea unui tâlctor de lemne, s'a întâmplat într'o pădure din localitate.

Pe când lucrătorul Kaiser Iosif de 35 ani, scobora un buştean pe sanie, buşteannul a alunecat prinzând pe lucrător între copaci, unde a fost strivit şi după o oră a încetat din viaţă.

TG.-MUREŞ

FURTURI. — Lui Nicolae Matyas, din comuna Ilioara şi Pal Kakas din comuna Luca, veniţi la târgul de toamnă ţinut Sâmbătă în Târgu-Mureş, necunoscuţi le-a furat hamurile de pe cai.

— Tot Sâmbătă, la târg, femeei Kata Markus din comuna Sântioana de Mureş, i s'a furat din buzunarul hainei suma de 2.000 lei de către ţiganul Ratz Teodor.

— Din libraria d-lui Béla Revesz din localitate s'a furat un gramofon, de către necunoscuţi.

— Terezia Jakab din Porumbacul de Sus (Făgăraş), e fost prinsă în flagrant delict, pe când băga mâna în buzunar spre a pungăşi pe mai mulţi oameni, veniţi cu treburi la târg.

VIOLENŢA CONTRA UNUI AGENT FISCAL. — In ziua de 4 Noembrie, agentul de percepţie Teodor Costea dela percepţia Tcaca a ridicat mai multe obiecte casnice dela Iosif Horvath, toţi din comuna Filipişul Mic, lucruri sechestrate pentru neplata restanţelor de impozite către stat. Pe când agentul transporta obiectele la percepţie, i-au ieşit înainte la marginea satului locuitorii numiţi mai sus, şi cu forţa i-au luat obiectele. Secţia de jandarmi a înaintat actele la parchet.

LOVIRE. — Gardianul public Vasile Pop şi doi trecători au ridicat şi adus la poliţie pe Francisc Sandor din localitate, str. Călăraşilor 45, pentru că, în seara de Sâmbătă, pe la ora 22 jum. a pândit la un colţ de stradă pe Braun Iosif şi, ieşindu-i înainte, i-a dat două lovituri de ciomag.

SALONTA

CONCERT. — Sâmbătă seara, la ora 9, în sala „Reduta" a fost un mare concert executat de orchestra şcoalei de jandarmi din Oradea.

Programul destul de bogat şi cu măestrie executat a plăcut publicului. Reprezentaţia a fost urmată de dans.

S'a strâns un frumos beneficiu, care se va destina bisericii ortodoxe române din localitate.

CERC RELIGIOS. — Duminică, 12 Noembrie, preoţii din protopopiatul Salonta au ţinut cerc la biserica ort. română.

Programul a fost precedat de un serviciu religios la care au servit preoţii cercului.

După masă s'a vorbit la popor despre *„Iubirea de Dumnezeu şi aproapele"* în asistenţa unui însemnat număr de credincioşi.

REPREZENTAŢIE TEATRALA PENTRU MOŢI. — Vestita societară a Teatrului Naţional din Bucureşti, d-na Maria Giurgea, va da Sâmbăta viitoare o reprezentaţie teatrală în sala „Reduta".

Beneficiul realizat depe urma acestei reprezentaţii va fi destinat pentru ajutorarea Moţilor.

Se va juca o frumoasă piesă a lui Alfred Moşoiu.

deSebţţeţră snrdl snrdl uuu uu

DICIOSANMARTIN

ADUNARE GENERALA. — Reuniunea femeilor române din Diciosânmartin şi-a ţinut în ziua de 11 Noembrie, a XXV adunare generală în sala festivă a gimnaziului mixt „A. Bârseanu". A participat un număr însemnat de membre şi membri.

D. secretar Ioan Vulcuţiu recapitulează activitatea Reuniii. Urmează apoi darea de seamă a cassierei, modificarea şi aprobarea statutelor, aprobarea bugetului şi completarea comitetului.

Seara, la ora 9, s'a aranjat în sala restaurantului „Carpaţi", un ceaiu dansant, la care a luat parte un numeros public din oraş şi împrejurimi.

FAGARAŞ

ŞCOLARE. — Pentru anul şcolar, în curs, revizoratul şcolar al acestui judeţ a fixat 11 centre de cercuri culturale şi anume: Comana de jos, Şinca veche, Berivoii mici, Făgăraş, Pojorta, Ciucşor, Viştea de jos, Noul Român, Porumbacul de sus, Lovnic şi Cincul. Fiecare centru are obligaţia să ţină câte şapte şedinţe anual în comunele din care este alcătuit.

Pe lângă instrucţiunile ce le dă relativ la modul de organizare a şedinţelor intime şi publice, subrevizoratul recomandă şi subiectele conferinţelor pedagogice propuse de minister.

PROCES. — Adrian Bălcăcean fusese condamnat de tribunal la 15 zile închisoare pentru crima de tăinuire. La Curtea de apel din Braşov, acuzatul a fost achitat.

SPANZURATA. — Ecaterina Ongard de 68 ani din Gherdeal, a fost găsită spânzurată de o grindă. Motivele nu se cunosc.

PIAŢA. — Preţurile din piaţa oraşului sunt următoarele: lapte de vacă 4 lei, de bivoliţă 5 lei, unt proaspăt 56 lei kg., ouă 5 lei două, găina 25—50 lei buc. purcei de lapte 35—70 lei buc., varză pentru murat 260—300 lei suta, ţelină 3—4 lei buc., varză roşie 3—4 lei buc., struguri 10—12 lei kg., ceapă 4 lei kg., conopidă 4—8 lei buc., ardei gras 1 leu buc., brânză 34 lei kg., fasole 60—80 lei ddal., porumb 360 le ddal., grâu 50—70 lei ddal., cartofi 1 leu kg., nucile 10—12 lei suta, mere 3—5 lei kg., carne de oaie 12 lei kg., de vacă 16 lei, de viţel 20 lei, de porc 24, untura 32 lei kg.

CALARAŞI

INTRUNIREA LUPTATORILOR MEDALIAŢI. — Zilele acestea a fost întrunirea luptătorilor medaliaţi cu **„Bărbăţie şi credinţă cu spadă"**, din răsboiul 1916—19.

Intrunirea s'a ţinut în localul d-lui I. Prodănescu, str. Eliade Rădulescu 2, în scopul de a se forma o asociaţie a acestor luptători, din cuprinsul judeţului nostru.

D. I. Prodănescu, iniţiatorul asociaţiei, arată că drepturile acordate prin lege luptătorilor cu **„Virtutea militară"**, sunt incontestabile şi juste, dar şi cei medaliaţi cu **„Bărbăţie şi credinţă"** au aceleaşi drepturi.

Anunţă că sediul central

ULTIMA ORA

Noul guvern Duca

— Lista noilor miniştri şi subsecretari de stat —

La ora când încheiem această ediţie, se dă ca certă următoarea listă cu membrii noului guvern, listă ce va fi supusă M. S. Regelui.

Preşedinţia, d. I. G. Duca.

Externele, d. N. Titulescu.

Internele, d. I. Inculeţ.

Finanţele, d. Dinu Brătianu.

Instrucţia publică, d. dr. C. Anghelescu.

Domeniile, d-nii G. Cipăianu sau V. Sassu.

Justiţia, d. V. Antonescu.

Armata, d. general Ulcă.

Armamentul, d. general Paul Anghelescu.

Muncă şi sănătate, d. R. Franasovici.

Lucrări publice, d. C. Dimitriu

Industrie şi comerţ, d. Gh. Tătărescu.

Subsecretari de stat :

D-nii Al. Mavrodi şi N. Budurăscu, la preşedinţie ; Savel Rădulescu, la externe ; D. Iuca şi Victor Iamandi, la interne ; Victor Slăvescu, la finanţe ; M. Negură şi Manolescu - Strunga la Domenii ; N. Maxim, la muncă ; Gh. Asan, la industrie ; Mircea Djuvara, la instrucţie.

*

Imediat după jurământ, va eşi o ediţie specială a „Monitorului Oficial" cu drecretul de dizolvare a Corpurilor legiuitoare şi convocarea colegiilor electorale pentru nouile alegeri.

Alegerile se vor face între 17 şi 22 Dec.

O nouă conferinţă

pentru discutarea de zarmării cu Germania

Londra, 14 (Ullstein). — „Daily Mail" anunţă că guvernul englez a luat iniţiativa întrunirii unei conferinţe în afară de Geneva, probabil la Londra sau Paris, sau pe teritoriul unui stat neutru, la care marile puteri să reglementeze împreună cu Germania diferitele chestiuni în legătură cu dezarmarea.

Controlul fermelor americane

Chicago, 14 (Rador). — Posibilitatea unui control absolut al tuturor fermelor americane, — agriculturii trebuind să i se destine numai pământurile fertile, iar restul să fie destinat pădurilor, parcurilor şi reşedinţelor, etc., — este prevăzută de d. Wallace, şeful departamentului agriculturii, în discursul ţinut în ultimele zile.

In acest discurs, d. Wallace a declarat că tot ceeace a făcut Statele-Unite până acum în materie de agricultură nu este decât preludiul celor ce vor trebui să fie făcute ulterior, pentru ca Statele-Unite să ocupe locul adevărat în marea familie a naţiunilor.

Ministrul agriculturii a făcut apoi un tablou al situaţiei actuale deplorabile a agriculturii americane şi a prezis pentru 1934 o reducere de 14 milioane hectare din totalul terenurilor însămânţate.

Constituirea corporaţiilor in Italia

— Discuţiile consiliului naţional —

Roma, 14 (Rador).—Consiliul naţional al corporaţiilor a terminat discuţia privitoare la constituirea corporaţiilor.

D. Mussolini a citit ordinea de zi asupra căreia va ţine în şedinţa de azi un mare discurs.

Ordinea de zi dă definiţia corporaţiilor, ca fiind un instrument care sub egida Statului realizează disciplina forţelor productive ale naţiunii, declară că numărul corporaţiilor ce se vor constitui pentru marile ramuri de producţie trebue să fie în armonie cu necesităţile reale ale vieţii economice naţionale. Ea stabileşte că statul major al corporaţiilor trebue să cuprindă reprezentanţi ai administraţiilor de Stat, ai partidului fascist, ai capitalului, muncii şi tehnicei.

Se încredinţează corporaţiilor misiunea specială pentru conciliere şi consultare obligatorie în privinţa problemelor de cea mai mare importanţă, consiliul naţional al corporaţiilor trebuind să colaboreze la redactarea legilor pentru reglementarea activităţii economice naţionale.

Se rezervă, în sfârşit, marelui consiliu dreptul de a lua o deciziune definitivă relativ la desvoltarea ulterioară, în sens politic şi constituţional, care va trebui să fie fixată după ce se va fi ajuns la constituirea efectivă şi la funcţionarea practică a corporaţiilor.

După plebiscitul din Germania

— Constatările presei engleze —

Londra, 14 (Rador). — *Presa engleză se mulţumeşte să înregistreze rezultatul plebiscitului german ca fiind singurul care putea fi aşteptat.*

„Times" constată incidental că, de oarece votarea contra d-lui Hitler fusese declarată ca un act de trădare, era natural ca parada patriotică să fie generală. Un singur lucru este sigur, scrie „Times": De acum încolo statele străine vor avea de aface exclusiv numai cu d. Hitler".

„Daily Herald" scrie că, de oarece d. Hitler predica necontenit pacea, acum are prilejul să răspundă propunerii d-lui Macdonal şi să ofere mijloacele prin care d-sa crede că se poate ajunge la dezarmare şi pace. Este incontestabil că acţiunea care se urmăreşte la Londra de către cercurile cu răspundere, nu poate fi temperarea ostilităţii faţă de regimul hitlerist, ci acceptarea situaţiei de fapt din Germania, fără prejudecăţi sau porniri sentimentale.

In acest sens „Times" publică o scrisoare semnată de lordul Lothian, fost delegat la conferinţa păcii, care declară că Germania a părăsit conferinţa desarmării, de oarece planul de desarmare Macdonald a fost modificat.

Atitudinea Italiei faţă de conferinţa desarmării nu a impresionat cercurile engleze. Se pare că cercurile politice se aşteptau la o astfel de deciziune din partea d-lui Mussolini.

AMNISTIE POLITICA

Paris, 14 (Rador).— Corespondentul agenţiei „Havas" la Berlin înregistrează unele svonuri după care reconcilierea politică, la care a făcut aluzie cancelarul Hitler în recentele sale Recursuri ar fi să urmeze curând, după succesul plebiscitului.

Aceste svonuri afirmă că nimic nu s'ar opune acum unei amnistii politice generale.

CANCELARUL HITLER LA HINDENBURG

Berlin, 14 (Rador).— *Cancelarul Hitler s'a prezentat d-lui Hindenburg, preşedintele Reichului, spre a-i face o dare de seamă asupra rezultatului alegerilor.*

D. Hitler a discutat cu preşedintele Hindenburg problemele politice la ordinea zilei.

Preşedintele Reichului a exprimat cancelarului Hitler profunda sa recunoştinţă pentru modul cum au decurs alegerile, precum şi pentru rezultatele dobândite.

O SCENA IMPRESIONANTA

Berlin, 14 (Rador).— Agenţia „Wolff" anunţă:

Ziarele semnalează o scenă emoţionantă care s'a produs Duminică la o circumscripţie electorală din Berlin, unde un muribund a cerut cu insistenţă să fie transportat în localul de vot spre a depune buletinul său de vot pentru Hitler, înainte de a-şi da sufletul.

El a fost transportat pe o brancardă la localul de vot, unde a şi votat. La plecarea lui din localul de vot, întreaga asistenţă mişcată de acest gest, s'a ridicat în picioare şi a salutat pe muribund cu salutul german.

MULŢUMIRE CATRE DUMNEZEU

Berlin, 14 (Rador). — Autoritătile bisericeşti au dispus ca timp de 15 minute toate clopotele bisericilor din Germania să fie trase, în semn de mulţumire către Dumnezeu, pentru rezultatul plebiscitului, care a dovedit că poporul este unit în cererile formulate.

ULTIME INFORMAŢII

✱ M. S. Regele Alexandru al Iugoslaviei a fost înălţat în rangul de mareşal al armatei române. In campania din 1913 şi în războiul cel mare a dovedit extraordinare însuşiri ostăşeşti, luptând pentru cauză comună şi prin aceasta a ajutat România şi a contribuit la cimentarea frăţiei de arme a celor două armate, sârbă şi română, manifestată pe pământul românesc prin remarcabila acţiune a diviziei sârbe în Dobrogea (toamna anului 1916).

✱ M.M. L.L. Regina Maria şi Regina Elisabeta a Greciei au asistat, Luni seară, la teatrul Naţional, la premiera piesei „Napoleon".

✱ *S'a acordat semnul onorific „Răsplata muncii pentru 25 ani în serviciul statului" unui mare număr de funcţionari ai statului şi ai Casei regale, cari au împlinit 25 de ani de serviciu fără întrerupere, sau 30 de ani cu întrerupere.*

Numele celor medaliaţi s'au publicat în „Monitorul Oficial" de Luni 13 Noembrie (nr. 262).

✱ *Regulamentul pentru vânzarea şi distribuirea produselor monopolului alcoolului, s'a publicat în „Monitorul Oficial" de Luni 13 c. (nr. 262).*

✱ Marchizul d'Ormesson, ministrul Franţei la Bucureşti, a fost primit în audienţă de M. S. Regina Maria, la Cotroceni, Luni, la ora 3 şi jumătate.

✱ *S'a sancţionat regulamentul pentru organizarea şi executarea serviciului de încasarea cupoanelor şi efectelor de comerţ prin poştă.*

POLITICE

✱ Membrii biuroului partidului naţional-ţărănist s'au întrunit din nou ieri dim., spre a discuta problemele referitoare la apropiata campanie electorală.

In principiu, s'a hotărît ca partidul să-şi însuşească parte din punctele principale ale programului expus de d. Mihalache la Câmpulung.

Discuţiile vor continua d. a., acasă la d. Mihai Popovici.

✱ Biroul de conducere al partidului naţional-ţărănist a chemat telegrafic în Capitală pe d. Iuliu Maniu.

✱ Şedinţa comitetului executiv al partidului poporului convocat pentru 19 c., s'a amânat până la noui dispoziţii.

La 19 c., se va ţine, în schimb, şedinţa comitetului de direcţie convocat pentru ziua de 18 c.

✱ Secretariatul general al partidului georgist anunţă că demonstraţia organizată pentru 19 Noembrie, s'a amânat.

Din străinătate

✱ **Roma, 14 (Rador).** — Regele a primit azi dimineaţă la Quirinal pe ambasadorul Marei Britanii, sir Eric Drummond, şi pe ministrul Austriei, d. Rintelen, cari au prezentat scrisorile lor de acreditare.

—xox—

Şi-a salvat copiii din foc

Belgrad, 14 (Rador).— In comuna Lipovac, din apropiere de localitatea Bihaci, a izbucnit un puternic incendiu la locuinţa unui ţăran care în acel moment se afla la lucrul câmpului.

Inapoindu-se acasă şi găsind locuinţa sa în flăcări, ţăranul, trecând prin flăcări, a reuşit să salveze pe cei trei copii mici ai săi, cari se aflau în casă. Copiii au scăpat astfel dela o moarte sigură. Ţăranul, având grave arsuri pe tot corpul, a fost transportat la spital. Medicii declară că sunt puţine speranţe că va scăpa cu viaţă.

—ooxx✱xxoo—

Procesul asasinului Andruţos

Brăila, 14 Noemb.

Se ştie că asasinul Iancu Andruţos, care a ucis pe procuristul Mariansky, a făcut recurs la casaţie, împotriva actului de acuzare, motivând că n'a încercat asasinarea tânărului Costel Pandelescu.

Recursul, fiind respins, dosarul a fost înapoiat astăzi, parchetului din Brăila şi e probabil ca în ziua de 15 Noembrie procesul se va judeca de Curtea cu juri din Brăila.

—ooxx✱xxoo—

Stocul metalic al Băncii Franţei

Paris, 14 (Rador). — *Agenţia „Havas" anunţă :*

Banca Franţei va publica Joi un bilanţ din care va reeşi că stocul metalic se cifrează cu 750 milioane franci mai puţin decât în precedent, sumă inferioară totalului retragerilor înregistrate a doua zi după publicarea planului Roosevelt. Din această sumă numai 100 milioane corespund cumpărăturilor directe făcute de Oficiul american pentru restaurarea financiară, cumpărături cari au atins media zilnică de cinci milioane franci, cifră care corespunde schimburilor normale între băncile de emisiune.

Cumpărăturile de devize la Londra şi Paris făcute de instituţiile particulare americane au fost probabil mai importante, însă Franţa nu poate să aibă nici o teamă din cauza acestor cumpărături, cari dealtfel nu sunt controlabile şi al căror total nu poate să depăşească zece miliarde franci, adică capitalurile străine investite în Franţa. Dacă industriaşii şi comercianţii americani schimbă dolarul cu franci, ei nu au nici un interes să vândă francul, o monedă esenţial de investiţie productivă cu aur care este puţin maniabil.

Diminuarea nu corespunde deci politicei financiare americane, ci în principal diferitelor conturi debitoare faţă de Olanda şi Elveţia.

Un discurs al d-lui Churchill

- Alături de Franţa şi impotriva pericolului germanic -

Londra, 14 (Rador).—D. Churchill a ţinut un mare discurs în faţa alegătorilor din circumscripţia sa.

Oratorul a declarat că Anglia nu trebue să ducă niciodată o politică tinzând la slăbirea Franţei.

D-sa a declarat textual: „Bunul simţ ne-a pus alături de francezi şi aliaţii lor, pe care îi vom ajuta în măsura în care şi ei ne vor ajuta pe noi, deoarece forţa noastră comună va înlătura orice pericol pentru o perioadă de numeroşi ani.

„Evenimentele recente au dovedit culpabilitatea Reichului în ce priveşte originile războiului, precum şi sentimentele periculoase ale poporului german. De aceea, de 20 ani încoace eu stau ferm hotărît alături da Franţa şi impotriva pericolului germanic".

D. Henderson va demisiona

dela preşedinţia conferinţei dezarmării

Geneva, 14 (Rador). — Personalităţile din anturajul imediat al d-lui Henderson declară că d-sa a autorizat eri seară publicarea ştirilor cari anunţă intenţia sa de a demisiona dela preşedinţia conferinţei dezarmării, în cazul când situaţia nu ar fi rapid ameliorată, fiindcă a constatat că anumite guverne au organizat oarecum un vid în jurul conferinţei de la Geneva.

Intervenţia d-lui Henderson ar fi considerată totdeodată ca un avertisment pentru unele puteri şi ca un mijloc de presiune asupra anumitor guverne.

Este dela sine înţeles că d. Henderson nu vizează atitudinea guvernului francez, care a dus la Geneva, în mod constant, o politică de prezenţă şi că d. Boncour a delegat pe d. Massigli la actuala sesiune, numai pentru faptul că a fost reţinut la Paris.

Alt atentat

contra directorului siguranţei din Tirol

Innsbruck, 14 (Ullstein). — **Un nou atentat s'a comis impotriva directorului siguranţei din Tirol, d-rul Steidle.**

Necunoscuţi au aruncat în curtea locuinţei lui Steidle o bombă de carton presat, umplută cu substanţe explosibile.

Bomba a explodat, producând numai pagube materiale.

—xox—

De ce a fost dizolvat

part. naţ.-soc. german din Cehoslovacia

Praga, 14 (Rador).— „Monitorul Oficial" publică motivarea hotărîrii guvernului prin care s'a ordonat disolvarea partidului naţional-socialist german din Cehoslovacia.

Această motivare subliniază că activitatea partidului naţional socialist german ameninţă unitatea şi siguranţa statului cehoslovac.

Prin disolvarea partidului, naţional-socialiştii germani pierd şi mandatele parlamentare. Ei dispuneau de 8 mandate în Cameră şi 4 mandate în Senat. De asemenea, partidul naţional socialist german nu va mai putea pune candidaturi în noui alegeri. Bunurile partidului vor fi lichidate, în folosul statului.

—x✱x—

Ancheta parlamentară

asupra propagandei germane în St.-Unite

Washington, 14 (Rador). — *Preşedintele Roosevelt a convocat pe deputatul Dickstein, preşedintele comisiunii imigraţiei din Camera Reprezentanţilor, spre a discutat cu el despre ancheta parlamentară asupra propagandei germane în Statele-Unite.*

Această anchetă, care se va face cu colaborarea administraţiei, va începe probabil chiar astăzi.

—xox—

O nouă aterizare forţată a soţilor Lindbergh

Madrid, 14 (Ullstein). — **Soţii Lindbergh, după ce au aterizat forţat cu avionul la Sanarem, au plecat din nou în direcţia Lisabona, dar au fost siliţi să aterizeze din nou, din cauza ceţei pe teritoriul localităţii Mino, la graniţa dintre Spania şi Portugalia.**

—xox—

Liberalii englezi trec în opoziţie

Londra, 14 (Ullstein). — **Fracţiunea parlamentară liberală a ţinut şedinţă sub preşedinţia d-lui Herbert Samuel spre a hotărî trecerea fracţiunii în opoziţie faţă de actualul guvern.**

Se crede că propunerea va fi admisă cu mare majoritate de membrii fracţiunii.

MARE INCENDIU LA VIENA

Viena, 14 (Ullstein). — Un mare incendiu a izbucnit în cursul nopţii la castelul Rotschild, din Plesselgasse, situat în al patrulea cartier al Vienei.

—xox—

Războiul dintre Bolivia şi Paraguay

Asomption, 14 (Rador).— Ministerul de războiu publică următorul comunicat:

„Trupele paraguayene au cucerit toate fortificaţiile dela vest de Nanawa sau sectorul Ayala, distrugând complect cel de al 16-lea regiment de infanterie boliviană.

„Trupele paraguayene au făcut 300 de prizonieri printre cari se află mai mulţi ofiţeri. Ele au capturat un important material de războiu".

—xox—

Generalul Condylis a părăsit Belgradul

Belgrad, 14 (Rador). — Generalul Condylis, care a asistat eri seară la un mare dineu dat în onoarea sa de legaţia greacă din Belgrad, precum şi la recepţia care a urmat, a părăsit azi dimineaţă Belgradul împreună cu suita sa.

D-sa a fost salutat în gară de miniştrii de războiu şi externe, de numeroase personalităţi militare şi civile, de şeful statului major general iugoslav şi de membrii coloniei elene.

Generalul Condylis a declarat că va păstra o amintire neştearsă de timpul cât a stat în Iugoslavia.

—xox—

Organizaţiile comuniste din Cehoslovacia se dizolvă

Praga, 14 (Radio-Central).— *Partidul comunist din Cehoslovacia, temându-se de a fi dizolvat în baza legii impotriva partidelor ostile statului, face pregătiri ca să-şi asigure o existenţă ilegală, în cazul când va fi dizolvat.*

Se crede că toate organizaţiile partidului comunist se vor disolva de bună voe, transformându-se în celule comuniste de câte 5 membri.

Prima organizaţie comunistă, care s'a dizolvat de bună voe, este aceia din Pilsen.

—xox—

Expoziţia din Chicago va fi redeschisă

Chicago, 14 (tel. part.).—Comitetul organizator al expoziţiei mondiale, închisă acum câteva zile, a luat hotărîrea să redeschidă expoziţia la 1 Iunie 1934, pentru o durată de cinci luni. Se speră că cei siliţi de criza din anul acesta să renunţe la vizitarea expoziţiei, vor avea posibilitate s'o viziteze anul viitor.

—xox—

Două zile de manifestări româneşti la Arad

— Inaugurarea comunicărilor Institutului Social Banat-Crişana. — Sfinţirea steagului Asociaţiei meseriaşilor români. — Turneul scriitorilor independenţi —

Arad, 13 Noembrie

Zilele de Sâmbătă şi Duminecă, 18 şi 19 Noembrie, vor fi zile de înălţătoare manifestări româneşti pentru oraşul nostru.

Sâmbătă d. a., la ora 5, se inaugurează, în sala festivă a liceului „Moise Nicoară", comunicările Institutului social Banat-Crişana, şi totodată secţia minoritară arădană a institutului.

Va vorbi „despre românii din Ungaria de azi" d. dr. *C. Gropşoreanu*, fostul primar al Timişoarii, conducătorul secţiei minoritare timişorene a institutului. Dată fiind nepăsarea ce-o arată oficialitatea noastră faţă de chestiunea românilor de sub jugul amar al horthiştilor, iar, pe de altă parte adânca cunoaştere a problemei minoritare dovedită de d .dr. C. Gropşoreanu, comunicarea e aşteptată de arădeni cu un deosebit interes. După d. Gropşoreanu va vorbi „despre ungurii şi ungurizaţii din ţinutul Aradului, d. *Isaia Tolan*, iar d. prof. *Nestor Blaga* „despre schimbările de proprietate întâmplate la arad în decursul ultimului an, privite sub raportul naţional".

*

Duminică, înainte de amiază, se va sfinţi steagul Asociaţiei meseriaşilor români din Arad.

Meseriaşii se vor duce în procesiune la catedrală, apoi, după sfinţirea steagului, solemnităţile se vor continua la sediul din Pădurice al Asociaţiei.

Sfinţirea va oficia-o şi va patrona-o P. S. Sa Episcopul dr. Grigorie Comşa. Vor participa toate oficialităţile, deasemenea scriitorii independenţi, veniţi în această zi în turneu la Arad.

Ţinem să adăugăm că Asociaţia meseriaşilor români, organizaţie înfiinţată de meseriaşii tineri din Arad pentru reluarea în stil naţional şi creştinesc a tradiţiei vechilor bresle, desfiinţate de unguri la 1872, a dovedit prin activitatea ce o desfăşoară, că merită cea mai mare atenţie a tuturor românilor.

Infiinţată încă de acum câţiva ani şi oprită de instigaţia minoritarilor să-şi dea festivalurile cu program românesc şi creştinesc în localul ce răsună zilnic de vorbă ungurească al Căminului industriaşilor, şi-a închiriat de astăvară un local în pădurea oraşului, iar dela începutul toamnei ţine în fiecare Duminică, cu concursul ateneului popular şi al altor intelectuali români, conferinţe pe seama meseriaşilor, urmate de dansuri româneşti. Şi-a propus, între altele, pomenirea marilor conducători de bresle româneşti din Arad, prin pelerinagii la mormântul lor şi prin conferinţe.

Asociaţia stă sub conducerea d-lui Ionel Filipaş.

*

După amiaza zilei va fi consacrată scriitorilor independenţi. Vor veni, afară de scriitorii din Bucureşti, toţi scriitorii din Ardeal ai acestei grupări. Festivalul se va da la palatul cultural, în prezenţa tuturor oficialităţilor.

Expoziţia Camerei agricole din Arad

— Frumosul debut al asociaţiei stuparilor. — Un indemn românilor din Arad —

Arad, 14 N-brie

Camera de agricultură a judeţului şi-a deschis în pavilioanele Andrényi din str. Moise Nicoară, anuala expoziţie de toamnă, anexându-şi de astă dată încă două societăţi de expozanţi, afară de societatea crescătorilor de păsări „Carierul": societatea florarilor, şi tânăra asociaţie a stuparilor din judeţ, înfiinţată sub auspiciile Camerei în vara acestui an.

Debutul acestor două societăţi a fost adevărat la înălţime, îmbogăţind astfel cu un apreciabil aport anualele expoziţii ale Camerei agricole. In schimb, din pricină că florarii şi „Carierul" au ocupat două pavilioane întregi şi Camerei şi apicultorilor nu i-a rămas decât unul, iar de altă parte din pricină că sătenii sunt încă ocupaţi cu lucrările agricole întârziate, nu s'au putut aduce păsări din cele date de Cameră pentru propagandă avicolă sătenilor.

Din pricina aceasta, expoziţia n'a avut caracterul „naţional" pe care l-a afişat în titlul programelor sale soc. „Carierul".

Trebue să remarcăm că asociaţia florarilor nu e românească. La asociaţia de crescători de păsări „Carierul" au expus abia doi, trei români, în frunte cu neobositul ei preşedinte dr. Memetea. Lacuna aceasta nu se datoreşte organizatorilor, ci unui fapt care e bine să fie subliniat: deşi statistica arată că oraşul Arad are 34 de mii de români, şi deşi dintre aceştia numai o parte mai mică sunt funcţionari, iar din rest mulţi sunt vechi gospodari, se dovedete cu prilejul acestei expoziţii, că acel dintre românii Aradului cari ar avea putinţa s'o facă, nu dau niciun interes aviculturii, neglijând o sursă de venituri din cele mai sigure şi apreciabile. Constatarea aceasta trebue să dea de gândit.

Expoziţia, precum am arătat, e împărţită în trei:

Camera agricolă a expus în voliere mari, abandonând sistemul expoziţiilor în voliere mici, grupuri mai mari de păsări de casă. Găştile şi curcile, în deosebi, s'au dovedit adevărate rarităţi, nemai întâlnite la alte expoziţii. In acelaşi pavilion s'au expus cloşti artificiale, diferite preparate pentru combaterea bolilor şi paraziţilor, mâncări preparate pentru păsări, sisteme de ambalaje pentru exportul păsărilor tăiate, un chioşc cu literatură avicolă, de propagandă, etc.

In fundul pavilionului e Asociaţia apicultorilor, cu o expoziţie demonstrativă dintre cele mai interesante. Se expun diferitele sisteme primitive de coşniţi dela şes şi dela munte, alături de cele mai moderne sisteme de apicultură. Expoziţia aceasta, organizată sub îndrumările d-lui ing. N. Popescu, directorul Camerei agricole şi preşedintele tinerei asociaţii, a stuparilor, va fi purtată la iarnă, ca expoziţie demonstrativă, pe la cursurile de stupărit ce le organizează la ţară Camera agricolă şi asociaţia stuparilor.

Pavilionul „Carierului" este de o bogăţie apreciabilă. S'au expus varietăţi de păsări de casă, iepuri, porumbei, păuni, peşti, păsări cântătoare, etc.

D. dr. Memetea şi comitetul organizator au depus o muncă ale cărei roade se văd. Un lucru am avea de adăugat, în atenţia românilor din oraş: să nu treacă nepăsători peste indemnul din programele expoziţiei: „Inscrieţi-vă membri activi în societatea „Carierul" !

Pavilonul al treilea e al asociaţiei florarilor. Debutul acestei asociaţii s'a remarcat, ca şi a stuparilor de toată lumea. Vizitatorii timişoreni ai expoziţiei au subliniat, că expoziţia arădană a întrecut în toate privinţele pe cea din zilele trecute a Timişorii.

Ca la fiecare expoziţie, s'au împărţit şi de data aceasta un număr însemnat de premii şi medalii.

Expoziţia a fost vizitată de toate autorităţile locale, de câteva mii de cetăţeni şi de elevii tuturor şcolilor.

—xox—

Trei ţărani omorâţi

de explozia unui obuz

Varşovia, 14 (Rador) — Trei ţărani din comuna Babice din apropiere de localitatea Wadno au găsit pe câmp un obuz rămas din timpul războiului.

Ei încercând să demonteze proectilul, acesta a făcut explozie, omorîndu-i pe toţi.

—xxxxx—

Din Bistriţa

MUZEU. — D. subrevizor N. Ianul a luat frumoasa iniţiativă de a înfiinţa în localul prefecturii judeţului un muzeu şcolar compus din cărţi vechi şi obiecte antice.

Până acum a strâns piese importante.

TEATRALE. — Artiştii teatrului Naţional din Cluj, sub conducerea d-lui Ion Tâlvan, vor juca la sfârşitul lunii Noembrie comedia „Jongleurul" de I. Tâlvan, în sala Petru Rareş.

CUM A DECURS MAREA EXPOZIŢIE AVICOLA. — După cum am anunţat, Sâmbătă şi Duminică, 11 şi 12 Noembrie, a fost în localitate o mare expoziţie organizată de „Societatea avicolă" din Bistriţa, cu ocazia jubileului de treizeci de ani de existenţă.

Expoziţia a fost în sala Petru Rareş (f. Gewerberein).

Au fost expuse: 114 familii de găini şi cocoşi din cele mai diferite rase : Brahma, Rhode-Island, Minorca, Legehorn, golaşi şi ardeleni, Susex, Wiandottes argintii, gri şi albe; zece familii de gâşte; patruzeci şi patru perechi de porumbei din renumita crescătorie C. Weiss din localitate, iepuri de casă; căprioare, şi patruzeci şi trei de câini de categorii şi rase diferite, etc.

Expoziţia s'a deschis în prezenţa delegatului ministerului d edomenii, d. insp. Lambrino şi a d-lui dr. Max Inger, prim-medic veterinar judeţean, a consiliului de clasificare, reprezentanţilor ziarelor, etc.

Expoziţia a fost vizitată de peste 3000 de oameni stârnind mare interes faţă de varietatea animalelor expuse.

Au fost decernate medalii de aur, de argint, de bronz, diplome, etc.

SPECTACOLE. — Cinematograful „Apollo" din localitate rulează: „Dragostea creiază moda", cu Georg Alexander şi Renatte Müller.

—xox—

D. Norman Davis

s'a inapoiat in Statele-Unite

New-York, 14 (Rador). — *D. Norman Davis s'a inapoiat în Statele Unite fără a fi descurajat de situaţia conferinţei dezarmării.*

D-sa a declarat că după ce va avea o conferinţă cu d. Roosevelt şi cu d. Hull, şeful departamentului de stat, asupra „unor anumite chestiuni importante", crede că se va inapoia la Geneva.

D. Davis a declarat deasemeni că situaţia politică în Europa centrală nu este acum aşa de critică ca mai înainte.

Adevărata chestiune nu este dezarmarea, a declarat d-sa, ci reducerea şi limitarea armamentelor.

In declaraţia pregătită în prealabil, d. Norman Davis arată că negocierile au ajuns într'o fază care necesită să se ia deciziuni după ce delegaţiile consultă guvernele lor Naţiunile, termină d. Norman Davis, trebue să dea dovadă de perseverenţă şi răbdare nesfârşită în îndeplinirea misiunii lor privitoare la dezarmare.

—xox—

Automobil căzut in prăpastie

Roma, 14 (Rador). — Din Modena se anunţă că în apropiere de Marano, în munţii Apenini, un automobil în care se aflau opt persoane a căzut într'o prăpastie dela o înălţime de 150 metri.

Două persoane au ineetat din viaţă, iar patru au fost rănite. Un rănit este în stare foarte gravă.

Accidentul s'a produs din cauza prăbuşirii terenului, pricinuită de ploile puternice din ultimul timp.

—xox—

Spionaj german in Polonia

Varşovia, 13 (tel. part.). — Autoritătile de resort fac cercetări întinse spre a descoperi toate cuiburile asociaţiei germane de spionaj „Deutsche Patrioten Liga", ai cărei membri conducători au fost arestaţi zilele trecute sub învinuirea de a fi făcut spionaj în favoarea Germaniei. S'au făcut până acum peste 500 arestări.

—xox—

In Cuba

CURTEA MARTIALA LA LUCRU

Havana, 13 (Rador). — Curtea marţială judecând procesul intentat autorilor recentei revolte, a intrat în deliberare. Verdictul este aşteptat pentru astă-seară.

Oraşul este calm, insă revoltaţii desfăşură oarecare activitate în interiorul ţării.

—ooxx✱xxoo—

Raidul „Escadrei negre"

Alger, 13 (Rador). — *Escadra aeriană de sub comanda generalului Vuillemin, aşa zisă „Escadra neagră", şi-a luat sborul dela Adrar, azi dimineaţă la 6 şi 30, îndreptându-se spre Bidon Cinq, unde a aterizat la ora 11.*

*

Paris, 13 (Rador). — *Ministerul aerului anunţă : „Cele 28 aparate ale scadrei Vuillemin au aterisat la Bidoncinq la ora 11".*

Familia General Polysu atât de greu încercată aduce cu adâncă durere la cunoştinţă că Joi 16 Noembrie, ora 10½ dimineaţa se va oficia la biserica Visarion, parastasul de 40 zile şi 3 ani dela pierderea scumpelor lor

Paulina General Polysu

şi

Fifi Deleanu

3

La famiglia Albino Rossi commossa per il tributo d'affetto rivolto alla loro Cara Scomparsa

Augusta Rossi

sentitamente ringrazia il R. Consolato, le autorita, la societa di Mutuo Socorso, i parenti, gli amici ed i conoscenti che per la loro presenza e con fiori o scritti hanno preso parte al loro immenso dolore.

✝

Indureraţi : Ana Ionescu cu Eugen, Ida şi Nic. Iorgulescu cu Rico, Ecaterina Filipeanu cu Vlorica, Rica şi Ionel Iorgulescu cu copiii, Zoe şi Achil Iorgulescu, Lulu şi Titi Iorgulescu, Ioana şi Eustaţiu Iorgulescu cu copiii, au durerea de a anunţa pierderea prea iubitei lor mamă

Paulina Iorgulescu

Inmormântarea a avut loc la cimitirul „Reinvierea", Marţi 14 Noembrie, ora 3½ d. a.

Cortegiul a pornit dela locuinţa defunctei.

4

Fiorosul asasinat din Lupeni

— O văduvă sugrumată şi jefuită de hoţi —

Lupeni, 12 Noembrie

Un fioros asasinat s'a săvârşit în noaptea de 10 c. în comuna noastră. Victima a fost ţăranca văduvă Eva Ilie, de 82 ani.

Această văduvă, deşi avea două fete măritate în comună, fiind femeie nărăvaşe şi neputându-se înţelege cu ginerii, locuia singură într'o cămăra, iar în casa de locuit ţinea haine şi alimente.

Cu toată vârsta înaintată, singură îşi conducea gospodăria, reuşind să strângă şi ceva parale pe care le împrumuta la vecini cu dobândă.

In timpul din urmă încasase mare parte din banii plasaţi.

In dimineaţa de 11 Noembrie, vecinii, auzind mugetul unei vaci a văduvei, s'au dus să vadă ce-i cu bătrâna, şi deschizând uşa, au văzut un spectacol îngrozitor.

Bătrâna zăcea în mijlocul cămărei, complet desbrăcată cu mâinile legate la spate cu o funie, cu care mai era înfăşurată şi peste mijloc; celălalt capăt al funiei era legat de o grindă.

Imediat au fost înştiinţate autorităţile. Jandarmii venind la faţa locului, au constatat că văduva, a fost torturată în chipul cel mai barbar, degetele dela mâini i-au fost arse şi tot corpul avea urme de lovituri.

După ce au desbrăcat-o hoţii au sugrumat-o. Apoi au cotrobăit prin cămară şi prin casă şi au furat bani şi haine.

Cercetările se fac de şeful postului de ajndarmi din Lupeni.

Parchetul a autorizat înmormântarea cadavrului.

MEMENTO

CALENDAR

MIERCURI, 15 NOEMBRIE

Ortodox: Cuv. Sfinţii Mucenici Gurie, Samona şi Avivos.
Catolic: Sf. Gertruda.
Protestant: Leopold.
Evreesc: 26 Heşvan 5694.
Mahomedan: 27 Regeb 1352.
Răsăritul soarelui 7,13.
Apusul soarelui 16,49.

RADIO

MERCURI, 15 NOEMBRIE
394 m. BUCUREŞTI 12 kw.
13: Bursa, cota apelor Dunării.
Concert de prânz (plăci): Uvertură la „Wilhelm Tell", de Rossini, executată de orch. simfonică din Milano, dirijată de Antonio Guarniere. De ce?, de Penino, şi Ultimul cântec, de Tosti, cântate de Arnoldo Georgewsky. Fantazie din opera „Carmen", de Bizet, executată de orchestra Dajos Bela. Vin, femeie şi cântec şi Viaţa de artist, valsuri, de Joh. Strauss, executate de orch. Operei din Berlin, dirijată de prof. Hugo Rüdel.
14: Radio-jurnal.
14,15: Muzică uşoară (plăci).
18: Orchestra Radio: Weisszlüth: Triumf, marş. Werba: Poem oriental. Leuschner: Regina Luiza la Paretz (piesă caracteristică). Moszkowsky: Valsul iubirii. Ketelbey: Intr'un templu chinezesc. Mascagni: Fantazie din „Cavalleria rusticană".
19: Radio-jurnal.
19,15: Orchestra Radio: Abraham: Floarea din Havai, potpuriu. Morena: Suită pe motive de J. Strauss. Grünfeld: Barcarolă. Siede: Piesă orientală. Postupa: Vals intermezzo.
20: Prof. I. Răducanu: Subiect rezervat.
20,20: Muzică de cameră (plăci): Maestoso, Allegro şi Adagio din quartetul în mi bemol major op. 127, de Beethoven, executate de quartetul de coarde Lener.
20,45: Tudor Vianu: Locul artei în civilizaţia modernă.
21: Schumann: **Quintet în mi bemol major** (Alfred Alessandrescu, pian; I. Koganoff, vioara I; L. Boniş, vioara II, I. Ghiga, viola; Th. Lupu, violoncel).
21,30: Em. Bucuţa: Rudyard Kipling.
21,45: Gh. Folescu, canto.
22,05: D-na Sabina Niculescu, harpă: Händel: Sarabandă în re minor. Daquin: La mélodieuse, rondo. J. Pillois: A la manière de Lully, gavotă. Godefroid: Jadis, menuet. M. Tournier: Air à danser. Ph. Gaubert: Sarabandă.
22,35: Radio-jurnal.
23: Taraful Radio, dirijat de Gr. Dinicu: Muzică românească (Transmisiune dela restaurantul Enescu).

*

Heilsberg, 60 kw. 276,5 m.: 21: Povestiri. 21,25: Serată dansantă. 24: Plăci.
Milano, 50 kw. 331,4 m. (Florenţa, Torino, Genova, Triest): 20,20: Ştiri şi plăci. 21: Idem. 22: Operă.
Mühlacker (Stuttgart), 60 kw. 360,6 m.: Actualităţi. 21,20: Comemorarea compozitorului Weber. 23: Ştiri. 23,45: Plăci. 1: Muzică nocturnă.
Leipzig, 120 kw. 389,6 m.: 21: Cântece germane vechi. 21,30: Concert simfonic. 22,30: Lectură veselă. 23: Ştiri. 23,45: Conferinţă.
Katowice, 12 kw. 408,7 m.: 22: Plăci.
Roma, 50 kw. 441,2 m.: 21,45: Comedie într'un act. 23: Cântece populare. 23,15: Plăci. 24: Ştri.
Zürich, 60 kw. 459 m.: 20,05: Muzică de dans. 20,30: Lectură cu plăci. 21,30: Arii şi cântece franceze necunoscute. 22: Ştiri. 22,10: Quartet instrumental.
Langenberg, 60 kw. 472,4 m.: 21: Actualităţi. 21,10: Audiţie. 23,30: Ştiri şi plăci. 24: Muzică nocturnă şi dans. 1: Plăci.
Praga, 120 kw. 488,6 m.: 20,10: Arii din operete. 21: „Oberon", operă în 3 acte. 23: Brno.
Viena, 100 kw. 518,1 m.: 16,30: Ora copiilor. 16,55: Plăci. 17,40: Ora femeilor. 18,15: Cântece. 18,55: Conferinţă economică. 19,55: Orchestra Radio. 21,20: Folleton. 22,10: Concert filarmonic. 23,45: Plăci.
München, 60 kw. 532,9 m.: 21: Cântece. 22,10: Concert simfonic. 23,20: Ştiri. 23,30: Ce se vorbeşte în America.
Budapesta, 18 kw. 550,5 m.: 20,30: Operă. 23,45: Jazz.
Varşovia, 120 kw. 1.411 m.: 21: Audiţie muzicală. 22,15: Muzică uşoară. 23: Muzică de dans.
Berlin (Königswusterhausen), 60 kw. 1.635 m.: 20: Emisiune naţională. 22: Studenţii fac muzică. 23: Ştiri. 24: Sport. 1: Muzică nocturnă.

xox

Intâmplări din Capitală

Nenorocire

Muncitorul Ion Buşoaică, de 32 ani, din serviciul canalelor săpa, eri, un şanţ, în faţa casclor cu nr. 30, din str. Biserica Amzei.

Trecând pe acolo un camion cu un chioşc, din cauza neatenţiei vizitiului, chioşcul a lovit un stâlp de telegraf şi apoi a căzut peste nefericitul muncitor.

El s'a ales cu mai multe leziuni la cap. Salvarea l-a dus la spital.

Incăerare

Câţiva inşi ,şi anume: Ştefan Macara, din str. Carol Knap 18, Francisc Nemeş, din str. Grigore Pleşoianu 81, Ciulea Cedi, din str. Cluj 84, Lorenţ şi Ilie Iosif, din com. Otopeni, toţi cu chef şi agresivi, l-au bătut eri noapte pe dulgherul Alexandru Şandor din str. Colonel Pleşoianu 7, lăsându-l în nesimţire în apropierea casei.

Având şi o rană de cuţit la un picior, victima a fost pansată la spitalul Filantropia.

Incercare de sinucidere

Angela Gagea, din str. Carol nr. 85, în urma unor certuri familiare a băut tinctură de iod.

Un intern al Salvării i-a dat îngrijiri.

Agresiune

Alexandru Olăroiu, de 20 ani, din str. General Averescu 85, cartierul „Cultul Patriei", înapoindu-se, aseară, acasă, a fost atacat de un necunoscut, care l-a lovit cu cuţitul în piciorul stâng.

Victima a fost dusă la spitalul Colţea.

S'au luat măsuri de prinderea agresorului.

Păţania unui chefliu

Voiajorul Moritz Herşcovici, din calea Văcăreşti 49, fiind cu chef, s'a dus eri la cafeneaua „Comerciala" din calea Văcăreşti, unde a provocat scandal. Publicul i-a aplicat o corecţie încât a fost nevoie să fie dus la spitalul Brâncovenesc.

Spre a fi prompt serviţi, d-nii abonaţi sunt rugaţi, ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă, să binevoiască a ne trimete eticheta cu care primesc ziarul; şi la REINOIREA ABONAMENTULUI a lipi pe cuponul mandatului poştal eticheta abonamentului expirat.

Mica Publicitate

Apare in fiecare zi. Minimum 10 cuvinte

Anunciurile în chenar preţul dublu

Pentru adresele din Capitală se va adăuga şi numărul sectorului.

Cereri de serviciu

3 lei cuvântul

BRIGADIER Silvic, şcoală, practică doresc post instituţii, proprietari particulari. Adresa: „Ecoul Pădurilor". Popa Tatu 41 Bucureşti II. 130

CAUT serviciu la cai moşie, Teilor 24, Toma. 207

CAUT post ca: casier, încasator, vânzător la vinuri, adresaţi V. Oprea, str. Londra 30. 161

DOMNIŞOARA intelligentă, doresc a acompania, doamnă singură etate, servici delicat. Bulevardul Lascăr Catarglu 16 bis, portar. 48

D-NA 42 ani văduvă gospodină prezentabilă doreşte conducerea menajului unei persoane cu situaţie poate fi şi copil. Adresaţi Ileana Şerban, Post restant Brăila. 3233—

DIPLOMIERTE Hebame bessere Person, bewandert in Kinderpflege mit gutem Zeugnissen sucht Stelle zu Neugeborenem oder 2 jahre aufwärtz. Universul 53 L. 3084

DOMNIŞOARA provincială cinstită, energică, absolut încredere, garanţie materială doreşte post casieriţă supraveghetoare, orice post serios. Ziar 77 N. 136

ERNSTES Fräulein, mit Jahreszeugnisse sucht Posten, auch Hanschilfe. Adr. Adm. 78 N. 144

FOST funcţionară stat post Societate particulară magazin, birou avocat răspuns. Ziar 88 N. 253

HIER Fremdes Deutsches Freulein sucht Stelle zu einem 3-5 Iahre alten Kind. Nachzufragen bei Şantha Francisc. Str. Grigore Alexandrescu 92. 25

INVAŢAT Paris, cunosc franceză, română, maghiară, caut post. Mihalovici, Arad, Mărăşeşti 58 3192—

PROFESOARA germană cunoaşte română şi pianul, caută post ca institutoare în familie bună. Scheiner, Sibiu, Rosenfeld A 47. 274—

PERECHE transilvăneni cinstiţi acte în regulă caută serviciu, femeia menajeră, bucătăreasă prim rang, mâncări prăjituri, bărbatul magaziner casier, logofăt, portar, fecior mergem moşie. Numai case mari. Ziar 86 M. 86

VITICULTORI Pomicultori Agricultori căsătorit fără copii caut angajament anual vie moşie certificate regulă diferiţi proprietari vechiul Regat servici 30 ani Teodor Petran viticultor No. 44, Galşa jud. Arad. 266—

Oferte de serviciu

4 lei cuvântul

ANGAJEZ bucătăreasă perfectă cu spălat fără bărbat. Leafă bună. Chihaia, Bulevard Dinicu Golescu No. 3. 11

BUCATAREASA singură pricepută, harnică, condiciuţă, angajez 1000. B-dul Elisabeta 66. 182

CAUTA: Soprane, Alto, Tenori, Başi profunzi. Ghimpeţeanu, Bulevardul Basarab 24. 3166

CAUT porcar cu familie. Moşie Motzoi, Gara Ivăneşti, Judeţul Ialomiţa. 3137—

PERSOANE capabile conducă reprezentanţa toată ţara, Capitală. Câştig frumos. Victoriei 33, portar. 233

RUMANISCH deutsche Stenodaktylographin gesucht. Soll beide Sprachen absolut perfekt beherschen. Offerten Administration unter Handelsgesellschaft 82 N. 175

Lecţii şi meditaţii

4 lei cuvântul

ADRESAŢI-VA „Duployen", Fondată 1884 Succesul Garantat. Franceza, germana, engleza. Dactilografia modernă, stenografia perfecţionată, 27 Smârdan. 3195

FRANÇAISE enseigne le français littérature, conversation, 14 B. Transilvania premier étage. 246

„ŞCOALA BERLITZ", Sărindar 14, deschide 15 Noembrie următoarele cursuri comune sau particulare: Engleza, Franceza, Germana Româna, Spaniola, Italiana, Rusa, Polona, Dactilografie, Stenografie în toate limbile, Contabilitatea şi prin corespondenţă. 450 sucursale în univers dovedesc rezultatul eficacităţii metodei noastre. Inscrieri zilnice. Tel. 391/24. 3154

VÂNZĂRI

4 lei cuvântul

ATENŢIUNE, Mobile cu 50% reducere: Dormitoare elegante nuc dela 4000. Sufragerii nuc dela 4000. Holuri tapisate dela 3700. Mese de sufragerie dela 500. Biblioteci 900. Biurouri stejar 600. Cuiere antreu oglindă 600. Cartoniere de stejar 500. Garnituri antreu 300. Sofale 500. Dormeuză stofă 500. Sofale cu ladă 900. Divane-Studiouri. Diferite mesuţe piedestale 50. Scaune curbate. Căruciore de copii şi orice fel de mobile separate. Profitaţi de această mare reducere de preţuri la „Industria de mobile „Banatul", Calea Victoriei 145, colţ cu Str. Frumoasă. Nu confundaţi adresa. 2903

ALLO! LAMPI Electrice moderne, elegante preţuri de desfacere. Maşini de călcat, Reşouri, Becuri. Materiale electrice, vinde Magasinul Nicolae Arvatescu, Colţei 27. 2951

ARANJAMENT complect pentru fabricarea de uleiu cu presa hidraulică, se vinde eftin. Informaţii la Desideriu Salamon, Gherla. 3228—

CRESCATORIE artificială de păsări „Puiul" vinde păsări de rasă Rhode Island şi Leghorn, o clocitoare şi o crescătoare (baterie). Str Gramont 13 681

DRICURI noui roate cauciuc vinde Diomide Grigorescu. Buzău. 3193—

DE VANZARE una stabilă cu cazan de 70 H. P. în perfectă funcţiune marca H. Pausk Landsberg. Informaţiuni la ferma statului Hamangia, Gara Hamangia, jud. Constanţa. 268—

DORMITOR nou cubist elegant vinde chilipir, str. Constandinache Caracaş 10 (Dr. Felix). 63

DORMITOARE, sufragerii, studiouri, birouri, holuri covoare, modele originale, cele mai reduse preţuri, vizitaţi raionul special înfiinţat de vechea casă de încredere. Sigmund Prager, Victoriei 9. 3110

DE VANZARE câini de vânătoare, rasă pură Brack. Fundătura B. No. 6, prin şoseaua Panduri. Bela Franţia. 30

FABRICA de sumane, înzestrată cu maşini de pieptănat, tors, ţesut fire, vad cu clientele mare de vânzare pentru informaţiuni Titu Pirvescu, şos. Niculina 11 Iaşi. 269—

LAMPI ELECTRICE frumoase moderne, eftine, vinde magazinul Gheorghe Arvătescu, Domniţa Anastasia 7 (fost Belvedere). 3012

LAMPI electrice creaţiunei moderne preţuri concurenţă, Maşini de bucătărie Ideal şi Universal solide elegante, eftine, garantate. Vizitaţi expoziţia fabricei Kaukas, Calea Văcăreşti 108. 7319

MUŞAMALE impermiabile vinde, închiriază, Antrepozitele „Obor". Victoriei 130. 3176

MARE OCAZIUNE sobe faianţă, teracotă, jumătate preţul fabricilor. Ştefan-cel-Mare 212. Fierărie. 3153

MOBILE moderne dormitoare, sufragerie, birouri, modele splendide, cea mai avantajoasă sursă Kamiel, Romulus 58. Inlesniri. Expediem provincie. 3091

OCAZIE Fiat 509, bună funcţiune 18.000 şoseaua Iancului 20. 37

PACKARD cupeu, luxos, rulat Bucureşti 20.000, costat 1.200.000 vindem pomană 220.000. Mandy, Câmpineanu 7. 159

PIAN scurt „Besondorfer" prima calitate vindem cunoscătorilor, convenabil. Mandy, Câmpineanu 7. 160

PIEI DE BLANA cumpăraţi eftin la Depozitul Str. Mitropolitul Daniil 9279

PATURI de fier, paturi pentru copii, divane, lavoare, cuere. Fabrica Gutman Marcus, Sf-ţii Apostoli 68. Prospect la cerere. 236

PIANINA „Hooff" excelentă concert, vând foarte convenabil. General Lahovary 57. 250

PIANINA Bluthner Hooff perfectă stare ocazie, Eremia Grigorescu 1 (Armaşului). 3225

ROCHI de ocazie vând, 151 Calea Victoriei 2-4. 3221

SUFRAGERIE ultramodernă 10 piese, vând urgent-eftin Teodor Aman 8. 3213

SUFRAGERII, dormitoare, herenzimmer, holuri, divane, obiecte artă, tablouri, se primesc orice comenzi. „Interiorul Artistic", Victoriei 89. 3212

SUFRAGERIE, dormitor, hall, covoare, ultramoderne, Constantin Nacu 5, (Statuia Rosetti). 248

SOBE fine vinde Hornul, repară defecte coşuri curăţă, Moşilor 47. Telef. 379/87. 218

SOBA albă Hardmuth de vânzare, General Dona 17. 114

SOBE de teracotă şi faianţă dela 2000 lei serveşte depozitul Bulev. Ferdinand 98. 3071

SUFRAGERIE, dormitor herrenzimer, holl, cuer ultramoderne, tablouri, lămpi diverse vând urgent Jules-Michelet 9 (prima dreapta). 263

VAND două şifoniere, lavabo stejar, oglindă marmoră. Moşilor 62. 119

VAND caroserie citroen închisă diferite piese. Ştirbei Vodă 42, Tutungerie. 165

VAND haină blană maron, bună stare 4.500 fix. Cobălcescu 36. 167

VAND biliard tacuri bile fildeş. Alexandru Lahovari 32, la spălătorie. 243

VAND ocazie mare cauza plecărei străinătate sufragerie dormitor salonaş holl tablouri eftine bibelouri, obiecte artă cadouri serviciu argintat ceai, înghetată, cafea, vin, pomiere pentru ţinere menajuri. Vizibile zilnic. G-ral Tell 14, fostă Luminei. 3232

VAND palton bărbătesc aproape nou. Horei 1. 232

CUMPĂRĂRI

4 lei cuvântul

AUR dinţi aur cumpăr cu cele mai bune preţuri. „Dentara Platina". Pasagiul Vilagros 4 vis-a-vis prefectura poliţiei. 2959

AUR dinţi bijuterie cumpăr, 50 lei repar ceasornice Kanner, Galeriile Blanduziei 12 bis. 3188

AUR briliante, diamante, cumpără, vinde „Bijuteria Elitei" Victoriei 14. (vis-à-vis Lafayette). Ateliier ceasornice bijuterii. 3185

AUR dinţi uzaţi, cumpăr, plătesc bine. Adresaţi Dorobanţilor 90 Librărie. 3190

ATENŢIUNE cumpăr pian pianină, Verjgaci, Piaţa Cantacuzino 5. Tel. 2.33/49. 3226

AUR danturi aur, Bijuterii cumpără Bijuteria Select, strada Karagheorghevici 2. 3231

AVEŢI Cărţi? Cumpărăm plătind bine. Adresaţi: „Minerva", Brezoianu 11 (telefonaţi 394/16). 219

BIROU stejar masiv bine întreţinut cumpăr. Scrişi preţul Căsuţa Poştală 82. 156

CUMPAR de ocazie brillant 2/3 carate. Oferte la ziar sub 72 N. 58

CARŢI-Biblioteci plăteşte bine numai „Iuliu", Casa Anticarilor 1. Scrieţi-telefonaţi 371-04. 244

CUMPAR locomobilă 2½ cai batoză 720 lăţimea tobei bună funcţiune. Adresaţi oferte preţuri G. Petrovici, Dorobanţi Ialomiţa. 267—

CAUT edecuri mezelărie cântar Stelaje, Fonteriei 7, Ionescu. 134

CARŢI şi obiecte casnice cumpăr. Muşoiu, Tutungeria Cercului Militar, Bulevardul Elisabeta 2. 49

CUMPAR automobil închis Bulk, Dodge, Chreysler în perfectă stare. Oferte la ziar sub „Deputat 62 N". 14

CUMPAR ocazie maşină consumaţie redusă, sport sau deschisă. Casa ofiţerilor la portar. 88

CUMPAR argintărie, piane, porcelanuri, bronzuri, tablouri bibelouri, antichităţi. Wolff. Victoriei 89, telefon 35537. 3211

LIBRET (Libel) sau scrisoare de depunere depozit emisă de Banca de Scont a României cumpără Nicolae Bălaşu Prelungirea Mătăsari Noi 7. 3175

Dureri de Cap, Nevralgii se combate cu: **Doralin Vasiliu** Preţul 6 lei doza dublă. Efect instantaneu. 6

LIBRET (Libel) de depunere la Banca Albina cumpără Nicolae Bălaşu, Strada prelungirea Mătăsari Noi 7. 3173

METALE, fontă-fier veche cumpărăm şi cantităţi mici Tuci 1.60 fer (deşeuri) 60 bani kilogramul. Bulevardul Maria 87. 184

OASE pentru Osteologie cumpăr. Adresaţi Arcului 2. 3223

VÂNZĂRI şi cumpărări de imobile, moşii, păduri, terenuri, arendări

5 lei cuvântul

APARTAMENTE; Hall cu două, trei şi patru camere tot confortul modern, cumpăraţi avantajos în casa Block (în construcţie) din Bulevardul Domniţei 14 (statuia Rosetti). Informaţiuni: Arhitect Galia, Pia Brătianu 7. 2547

ATENŢIUNE. Casă gospodărească 110.000, alta 80.000, Pake 130.000 cubiste 350.000, 700.000, Parcul Filipescu 400.000 peste Credit, moşie 8 kilometri Bucureşti, vinde Monitorul Proprietarilor, Carada 7 (Karagheorghevici). 3189

ADEVARAT chilipir vând foarte, foarte urgent centru Icoanei-Romană imobilul nou, 3 camere dependinţe confort 70.000 + Credit 50.000. Adresaţi-vă Franclin 5. 260

ATENŢIUNE! imobil central venit mare, 4 apartamente, teren mare vinde ocazie „Villa", Sfântu Ionică 7. 41

ARMENEASCA 15 vis-à-vis, ocazie extraordinară 800.000 imobil nou modern, două apartamente, venit 100.000. Tratative vizitare numai 10-12. 239

ATENŢIUNE Piaţa Filantropia, imobil nou 3 apartamente, 9 camere, bae, dependinţe etaj, venit 50.000 100.000 numerar 150.000 credit. Dima, Regală I. 240

AVIZ: casă modernă (1933) patru apartamente, garaj, cartier parc, vând lei 1.150.000. Informaţiuni Agenţia Mercur, Sărindar (fără taxe). 213

BANEASA cumpăr 2-6 pogoane la şosea. Mănescu, Franklin 6. 176

CUMPAR teren circa 240 metri, faţadă minimum 12 m. Oferte ziar 93 M. 247

CARTIERUL Dorobanţilor, teren 260 metri apropiere tramvai, facultativ construcţie parter vinde Antrepriza Italiană, Strada Biserica Amzei 29. 186

CUMPAR casă 3-400.000 confortabilă instalată complect, antreu. Cartierul Pache, Făgădău. Ziar 80 N. 154

CUMPAR imediat imobil nou 2-3 apartamente eventual prăvălii, până la 800.000 plata integrală. Intermediarii excluşi. Ziar 83 M. 3215

CHILIPIR vând loc îngrădit 200 m.p. cu gheretă, Prelungirea Ferentari 65. Informaţiuni la No. 59. 94

CUMPAR imobil modern 2 apartamente, plătind 250.000 peste credit. Ofertaţi personal Delea Veche 4, Etaj. 504

CUMPAR sau arendez concesie de droguerie. A se adresa str. Carol No. 33. 3904

CUMPAR imobil raport preferabil locuinţă şi grădină indiferent cartier. Avansez imediat un milion, preiau până 1.000.000 credit Urban 40%. Oferte detaliate ziar 3 M. 3117

FARMACIE capitală judeţ se arendează imediat necesar 500.000 lei, la ziar sub „Urgent" 60 L. 3106

GRIGORE Alexandrescu"!!! Willă patru apartamente (venitul 100.000)=200.00 + Creditul 180.000 Dionisie 14. 258

MINUNATA ocaziune! Plin centru vederea Cismigiu imobil 6 camere, băi, multe dependinţe, confort modern, curte, 250.000+Credit 250.000. Adresaţi-vă Franklin 5. 261

VAND imobil 2 apart., 8 camere, bae, dependinţe (unul cubist). Nistrului 37 (Griviţa). 3205

VAND parte indiviză imobil, începutul Ştirbei Vodă. La ziar sub 67 N. 28

VAND casă două apartamente cu dependinţe, circ. 200 mp. teren, cişmea, în curte, Ileana Cosinzeana 28, prin Rahovei, 160.000 lei. 215

270.000 vând 3 camere, bae, electrică, teracote 170 metri, Claudiu 4, prin Călăraşi. 131

465.000 vând casă nouă cubistă 6 încăperi, dependinţe, Calea Moşilor 47, Hornu telef. 3.79.87. 137

70 LEI m.p. vând parcele 200 metri Şoseaua Dudeşti, exact două minute tramvaiul opt. Adresaţi intendent Florea, str. Cobălcescu 43 A. 68

INCHIRIERI

Apartamete şi camere goale

5 lei cuvântul

APARTAMENT modern trei camere, dependinţe, bae, închiriez Roma 47. 3131

APARTAMENT ultra modern etajul II singur la palier. B-dul Tache Ionescu nr. 23, hall, 5 camere, bucătărie instalată, spălătorie şi uscătorie sistematică, calorifer, ascensor, monte-charge, crematoriu. 3105

APARTAMENTE noui, confort modern, de închiriat avantajos. B-dul Dacia 15. 3151

AVANTAJOS apartament modern 2 camere, bae, bucătărie etc. Parcul Muller 64. Adresa Rucăreanu, Belgrad 1, Parcul Bonaparte 9-10, 3-5. 101

APARTAMENT confortabil cinci camere, atenanse, parchete, teracote, închiriez: Aurel Vlaicu 21. 55

ANTREU cameră bucătărie 1200, două camere bucătărie 1500 lunar Cantemir 80. 3222

APARTAMENT cinci camere Cobălcescu 31, 55.000 lei. 139

AVANTAJOS închiriez lângă Cişmigiu una cameră mare, Schitu Măgureanu 51. 224

CAMERE noi, calorifer, bae, str. Teodor Aman 14. Telefon 22402. 126

CAUT centru cameră goală calorifer, eventual antreu, prefer subsol, linia 14. Ziar 91 M. 205

CAMERE 2 bucătărie magazie, electrică, teracote închiriez Bărăţiei 26, etaj. 211

CAMERA goală centru separată, electrică, persoană funcţionar. Apolodor 13, etaj. 183

CAUT două camere cu bae încălzit. Preţul şi adresa la ziar 81 M. 73

3 mtr. ştofă, sau un costum de comandă model „Adam", vă puteţi comanda contra unui costum uzat cu o mică diferenţă la Magazinul „PARIS", B-dul Academiei 2 (lângă Automatul Presto).

CALEA MOŞILOR 350 apartamente lunar 800-2000 odăi 300-700 garaj 500 pivniţe, electrică teracotă. 2627

DOUA camere, bucătărie, teracotă, electrică, una cameră mobilată. Ştirbei Vodă 48. 180

EFTIN două camere mansardă, apă, canal. Pictor Romano 22. (Mântuleasa) 62

GARSONIERA goală cu bae cu bucătărie. Mexicului 11, (Aleea Blank). 149

INCHIRIEZ Dumbravaroşie 12 apartament 4 camere bae, dependinţe, odaie nemobilată 850 lunar. 3049

INCHIRIEZ casă, Caragiale 26, teracote, electrică singur curte. Adresaţi Bărăţiei 26, etaj. 212

TREI camere bucătărie etaj doi mansarda 25.000 anual. Splaiul Independenţei 54. 43

URGENT caut apartament clădire modernă, 2 camere, bae, odae servitor. Răspunsul la ziar „Mar" 73 N. indicând preţul. 3206

45.000 apartament 2 camere, baie, calorifer dependinţe. Niculaie Golescu 20 (Athéné). 127

INCHIRIERI

Camere şi apartamente mobilate

5 lei cuvântul

BREZOIANU 27 cameră mobilată, linişte, curat pentru domn serios, alta goală mare parter, separat. 174

CAMERA mobilată electrică, teracotă inchiriez studenţi apropiere facultate. Toma Masarik 30 (Sălcilor). 238

CAMERA mare mobilată, cuvetă, teracotă, domn civil, osebit cameră modestă. Răureanu 3, lângă Poştă. 227

CAUT cameră interior simpatic. Confort calorifer. Intrare separată. Oferte sub „Discret" 86 D. 251

CAMERA mobilată intrarea separată lângă Cişmigiu 1500 lunar. Isvor 22. 198

CAMERA frumos mobilată, parter, confort, separată, inchiriez 1-2 persoane Berzei 81. 204

CAMERA frumos mobilată acces bae, căldură, electricitate, B-dul Dacia 20. 208

CAMERE frumos mobilate, acces baie, pensiune aleasă, inchiriez. Bulevardul Elisabeta 69. 177

CAMERA frumos mobilată, alta goală, acces bucătărie separate, convenabil. Principatele Unite 17. 187

CAUT cameră mobilată plin centru fără aşternut, parchet, baie, plătesc 1000 lei. Ziar 83 N. 188

CAMERA elegantă, acces bae, intrare separată, 1-2 persoane, cu pensiune. Schitu Măgureanu 35. 124

CAMERA mobilată, separată, baie 1-2 persoane, pensiune, convenabil Plantelor 45. 142

CAMERA, pensiune complectă una-două persoane, Stradela Crăciun 22. Prin Dorobanţi. 123

CAMERA mobilată, bae complect separată 1000 lei, teracotă, electrică, Bulevardul Cuza 99, Gara Nord. 171

CAMERA elegant mobilată, bae. Izvor 6, etaj II, Lazăr. 164

CAUT mobilate două camere, un dormitor cu două paturi şi un biurou, eventual şi bucătărie sau acces. Prefer Făgădău-Dorobanţi. Oferte ziar sub: Avocat 5 N. 3159

CAUT cameră luxos mobilată, central intrarea separată. Oferte la ziar sub 79 L. 3141

CAMERA bine mobilată, confort, intrare separată inchiriez Strada Basarabia 11 bis (Buzeşti). 3183

CAMERA mobilată, acces bae, pensiune, 25 strada Academiei, etaj I. 152

CISMIGIU cameră cochet mobilată separată, electrică, teracotă, bae. Cazzavillan 9. 90

CAMERA mobilată cu bae, intrare separată. Splaiul Independenţei 54. 44

CAMERA mobilată intrare separată baie se poate douătrelori săptămânal. Orlando 7 Calea Victoriei. 265

CAMERA mică mobilată, electrică, teracotă, etajul III, 700. Palade 70 B. Adresaţi portar. 259

CAMERA mobilată separată, electrică, teracotă, acces la baie. Str. Uranus 57, etaj. 2

CAMERE bine mobilate, călduroase, teracotă, electricitate, acces bae 1000 lunar. Ursului 13, Pache-Mătăsari. 256

CAUT 2 camere mari mobilate, acces bae şi bucătărie. Ziar 61 N. 12

CAMERA mobilată cu bae, apă caldă şi calorifer inchiriez. Berthelot 3, portar. 115

CAMERA mobilată se inchiriază imediat la domn. Câmpineanu 35. 118

CAMERA frumoasă pensiune aleasă, bae, intrare separată, prefer pereche. Spătar 6 bis. 121

CAMERA mobilată separată, baie, pensiune, inchiriez B-dul Elisabeta 87, etaj II. 255

CAMERA faţă luxos mobilată, calorifer, bae, telefon. Franklin 9/1, stânga. 275

DOMNIŞOARA funcţionară găseşte cameră mobilată singură, căldură, lumină 1000 lei. Licurg No. 8, Armenească, uşa I. 225

DE INCHIRIAT cameră mobilată convenabilă, electrică, baie. Dragoş Vodă 38, Sandu. 109

DE INCHIRIAT cameră bine mobilată una-două persoane distinse. Rahovei 105. 3209

INCHIRIEZ cameră mobilată elegantă, parchet, teracotă, electrică, baie, loc ordonanţă. Eventual pensiune, chirie convenabilă. Str. Doctor Herescu No. 3. A se adresa etajul II. 3200

INCHIRIEZ eftin plin centru cameră elegant mobilata confort bae intrare separată. Str. Matei Milo 7, etaj II 241

INCHIRIEZ la domn serios cameră mobilată. Lizeanu 4, Predescu. 54

INCHIRIEZ mobilat, confort separată, acces baie, pensiune îngrijită complectă. Disescu 2, lângă Gară, Etaj II. 4

INCHIRIAZA una cameră bine mobilată eventual cu pensiune. D-na Pop, Calea Rahovei 162, et. II. 195

INCHIRIEZ cameră mobilată, Rădulescu, Biserica Enei 14. 85

INCHIRIEZ cameră frumoasă, mobilată, la domn serios. Braţului 14, sunaţi. 148

INCHIRIEZ cameră mobilată, electrică, separată, str. Enăchiţă Văcărescu 19, etaj II. 155

Primeros GUM..?

ATENŢIUNE!! Sănătatea D-voastră e în pericol, din toate părţile o pândesc duşmani nevăzuţi, produsul neglijenţei şi al uşurinţei. Preveniţi răului întrebuinţând prezervativul.

„P R I M E R O S"

De găsit la toate Farmaciile, Droguriile şi parfumeriile mai bune din ţară. Reprezentanţa generală: I. Fuchs, Bucureşti IV, Str. Mihai Vodă No. 70. Tel. No. 4-09.08.

O CAMERA elegant mobilată pentru două persoane cu tot confortul se inchiriază cu pensiune. Tot acolo se poate obţine dejun excelent eventual cu regim dietic. Alexandru Lahovari 33, etaj. 262

PROVINCIAL, găseşte două săptămânal, cameră elegantă, discreţiune, (Cişmigiu). Ziar 60 N. 616

VIENEZA inchiriază odale elegant mobilată, una sau două persoane, acces bae, telefon cu sau fără pensiune. Gherman, Zece Mese 7. 3168

800 inchiriez cameră mobilată la Domnişoare. Ştefan Mihăileanu 46. 92

INCHIRIERI

Prăvălii şi Birouri

5 lei cuvântul

BUFET se inchiriază în marele magazin, Smârdan 27. Condiţiuni avantajoase. 230

DEPOZIT mare de vinuri cu toate edecurile şi mobilierul inchiriază Zografi, Sfinţii Apostoli 29. 179

ELEGANT birou cu alcov şi mică atenansă pentru toletă de inchiriat una-două persoane distinse, intrare absolut separate, acces bucătărie. Palade 72 parter. 95

INCHIRIEZ prăvălie bună restaurant, lăptărie, cofetărie, plăcintărie. Spiru Haret 1. 166

INCHIRIEZ cameră pentru birou, profesionist, eventual locuit. Frascatti. Victoriei 33, Feldman. 163

PRAVALII noui, moderne, de inchiriat, preţ eftin. Strada Sfinţilor 33. 3152

RAIOANE pentru diferite mărfuri, se inchiriază avantajos, la Marele Magazin, Smârdan 27. 229

TREI plăvălii inchiriez, vad comercial, şoseaua Ştefan cel Mare 31. 18

1400 PRAVALII la subsol cu soare pentru atelier depozite. Sf. Gheorghe 19. 279

PENSIUNI

5 lei cuvântul

CU PENSIUNE inchiriez cameră splendidă, pentru pereche, acces bae. Casa germană. Griviţei 74. 276

PENTRU studentă, cameră confortabilă, comuna pensiune superioară calorifer 2500. Bulevard Elisabeta 37, uşa II, etaj I. 56

IMPRUMUTURI şi ipoteci

4 lei cuvântul

AVANSAN bani pentru hăimărie bărbătească uzată, eventual cumpărăm şi vinde „Manchester" Colţei 27. 3229

CAUT 500.000, ipotecă rang I, pe casa apropiere palat, la ziar sub 68 N. 29

*Pierder